Incipiunt qdaz act' sci francissi ⁊ sotior
ei' ⁊ primo de expatoe p fecta sci frat's
Bernardi ad pdicatoez sanctissimi patr n fra[illegible]

D laudez ⁊ glaz dni nri ihu [illegible]ssj.

xpi ⁊ sanctissimi patris n franciss[illegible]
scripta sut qdaz notabilia de bto fran
sco ⁊ sotus ei' ⁊ qdaz actub eor mirables
q i legedis ei' pt missa fuerut q ⁊ st ual
de utilia ⁊ deuota. Primo e sciendu e
q bts pat nr franciscus i oibz suis ac
tibz fuit x° oformis. Na sic x° bndcus i
pncipio sue pdicatois assupsit sibi xij.
aplos oia relinquentes. ita bts. f. huit. xij.
aplos sotios electos paupertatez al[illegible]ssima
atigerets. Et sic un de duodeci apl' laq
o se suspedit. ita un' de duodeci sotius p
ditus fr. ohes de capella noie laq̄o se.

suspendit. Et sic illi apli fuerut to
ti mudo admirabiles z pleni spu sco
ita illi sanctissimi socij sci f. fuerut hoes
tate sanctitatis q a tpe aplor mundus no
habuit tales. Nam q eor fuit raptus usq
ad tertium celum ut fr egidius. qdam tactus fuit
labiis ab aglo calculo igito sic ysay
as. videlz fr philippus longus qdam loqbatur
cu deo ut amicus amico videlz fr
silvester purissimus. qdam volabat
addiuine sapie lumina ut aqla. s. fr. Ber
humiliz q scituras declarabat pfusi di
ssimas. qdam fuit sanctificat adhuc z canno
nizat z celo dum adhuc z hoc mdo
qi sanctificat z uto. s. frat Bernardus
Rufin nobilis de asisio u q fidelissi
m. z sic oes spali progratia fulse

rut sic infra aparebit. quorum primus
z primogenit tam prioritate tpris qm p
uilegio scitatis fuit frat Bernardus
de asisio. Cuius fuit. Cuz sanctus
f. adhuc eet i habitu seclari tn tot
despectus z aspe sic desperat z
per penam tot deformis z squalidus
erat ut amultis putaret i sani. cum
tn eet diuino sale cdit z spus sctri
qlitate fudat z firmat. pmagm
tps sic eundo p asisiu luto z lapi
dib ta asuis q ab cunctis. z muis
afficiebat z iniuris. Ipse uo patie
tissie ut surdus z mut z oibz fatie
illa p transibat. Dns aut Berna
de asisio q erat de nobilioribz z
ditioribz z sapientioribz de ciuitate:

cum consilius omnibus acquiescebat considerare sa
piens et cepit tam altum mundi contemptum in sancto F.
et tantam constantiam in iniuriis et tantam longanimitatem
in tollerando ita quod per duos annos fere ab
omnibus et despectus ab hominibus semper constantior
videbat. Dixit in corde suo. Nullo modo possit
esse quod iste F. non habeat magnam gratiam dei. Et
inspiratus adeo invitavit Franciscum ut man
ducaret cum eo de sero. Cuius F. humiliter assensit
et manducavit cum illo de sero. Dominus autem
Bernardus posuit in corde suo velle expl
orare sanctitatem sancti F. Unde invitavit eum ut in
illa nocte in domo sua quiesceret. Et sanctus F. hum
liter annuente domino B. parari fecit lectum in sua
camera propria in qua iungitur de nocte lampas ar
debat. Sanctus autem F. statim ut intravit cameram
ut absconderet divinam gratiam quam habebat sta

tim, proiecit se in lectum ostendens se velle dormire
Dominus autem B. posuit in corde suo illum la
tenter observare de nocte. Unde usus est tali
cautela. quod cum aliquantulum in suo lectulo
quievisset finxit se alte dormire et profundissi
me stertere. Sanctus autem F. secretorum dei
fidelis absconditor cum existimaret dominum
Bernardum profunde dormire in profundo noctis silentio
surgit de lecto. et elevata facie in celum et e
levatis manibus et oculis ad eum totus inte
ntus et fervens in oratione devotissima orans
dicebat. Deus meus et omnia. Et hec verba cum
tantis lacrimis reiterabat ad dominum et cum tanta more
sanctitate devota eadem frequentabat quod usque
ad matutinum aliud non dicebat nisi Deus meus
et omnia. Hec autem dicebat. beatus F. ad
mirans dive maiestatis excellentia que

pro sublimitate mundi condescendere dignabatur et propterea
sanctus Franciscus pauper Christi de salute disponebat
remedio providere. Sed primo est prophetico illustratus
providendo magis quam per ipsum et suum ordinem
deo erat futurus et eadem docte spiritu
suam et sufficientiam et puritatem virtutis
considerans et vocabat dominum ut quod ipse non
poterat ipse deus perficeret sed quod nichil potest
humana fragilitas propterea dicebat. De me-
moria. Dominus autem Bernardus lampade incensa lu-
cente cuncta videns et predicta verba diligenter
intelligens et sancta observatione mirabili devo-
tione perpendens tactus a spiritu sancto et immu-
tatus cordis interius statim mane sancto
advocat sanctum Franciscum et ait: Frater Francisce,
ego penitus disposui relinquere mundum
et sequi te ad quecumque mandaveris. Quod audi-

ens sanctus Franciscus hec audiens exultavit in spiritu et
cum gaudio magno ait: Domine Bernarde,
istud est opus tam arduum quod de hoc est domini
nostri Iesu Christi consilium requirendum ut ipse dignetur beneplacitum
suum ostendere qualiter illud perficere debeamus.
Et ideo pergamus simul ad episcopatum ubi est unus
bonus sacerdos et faciemus dici missam. Qua au-
dita orabimus idem usque ad tertiam. Invocemus autem
nostrum patrem dominum nostrum Iesum Christum ut dignetur
nobis ostendere in trina apertione missalis viam
sibi beneplacitam quam debemus eligere. Dominus autem
Bernardus dixit: Placet quod dicitis. Iverunt ergo ad
episcopatum et audita missa et oratione usque ad tertiam
protelata, supplicante sacerdote predictus missale
ad rogatum sancti Francisci et domini Bernardi et si-
gno crucis se muniens aperuit cum invocatione
domini nostri Iesu Christi. Et in prima apertione occurrit: Si

perfectus esse vade et vende etc. Infra apertione
occurrit. Qui vult venire post me abneget
semet ipsum et tollat crucem suam et sequatur
me. Et his visis dixit sanctus F. domine Bernarde
Ecce consilium domini pro hem. Vade et perfice quod
audisti. Et sit benedictus dominus noster Iesus Christus
qui dignatus est nobis vitam suam evangelicam de
monstrare. Statim autem dominus Bernardus cuncta sua
bona sua distrahit que erant valde magni
valoris et omnia pauperibus cum gaudio tribuebat
portans plenum pecunie gremium et viduis et or
phanis peregrinis hospitalibus et deo servientibus afflu
enter et liberalissime dispergebat. Sancto F.
ad omnia super dicta ipsum sociante et fideliter
adiuvante. Dominus autem Silvester dum dispergi
videret hec omnia. Avaritia ductus dixit
sancto F. Tu de quibusdam lapidibus quos a me

emisti pro ecclesie reparacione non plene solvisti. Sanctus
F. admirans eius avaritiam et nolens cum ipso contendere
ut verus evangelii observator. omnipotenti se
tribuens. misit manus in sinum domini Bernardi et ple
nas pecunia posuit in sinum domini presbiteri Silvestri. Et
ait. Si adhuc plus peteret plus adhuc daret
Ille autem contemptus recessit. Post hoc dominus presbiter
Silvester cum redisset domum et de sancto cogitasset
quod fecisset in die. redarguens avaritiam suam
et revolvens fervorem domini B. et sanctitatem sancti F.
Insequenti nocte ostensa fuit sibi crux
aurea procedens ex ore sancti Francisci cuius summitas
celos tangebat et brachia protensa in latum usque
ad mundi fines videbantur extendi. Ipse compunctus
a deo cuncta sua bona dimisit et pauperibus de
dit. et factus est post modum frater minor tante
sanctitatis et gratie quod loquebatur cum deo sicut amicus

amico. Sic beatus F. pluries est expertus et in-
fra patebit. Deo autem Bernardus omnibus dis-
persis pro Deo, et omni paupertate evangelicus factus tan-
tam gratiam adeo promeruit, quod sepe rapiebatur
ad Deum. Et beatus F. predicabat eum omni reveren-
tia dignum. Et dicebat quod ipse ordinem istum
fundaverat pro eo quod evangelicam paupertatem omnia
pauperibus distribuendo ipse primus receperat. Nichil
sibi penitus reservans sed nudum se offerens bra-
chiis crucifixi qui est dominus benedictus in secula. Amen.

De humilitate et obedientia beati francisci et fratris
Bernardi.

Devotissimus crucifixi servus Christi beatus F. pro-
pter penitentie rigorem et continuum fletum fere
erat quasi cecus ita ut parum videret. Quodam
itaque tempore recessit a loco ubi erat pergens ad
locum ubi morabatur frater Bernardus ut loque-

retur ad invicem de divinis. Et cum pervenisset
ad locum, frater Bernardus stabat in silva in
contemplatione divina totus tectus et unitus ad Deum.
Tunc beatus F. accessit in silvam et vocavit
fratrem Bernardum dicens: Veni loquere isti ceco. Frater
autem Bernardus cum esset homo magne contemplationis et
tunc esset suspensus ad Deum, non respondit sancto F.
nec ivit ad eum. Ipse autem frater Bernardus habebat in
loquendo de Deo gratiam singularem sicut beatus F. mul-
totiens expertus iam fuerat et propterea loqui cum
eo cupiebat. Sed cum fecit aliquo intervallo, secun-
do et tertio vocavit verba eadem repetendo: F.
Veni loquere isti ceco. Et nulla vice frater B.
audivit. Ita quod nec ivit nec locutus fuit sancto
F. Unde beatus F. recessit aliquantulum deso-
latus, mirans et quasi conquerens intra semetipsum
quod frater Bernardus ter ab eo vocatus re-

noluerat. Beatus aut .f. sic cogitate a rece
dete du iret p unā dix ad sotiu sūu. Exper
ta me aliq̄ptulū. Et cu daret se orōi i q̄
daz loco solitario. Et ecce responsio diuina
fca est adeu dices. Et un̄ tu paup ho
mūo ⁊tbaris. Nunqd ho dz timere dm̄ ꝑꝑ
aliq̄s creaturaz. Frat' aut. B⁹. qn tu no
tabas cu stabat ⁊iunctus mecu ⁊ eo no
potrat adte uenire n̄ ⁊ respondē. ⁊ eo no
mirerıs si no potuit t' loq. Quia ita
ex se erat q de īmīis tuis nil peritus
aduitit. hec ītelligēs. Beatus f. stati ⁊ecto
gressu ad frēz. Bm. reuītit ut se sibi d'
cogitatōe p'stina humilit accusaret. Frat'
aut. Bō. ue sceus stati occurrit sco. f. ⁊
ꝓ iecit se adpedes ei⁹. Et humilitas sci f.
⁊ frīs. Bⁱ. caritas ⁊ reuerentia obmanerat

ẽ. Et reatata rephensiōe diā q̄ habuit
Beatus. f. ꝑcep' frī. Bernardo ꝑ ⁊d q̄d̄s pap.
aprebat ꝑ obiuz faceret. Ille aut timens ne
ẽ aliq̄ excessiuu ī poneret ut solebat noles
pia obia declinare dix. Pater sūz obiazuraz
facere. du mo uos m̄ ī obiaz ī hīs q̄
dixero, ꝑmitatis. Z. Beatus. f. assēno. Fr
uō Bernadus dix. Dicatis p̄r ⁊r q̄d me
uulteris face. Et beatus. f. ait. ꝑ s̄ctaz
obiaz ꝑcipio t'. ut ⁊pumēdaz ꝑsup
brez ⁊ undationetuz ⁊ōd̄s meis me ra
cc tez ⁊ frāz calces pede tuo ī gutture
meo calcando ⁊ alio pede sup os me
posito ita q pedibus tuis me ī gutture
⁊ ore sic calcantibus trāseas me ex una
pte adaliaz. Et sic trāseundo dicas
m̄ ī ppetua. Jace ī q̄es rustice filij

per benardonis et alias pluries et maiores
iniurias et rogabis dicendo unum est tanta superbia
quod est vilissima creatura. Quod audiens frater
B°. durum fuit sibi hoc facere. tamen propter obedientiam illud
quantum potuit curialiter adimplevit. Et hoc
facto dixit sanctus F. Nunc precipe frater B°.
quid vis quod faciam quia promisi tibi obedientiam. Frater non
autem. per sanctam obedientiam tibi precipio quod quotiens sumus
simul de meis defectibus me corrigas et acriter
reprehendas. Quo audito. Sanctus F. stupuit valde
Quia frater B. erat tante sanctitatis quod sanctus F.
habebat eum in magna reverentia. Unde extunc
Sanctus F. cavebat cum illo diutius morari
ne propter dictam obedientiam contingeret tam sanctam animam
et tam dignam aliqua correptione impetere. Sed quando cu
piebat fratrem Bernardum videre vel de deo loquentem audi
re ab eo se expediebat per breviter et sucincte

Et erat hoc videre mirabile. Quomodo scilicet in patre
reverendo et in primo genito suo fratre B°. certa pugna
certabat immo obviabat utrique obedientia et caritas paria
et humilitas utriusque ad laudem et gloriam domini nostri Iesu Christi amen.

De fratre Bernardo quomodo angelus transposuit ultra flumen.

In principio ordinis quando erant pauci fratres
et adhuc non erant capta loca. Sanctus F.
ivit ad visitandum sanctum Iacobum ducens secum aliquos
socios quorum unus erat frater B°. Cum autem iret per
viam invenit quemdam fratrem unum infirmum. cuius compa
tiens sanctus F. dixit fratri B°. Volo fili quod rema
neas ad serviendum isti infirmo. Et statim flexis
genibus et capite inclinato. suscepit reverentissime
obedientiam sancti patris. Sanctus autem F. relicto fratre
B°. cum eo infirmo ivit ad sanctum Iacobum
cum aliis sociis. Et cum staret et oraret
in sancto Iacobo. fuit sibi revelatum a domino in ipsa

erat propter ipse caperet loca per mundum eo quod deberet
ordo eius in magna multitudine dilatari. Unde ex
tunc divino spiritu cepit loca capere cum quibusdam. Re-
diens autem sanctus Franciscus per viam primam invenit
fratrem Bernardum et infirmum sibi commissum perfecte
sanatum. Unde sequenti anno concessit sanctus Franciscus
quod frater Bernardus iret ad sanctum Iacobum. Interim
sanctus Franciscus rediit in valle Spoletana. Et cum
staret in quodam loco deserto ipse et frater Masseus
et frater Helias et quidam alii. Et cum staret quo-
dam die sanctus Franciscus in silva ad orandum. Socii
vero eius habentes eum in magna reverentia
timebant eius orationem aliqualiter impedire propter
magnalia que deus in orationibus faciebat. Acci-
dit quod quidam valde pulcher iuvenis accinctus
vestes quasi ad ambulandum pervenit ad portam
et pulsavit tam festinanter et diu quod fuit in-

solitum. Accedens autem frater Masseus ad portam
aperuit et ait illi iuveni. Fili non credo te
ad portam fratrum fuisse quia nescis moderate
pulsare. Et ille. Quomodo debet fieri. Cui dixit frater
pulsa ter et raro unam pulsationem post aliam
postea expecta donec compleat pater noster
et veniat ad te. Et si in hoc intervallo non
venerit iterum pulsa. Iuvenis autem respondit ego
habeo magnam festinantiam ideo sic pulso. Nam
habeo facere longum iter. Veni autem huc ut lo-
querer fratri Francisco. Sed ipse stat modo
in contemplatione in silva. Ideo nolo eum impedire
Sed vade mitte mihi fratrem Heliam. Audivi enim quod
est valde sapiens. Ideo volo facere unam questionem.
Frater autem Masseus cum dixisset fratri Helie. Tu-
lit moleste et noluit ire. Supplicans [illegible]
[illegible]. Frater vero Masseus nesciebat quid faceret.

Quia si dicebat quod ille non poterat
ire timebat si non dicebat quod erat tur
batus timebat ne haberet malum exemplum Et
propter istud ille tardabat venire. Ille iuuenis
istum perseueranti ut prius. Tandem non venit frater
ad portam. Et ait iuuenis tu non seruasti
meam doctrinam in pulsando. Ille autem iu
uenis erat angelus domini. Qui anticipans res
ponsiones fratris Massei. dixit. Frater Helias
non vult venire ad me. sed vade ad fratrem
Franciscum et dicas quod ego veni ad loquendum
cum eo. Quia non ipsum impedire nolo. dicas
quod mittat ad me fratrem Heliam. Tunc frater Ma
sseus iuit ad fratrem Franciscum fratrem
orantem in silva facie elevatam in celum
Et dixit ei totam ambasiatam dicti iuuenis
et responsiones fratris Helie. Tunc sanctus f.

non se mutando de loco non faciem declina
do a celo dixit Vade et dicas fratri Helie quod
per obedientiam statim vadat ad eum Frater vero Helias
iuit ita turbatus ad portam quod aperiendo hostium
cum impetu fecit validum strepitum et rumo
rem. Dicens iuueni. Quid vis tu. Ille
autem iuuenis ait. Caue carissime quod videris
turbatus. Cum ira impedit animum ne possit cernere
verum. Tunc frater Helias dixit. Dicas quid vis.
Et ille. Quero a te in quantum Utrum obseruan
tibus sancti euangelii liceat de omnibus que apponuntur
comedere ut Christus tradidit manducare. Et quero
utrum alicui homini liceat obseruatoribus sancti euan
gelii euangelice libertati imponere. Frater vero He
lias respondit superbe dicens. Bene scio istud
nolo tibi dicere vade pro factis tuis. Iuuenis
Respondit. Ego scirem melius ad istam questionem

Unde postea frater non helias indignatus
clausit hostium cum impetu et recessit et cum
cogitaret in semetipsum de dicta questione hesita
bat nec evadere sciebat. Ipse enim cum esset
minister ordinis profuerat ultra evangelium
et regulam ordinare et constitucionem ut fecerat
per illos fratres carnes et hodie manducarent.
ita quod dicta questio erat totaliter contra eum. Unde cum
nesciret declarare seipsum. considerabat juvenis
propter modestiam et quod dixerat questionem illam
eo melius enodare. rediit ad portam aperiens
hostium. Ut a dicto juvene dictam questionem peteret
enodari. Sed aperta porta nullus apparuit. nec
circumquaque discurrendo quesitus potuit reperiri.
Ille autem erat angelus domini. Qui ipsam responsionem non
expectando recessit. Quia superbia mens non
fuit digna habere colloquium angelicum. Quibus

peractis

peractis scribit frater. cui omnia fuerat reve
lata rediens de silva acrius redarguit
cum clamore valido fratrem heliam dicens
male facis frater helia superbe. qui repellis
sanctos angelos qui veniunt ad nos instruendos
et ostendendos. Dico autem tibi quod timeo ne
forte ne tua superbia extra istum ordinem
faciat te finire. Et ita sibi et postea
accidit. sicut scribit frater. Ipsum prophetico autem
dixit. Eadem autem die et hora qua ille angelus
a fratre predicto recessit apparuit in eadem
specie fratri Bernardo redeunti de sancto Ia
cobo et stanti ultra quoddam magnum flumen
quod transire non poterat et salutabat fratrem
Bernardum ydiomate suo proprio dicens deus det tibi pacem
o bone frater. Et frater Bernardus admirabatur eius
pulcritudinem et de lingua sibi nota et de

salutatõe pacifica. 7 de facie leta. Int'
rogãuit eu. Vn tu hes obõe iuuenis. Et
ille .B. Veio de tali loco ĩ q morat' frat'
F. Et iuy ad loquendu cu eo s3 no po
tuit q stabat ĩ silua ad 9templa di
uina. Et stabat cu eo ĩ illo loco. fr'
masse' 7 fr' helias. Et fr' masse' docuit
me sonare ad portaz vraz. fr' vo helias
q2 de porta q fecit sibi me audire 9tep
sit qm porta pertinet 7 noluit me
audire 7 vide no potuit. Et hiis dcis
ait agelus fri Bernardo. Quare frē me
dixeris flumen transire. B. q2 p p'clitari
meo prius pfunditate aq q video. Et
agelus dix'. Transeaz simul no dubites
Et aphensa manu ei' ĩ ictu oculi fr'e
Bm. 7 alteram ptem flumis ĩ colum posuit

Leuaues hoc fr. B. p ille eet agelus
dni. cu magna deuotõe 7 reuerentia ac
gaudio dix'. O agele bndcte dei dicas
m q e nom tuu. Q. B. qd q'ris nom
meu q e amirabile. Et hoc dco dispa
ruit. Et reliq' fratre. Bm valde 9
solatu. Ita q totaz viaz illaz cu ga
udio ambulauit. Ipe vo frat. B. diez 7
horaz notauit qn agels ei apparuit. Et
post q puenit ad locum ubi scus. F. cu dcis
sociis morabat' oia illis p ordinez re
citauit. Vn 9stitit aut eis q ille erat an
gelus xpi 7 ille die 7 hora apparuit
Ad laudez 7 gl'iam. Am.

De fre Bernardo qn iuit Bononiaz

Bonaz bts pat' nr. F. ta sui q
de ccc ad ccez fuerat uocatus

adeo . ro ipe z alii sui socii prmu-
recte uidebat' z erat hoies ctrisse-
ctes i hitu z uictu z i oibz actibz
hiulitates. Cupientes mag obrobria
x . q uana mdi z deceptoria bladim
ta . pp q letabat' d' i iniuriis z de ho
noibz tstabat'. Et ibat p mudu tamq
pegrinj z aliene h secu potates pter
x . pp q quocumque ibat qz uite uitis
palmites uini erat. Fruct' aiaz ma
xios faciebat. Un accidit semel i pn
cipio ordis q sciis .f. misit frat' B
Benardum Bonoiaz ut i fructifica
ret do s3 gra adiuo h datuz fr aut
B'. cuz x seminibz z obie sonat' uir
tute. Bonoiaz adiit. Que cu uideret
pueri i solito hitu z dspecto uilis

Illi i iuriis irrogare cepert. Quas
i iurias frat' B'. uite sciis no solu
patient' s3 z letissie sustinebat. Naz
ut x q sciis e abiecto plebis z ob
pbrium hoiuz uite cet discipls. Jn pla
tea dei ciuitatis se studiose ponit
u meli' illudet' ab hoibz. Un cu sederet
idez ofratri fuit mitti puerj zz hoies
ctra eu. Et qdaz capitium ret'. Qdaz
ant. Qdaz z sup ipuz hinc in giit'
i pigebat. Ad cuita uo obprbria fr-
B'. gaudes z patiens pmanebat i
nllo peit' ueniteb aut mmurab. Jm
mo q mai' e ad similia obprbria
sustineda . p plures dies i deu pla
tea studiose redibat. Et qtiiscuz i
iuriis afficet' ab illis sp tn ipe

bat^m aiuz leta facies ondebat. Et
p patia op^s pfcuz hit z gppbat. So
1daz sapiens judex. Atedens z exaiaz
ta utuosaz gstatiaz tot diebz i nllo
peit pt bat. dix i corde suo. Jnpo
ssibile e q iste no sit scus ho. Et
accedens ad frez B^m. dix. Quis es tu
z ad qd hec veisti. Fr uo B. misit
man^m i sinu zptulit regla^z euagli
caz sci francissi. q^i cordo potabat
z ape. Jlle uo iudex cu ipi reste
stat^m altissim^m plegiss uehementer
obstupuit cu eet ho itelliges. Et
utens se ad socios cu amiratoe ma
gna dix. Jste e altioris stat q^m nos
audiuiz. Et ppea iste ho cu socius
suis e d' sanctioribz hoibz mdi h^e. Vn

magnu peccuz faciut q^i b i iniat
izogat. qr no i nuis sz maxis honoribz
e extolledus. cu uie sit amic^s altissi
Et ait illi. Carissime solac^m nobis apt^m
aliqs exibet u comode dno seruientibz
z uellentibz accipe ego p salute aie
mee libet nobis dazez. Fr B^s R.
Dne carissime credo p hoc nobis ispi
rauit d's x. Et io oblatoez uraz
ad honez x libetez accipio. Tuc deus
iudex frez Benard^m ad domu^m suaz
aducens. cu gaudio z caritate magna
suscep. Et po ea loc^m sibi pmissuz
exibuit. z ad suas expesas tot^m pfec
z deuote ppleu. Et scus e d'fensor
z pr pcipu^s fris B. z sociez eius
Fr uo B. pp scaz puisatoez ei. cepit

horary ab hoibz i statu q btos se pu
tabat q illu tacite potat ut uide. fr
iio. Bernad' pic' uic' hulis z x discipls
times ne honor q's exibebat' idem
i pediret qerez sui ai z salutez. re
cessit z ad sctz francissu redies di
xit. loc' capti. e. i ciuitate boie. Vn
intus pat' fres q more' ide. qz ego
apl' i luc'm no fatio. Jmmo pp mag'm
hores q m exibe' idez. Timeo plus
pde' q lucri. Vbs aut. fra. audies
tuta pordiez. q dns p frez. Bm. opat'
fuerat gaudes z exultas i spu cep
laudare altissiuz. q pauplos ccus
discipls sic i salutez ppli dilatabat
Et extunc assumes de sotus. misit
eos i lobardiaz i ecette devotione

fideliu ceper' loca plurima ccus
Adlaudez dni nri ihu x qe bndus Am

De mote gratiosa fris Bernardi:-

Ante sctitus erat fr Bernard'
q sctus francissus du uiuet mag'
illu uerabat' affcu. frequeti gauda
bat elloqo. Et i sua absetia magnis
pconus extollebat. accidit aut ut
dez sctus fra. qdaz die deuote oroi
isistet fuit b reuelat'm. Quod frat'
B'. dno pmitete. amltus z acutisso
ipugbat demoibz. hec duz sctus f.
copaciua mte d'filio tu dilecto pesa
ret. pmltos dies lacimis orabs reco
mdabat do ihu x frez. Bm. ut d'tot
i fidus ille dare uitorulaz digret. Et
du idea oroe eet sctus f. p uigil se

dulcis z aret' z ecce fra c adda
dicta Visio fr francisse ne timeas. q
oes repetitoes qbz fr B' z petit'
date sut illi ad exitu z cona z iste
de oibz ipis z pugnantibz palma z
uictoriaz reportabit. Et ipe fr
B' e vn' de gaudentibz res deo
q Visioe sctus fr. gausus est. gau
dio magno ualde. gras z msas
referes do y x. Et extu illo apls
no dubitauit. z no timebat. sz sp ma
iori gaudio z aplioi dilectoe affi
ciebat' ad eu. Qua dilectoez no solu
i uita sz z i morte mostrauit. In z
morte bti. francisci sicut patriarcha
iacob. astatibz filiis z deuote lac
matibz, p recessu tm amabilis pa

tris. dix scus. f. Vbi e pogenitus
meus. Vei fili mi ut bndicat te aia
ma pris moriat. Tunc fr B. dix fr
helie sedito qui erat tunc uicarius or
dis. pr uade adexteram sci ut te bn
dicat. Cum aut fr helias se posu
isset adextraz ei. z scus f. plorans
cecutiens. manu dextraz sup cap fris
helie posuisset dix. istud no e cap
pogeniti mei fris B. Tunc fr B. acce
ssit ad sinistraz ei. Scus aut f. ma
nus cancellans brachiis gmutando
sinistraz posuit sup cap fris helie
dextraz uo sup cap ud fris B. Dicens
fra B. Bndicat te pat dni nri y x.
z oi bndictoe spuali z celestibz i x.
Sic pm' elect' es z ordie isto ad

arduu exm evangelicum ad imitandum xm
i evangelica paupertate. Qz no solum
tua libecta obtulisti z p x amore
112a
z i tecu dispsisti. z temet ipuz
i odorez suavitatis sacrificium obtulisti
Benedicus q sis a dno nro ihu xo z a me pa
upculo suo ei benedicoibus senpiternis
i celestes z terrestres uiues z mori
ens domines z uigilas. Qui benedixerit
q benedictoibus repleat. Et q maled
xerit te no erit i mundus. Esto dns
fratrum tuorum z tui ipio omnes subia
ceat. Et quoscumz volueris recipe
recepti sit. Et quoscumz emicte emi
ssa. Et nullus fratrum hat potestate
sup te. Et quocumque volueris possis
libere pgere vl morari. Cu aut iste

ta benedictus fili ad, ppiquaret ad mo
tez. q fres p9 motez bti. f. ipuz
patrio venerato affectu. ex diversis ptibus
qvenerut ad eu. Int quos affuit. Ille
re machie z divinus fr egidius. Qui cu iu
dissz fres. Bm. dixit cu gaudio magno
surrexit cor da fr. Be. sursum corda. Fr.
B9 dixit uni fri secrete ut parer loc
contemplatiuum actu. Ubi frat egidius
posset celestia contemplare. Cu aut ve
nisset Benardus ad illam extremam
horam migrandi fec se erigi z astantibus
fribus dixit. Fres karmi nolo vobis dice
multa verba. Sz considerare debetis qsta
tum quod ego hui uos habetis. Et istum quod
ego habeo estis z habituri. Annuncio aute
i aia mea quod pro mille mundis equalibus

isti nollet non fuisse deo meo yhu xpo
Et de omni offensa quam feci accuso me
salvatori meo yhu xpo et vobis rogo
vos fratres mei karissimi ut diligatis vos
invicem. Et post hec verba et alia sa
lubria ortamenta cum reclinasset se in
lecto. facta est facies eius splendida
nimis leta. non sine admiratione omnium qui
astabant. Et in ipsa letitia anima illa fe
lix cum victoribus angelorum [illegible] ad
gaudia transivit [illegible]. Deo gratias Amen

De ammirabili ieiunio quadragesima
li sancti francisci.

Cristianissimus servus dei franciscus
Quia in quibusdam fuit quasi alter xpo
datus in mundo [illegible] deus pater tam felicem hoc
in multis que suo filio fecit esse conform

sicut apparuit in multis. f. et sociorum
sociorum sacro collegio. instigante
certis mirando misterio. Et sancte quadra
gesime [illegible] anno. Nam cum esset in
territorio perusino iuxta lacum. fuit
in die carnisprivii apud quendam devotum
suo hospitatus. Qui servus f. amore
[illegible] rogavit ut ipsum in quandam insu
lam ipsius lacus in qua nullus homo ad
hec habitabat transponeret. In nocte s.
ante diem cinerum. Iste quod nullus aliter
[illegible] non hospes ob magnam devotionem
quam habebat in ipso. hoc studiose adimple
vit. Unde surrexit de nocte et paravit na
viculam et in die cinerum servum f. portavit
ad insulam prelibatam. Servus vero fran
ciscus non [illegible] portavit nisi duos panes

panictos. Depositi aut i dcta i sula. roga
uit socioze suu ut nlli hor paderet. Et q
se n i die iouis sci reportet. Socioze g suo re
cedete de i sula. Scus. f. solus remasit
Et cu i habitaculo eet n capax suu reclina
re ualebat i qdaz desez sepe n uepres q
tuguriu fecerat sibi itruit. Et stetit idez
imobilis p totaz qdragessiaz nil comedes
aut bibes. Peractis aut hospes. Btz fra
ciscus i die iouis sci sic condixerat reuersi
uit Et iuenit q de dictis duobz panictis
pt medietatez uni n apli erat tactu. Il
laz uo medietatez. Scus franciscus credit co
medisse. ut a laude gloriaz se iunij quadrage
ssmalis reseruasse. Et cu illo modico panis
uagile uenuz expelleret. Sic q ieiunauit ex
x. xl. di. z xl. noc. In loco aut illo n scus. f.

19

ta mirabilez
pniaz fecerat. facta sut meritis ei multa
miracla. ppt q oia ceperut hoies i illa i sula
extue habitatoes gstruere. Et pcesso elapso tpe
factu e castrum magnu z bonu. Et z locus fratz
q dr i i sula. Ad hc aut hoies illius castri ma
gnaz reuerentiaz exibet illi loco. Ubi scus
f. p dcaz qdragesimaz celebrauit. Ad laudez
dni nri yhu xpi. Amen

De magisterio sci. f. ad frez leonez

Uodaz tpe yemali cu scus. f. uenn
ret de p usio cu fre leone ad scaz
mariaz de angelis. Et frig ipuz acrime
cruciabat. Uocauit frez leonez. q aut
ipuz aliqntuluz pcedebat. dices. O fr.
leo. Qua uis frs minores i oi tra dent
magnu exm sctitatis z bone hedificatois ex
tu scibe. i. nota. Qua no e ibi pfecta

letitia. Et cum aliquantulum ambulassent iterum
nominatim eum dicens. O frater leo Quamvis frater mi-
nor illuminet cecos. Curvos extendat de-
mones pellat. Surdos audire. Claudos
ambulare. Mutis restituat verbum. Et quod plus
est. Quatriduanum resuscitet mortuum. Scribe
quod non est ibi perfecta letitia. Et rursus cla-
mans dicebat. O frater leo Si frater minor
sciret omnium gentium linguas et omnes scientias
et scripturas ita ut sciret et prophetare et
revelare non solum futura. sed etiam conscientias
aliorum. Scribe quod non est ibi perfecta letitia
Et adhuc parum ambulantibus iterum clamabat
O frater leo pecorella dei Quamvis frater
minor loquatur lingua angelica. et sciret
stellarum cursus et virtutes herbarum et essent
ei revelati omnes thesauri terrarum et cognosceret

virtutes avium et piscium et animalium et hominum et
herbarum et radicum et lapidum et aquarum. Scribe
scribe tamen et nota diligenter quod non est ibi perfecta
letitia. Et post paululum clamavit. O frater
leo. Quamvis frater minor sciret tam solemp-
niter predicare quod converteret omnes infideles
ad fidem. Scribe quod non est ibi perfecta letitia
Duravit autem iste modus dicendi bene
per duo miliaria. Frater autem leo de hiis omnibus
vehementer admirans dixit. Pater rogo te ex
parte dei quod dicas mihi ubi est perfecta letitia.
Cui sanctus f. respondit. Cum ibimus ad sanctam mariam
de angelis ita balneati pluvia et fri-
gore congelati luto et deturpati et fame afflic-
ti. et pulsabimus portam loci et portinarius ve-
niret iratus dicens. Qui estis vos. Et nos
dicemus Sumus duo fratres de vestris. Et ille

c̄trio dicat. Immo estis duo qui istis c̄u eundo
mundu elimosinas paupum rapiendo. Et no
aperiret nobis set faciet nos stare ad ni-
ue z aqua i frigore z fame usque ad noctem
Tunc si nos tantas iniurias z repulsas sustine-
bimus z mumuratoe tolleranciuz patienter
z cogitanciuz humilit z caritatiue qd ille
portarius ueraciter nos cognoscit z qd deus
loqua ei contra nos. O frater leo. scribe
quod ibi est perfecta letitia. Et si nos perseueraveri-
mus i pulsando z ille portarius tamquam
i portunos turbatus exeat. z durissime nos
affitiat alapis dicens. Recedite hic pl-
trones uilissimi z ite ad hospitale. Qui
estis uos. pertinus hic no manducabitis
Et si nos hec gaudenter portabimus. z
iniurias cum amore perciperemus toto corde

. O frater leo.

O frater leo. scribe quod ibi est perfecta letitia Et 21
si nos sic uadimus aflictos fame urgente.
frigore z afligente nocte i super portam
pulsabimus clamabimus z fletu i stabimus ut ap-
periat nobis. Et ille stimulatus dixit. Isti sunt
homines procacissimi z proterui. Ego pacabo eos. Et
exiens cum uno fuste nodoso capiens nos per
capucium adterram super lutum z niues proiciet
z talit(er) nos uerberabit cum fuste per deo quod
uideamus nos plagis i plebit. Si tot mala
si tot i iniurias si tot uulnera cum gaudio
tollerabimus cogitantes quod penas christi benedicta nos
tolerare debimus. O frater leo scribe quod ibi est perfecta
letitia. Quam audi conclusionem frater leo. Inter
omnia carissimata sancti spiritus que amicis suis christus
concessit z concedat est uincere semetipsum z libe-
ter propter christum. z caritatem dei opprobria sustinere. y az

in omnibus mirabilibus supradictis nos gloriari non
possumus quia non sunt nostra sed dei quod est habes quia
non accepisti. Si autem accepisti quid gloriaris
quasi non acceperis. Sed in cruce tribulationibus et afflic
tionis possumus gloriari quia illud est nostrum. Jo
dicit apostolus michi autem absit gloriari nisi in cruce
domini nostri Yesu Xristi. Cui sit laus et gloria in secula seculorum.

De locutione dei sancta ad sanctum Franciscum per fratrem Bernardum

[C]um beatus pater noster Franciscus in principio
ordinis staret in quodam locello cum
fratre Leone. Et libros ad dicendum offitium non
habebat. Cum ad matutinum venerunt, di
xit sanctus Franciscus ad socium karissime nos brevi
arium non habemus non possumus dicere matutinum
sed ut tempus ad laudem dei expendamus, sic
te docuero ita dices. Et cave ne aliter

verba mutes. Ego enim dicam. O frater Francisce, tu
fecisti tot peccata in seculo quod es dignus inferno
Et tu frater Leo respondeas. Verum est quod es dignus
inferno profundissimo meruisti. Frater Leo puri
ssimus cum columbina simplicitate respondit. Libenter
pater, incipe in nomine domini. Et sanctus Franciscus incepit di
cere. O frater Francisce, tu fecisti tot peccata in seculo
quod es dignus inferno. Et frater Leo respondit. Deus
faciet per te tot bona quod ibis in paradiso. Sanctus
autem Franciscus dixit. Non dicas ita frater Leo, sed quando ego
dicam. O frater Francisce, tu fecisti tot iniqua
opera contra deum quod es dignus maledici. Et tu ita
respondeas. Inter maledictos es dignus computari.
Et frater Leo dixit. Libenter pater. Et sanctus Franciscus
cum multis lacrimis et suspiriis et tunsionibus
pectoris et valido clamore dicebat. O domine
deus celi et terre. Ego contra te tot iniqua commisi

q̄ dignꝰ sū ꝑpetꝰ maledici. fr̄ leo r̄ndit. O
fr̄ francisce. d̄s te faciet te talē ꝑ q̄ tu eris int̄
decos eis sic flauit r̄ndens. Et sctūs. f. ami
rabs. q̄ ille sep̄ ꝯtrariū r̄ndebat. cū corripiēdo
dicebat. Quare fr̄ leo nō r̄ndes sic ego
te doceo. ꝑ scām obiam tē pcipio q̄ sz ūba q̄bz
te īformabo r̄ndeas. Ego dicam sic. O fr̄ frā
cisce cattiuelle. putas ne miserebit' tui deus
cū tot pcā q̄ patrem misericordiaz ⁊ dm̄ to
tiꝰ ꝯsolatōis ꝯmisisti q̄ es dignꝰ nō misericordiam
īuenire. Et tu fr̄ leo ꝑcōne r̄ndeas. nullo
mō es dignꝰ misericordiaz īuenire. Et fr̄ leo
r̄. amo pat q̄ ego dicam ꝙ̄ amodm̄ precepi
sti. Et sctūs. f. facie leuata ī celū ⁊ manibz
cceptis addmiz ac genibz flexis cū fletu
magno dicebat. O fr̄ frācisce peccator magne
O fr̄ frācisce cattiuelle putas ne miserebit'

tui deus cū tot pcā q̄ miam patrem ⁊ deum
totiꝰ ꝯsolatōis ꝯmisisti q̄ nō es dignꝰ miam
īuenire. Et fr̄ leo. r̄. deus pat cuiꝰ ē īfinita
maior mia q̄ pctm̄ faciet tē magna miam
⁊ ī sup addet tē multiplicare grām. Deus aut
dulciter iratꝰ ⁊ patienter tbat. dixit fratri leoni
Quare fr̄ leo q̄ obiam ꝑ suscepisti ⁊ iam to
ties ꝯtra ꝓpositus r̄ndisti. Et tunc fr̄ leo
r̄. reuerent ⁊ multum humilit scō patri. deus scit
pr̄ reuerende q̄ ego ꝓposui sep̄ sic ī cepas r̄n
dere. sz deus facit me loq̄ sz suum beneplacitum ⁊ nō
sz meum ꝓpositum. De quo sctūs. f. amirans. dixit
fratri leoni. Rogo te kme q̄ hac uice dicas
cū me accusauero sic. fr̄. q̄ mala nō sū di
gnꝰ. Et sup ista fr̄ leoni īponebat cū mul
tis lacrimis. r̄ fr̄ leo dicas pat q̄ hac
uice sic uolueris r̄ndebo. Et sctūs. fra.

cum lacrimis dicebat. O frater accusator captive
ille putas ne miserebitur tui deus? Et. Fi-
leo ita pater miserebitur tui immo magnam gratiam
recipies a deo salutari tuo. et exaltabit
te et glorificabit te in eternum. quia omnis qui se
humiliat exaltabitur. Et non possit aliud di-
cere quia deus loquitur per os meum. Et in hac humili
contemplatione et compunctione lacrimis. ac in consola
tione dicta usque ad auroram angeli permanse
runt collaudantes et glorificantes dominum nostrum yhesum christum. Amen.

De inventione montis Alverne :- 2 :-

Xpi ihesu fidelissimus famulus et amicus
F. quia cultorem et salvatorem suum totis
quibus poterat visceribus pro se et aliis honorabat
ideo confessorem et benedictum salvatorem nostrum dominus
ihesus in honoratione vice rependebat honoribus.
Quia qui glorificaverit me glorificabo illum dicit

dominus. Et propterea quantum erat sanctus F. et tanta
veneratione habebatur ab hominibus. quia quasi totus mundus
ad illum tamquam mirabilem confluebat. Unde quando
appropinquabat ad terras aut ad castella vel in
villas beatus se reputabat qui eum posset videre
vel tangere. Accidit autem quodam tempore antequam
haberet stigmata salvatoris quod beatus F.
de valle spoletana recedens in romandiolam pergeret. In ipso autem itinere cum ad
quoddam castrum montis feretri pervenisset. cele
brabatur tunc ibidem militie nove magne
solemnitas. Quod cum didicisset pater sanctus
ab incolis fratri leoni socio suo dixit. Eamus
ad istos quia cum adiutorio dei inter eos
aliquem spiritualem fructum faciemus. Inde vero solempnitate
erant multi nobiles de diversis partibus congre
gati. Inter quos erat quidam de tuscia dominus

vrladus noie valde dives z nobilis. qui ad
mirada que de sco. f. audierat. magnam
ad ipuz devotionem habebat. Eundem p vide z audie magis
cupiebat. Scius aut. f. cu pdicabat castru
ut comodius amltitudie audiret sup quoda
murum ascedit. z in astatu multitudi pdi
cavit. Et p themate hoc, pposuit i vulgari
Tatoie, quel bem ch eio aspecto. Cone pe
na me delecto. Et sup hec vba tadenore
z dina elloqa p ligua ei erupterunt spos su
pbado. s. illa p penas martirum. z aptorum mi
tiria z duras penitecias ofessorum multas p
tribulatoes scorum z scarum q oes stabat suspe
sa mte qui aglum ardedetes. Inter quos dns
Orladus pdcus compuctus de optima sci f.
p scetia. z tactus de illius pdicatoe mirifica
. pposuit oio at sco pre de aie sue salute

tractare. Vnde pdicatoe finita dixit sco f. pie ego
aliquem vellem tecum de salute aie mee ordiare. Scius
vo. f. totus desiderius sale odixit. dixit dno valde
hoc mane z hora amicos tuos q te im
vitaverunt ad festum z pcea loquimur post prandium
quatucuz volueris. Ille aut ascendens supto
prandio redit z cu sco. f. de salute aie sue
plenius ordinavit. Et i fine dixit. Fr Francisce
Ego hco vnum motez i tuscia devotissimum
z solitarium valde q vocatur mons aluene
valde aptus hiis q solitariam vitam desiderat
Si t z tuis socius mons ille placet libe
tissime pro aie mee salute vobis donarem. Scius
aut. f. affectuose desiderabat loca solitaria
i venire vbi posset comodius contemplatoi vaca
re. Jta q audita oblatoe p fetta. primo re
fercs laudez deo q p suos fideles, p videt

suis omnibus deinde gratias agens predicto domino
Ulado. eta. Dnc cum redeuntes domum
in propria unius ego mictas ad uos duos
de sotiis meis. Et uos montem illum mo
strabitis et si aptus uidebitur libentissime intuitu
caritatiue oblationem accepto. Predictus
autem dominus habitabat in quodam suo castello prope
montem aluerne. Completa quidem solempnitate
predicto domino illo ad propria redeunte. Sanctus
F. misit duos de sotiis qui illum require
ret. Sed ipsi patres aliis ignotus cum magna
difficultate castrum predicti domini inuenerunt. Cum
autem ad predictum dominum peruenissent a beato
quidem agente dei caritatiue et libentissime sunt re
cepti. Et qui cum quinquaginta munitis fortis
ipsos fratres associauit ad dentem montem aluerne
aducti sunt. Qui peruidentes et perquirentes

qui possent pro habitando separare et uiderent tam
inde parue plenitudine et deliberauerunt
in nomine commorari. Illi uero seculares qui fratres
conduxerat cum spatis ramos arborum inci
dentes de ipsis ramis quoddam tugurium constru
xerunt et accepto in loco cum domino predicti
licentia in nomine domini reuersi fuerunt ad fratres
pro sancto F. ut illuc ipsum deducerent. Qui
nuntiantes ei dentem locum esse ualde remo
tum et aptum contemplationi dic. Sanctus uero F.
cum gaudio hoc audiens et laudes deo
referens assumpto fratre leone et fratre masseo
et fratre angelo quondam milite nobili simul cum
ipsis ad eundem locum montem accessit. Cum autem
ascenderet per montem illum cum aliis sotiis ben
dictus et aliquantulum quiescet ad pedes cui
dam quercus que aliquantulum distabat a loco

multitudo diversarum avium convenit ad cellam fratris Francisci
ad ipsum cum hilaritate et cantibus et alarum vocibus
undique concurrentes, et aliqua ponebat se super ca-
put eius, aliqua super spatulas, aliqua super genua,
aliqua in manibus sancti patris. Quod mirabile nimium
cernens beatus Franciscus sociis suis dixit: Credo,
karissimi fratres mei, quod domino nostro Jhesu Christo pla-
ceat ut locum in hoc monte solitario ca-
piamus, tantam de adventu nostro praetendunt le-
ticiam sorores nostrae aviculae. Et surgens totus
letus pectore et spiritu ad eum locum in quo adhuc nil
erat nisi paupercula de arborum ramis tu-
gurium. Et prout in ipso est solitario loco ut ab a-
liis sequestratus oraret, fecit sibi pauperculam
cellulam in latere dicti montis. Et praecepit sociis
suis quod nullus ad eum veniret nec aliquem alium venire
permitteret nisi fratrem Leonem, quia intendebat

in faciendo quadragesimam archangeli Michaelis.
Ipsi autem imposuit Leoni quod non veniret nisi semel in
die ad eum cum pane et aqua et semel in nocte ma-
tutinali hora, in qua non loquendo accederet, sed solum
proponeret vel proferret: Domine labia mea aperies,
et si sanctus responderet: et os meum annuntiabit laudem
tuam, semel diceret matutinum; si vero non respon-
deret de intus, statim frater Leo recederet. Et hoc ideo
praecepit sanctus Franciscus quia aliquando erat in tanta extasi
mentis quod per noctem et diem non poterat loqui, ita
erat absortus in deum. Quod praeceptum frater Leo attenti-
ssime observabat. Nihilominus tamen frater
Leo fideliter sanctum custodiebat, et aliquotiens quantum
poterat quid sanctus faceret explorabat. Et
aliquando inveniebat sanctum ex cella elevatum
in aere per tantum spatium quod poterat tangere pe-
des eius. Et tunc amplexabatur illos et deoscu-

labat cu lacrimis dicens. De[us] spiritus esto m
peccatori. et p multa hora uiri sanctissimus frater me
tuaz sanctissimaz miaz i ueire. Illu uo i
uenit eudez usque ad medios fagos eleua
tum a terra. Erat aut i plurime dedas
arboribus, pro altitudine ualde. Illu i
uenit eciaz i tanta altitudine aeris eleua
tum quod uix eu uidere poterat. Et tunc fr
leo genu flectabat et totum se extendebat
i terra i loco s. ubi sanctus fr. orando erat
i alt[issi]m[u]m assumpt[us]. Et idez fr leo orans et p mu
ta sca prius ut p se dno recomendas
maxias uisiones diuine gratie sentiebat. Et
p ista quod fr leo sepe desco adiutat
tataz deuotionez ad ipsuz habebat quod mul
tum sepe cu sca caliditate p noctes. occ
ta sca. f. studia sentiebat. Vn accidit

q i supdicta quadragesima fr leo iuit
ad matutinum ut sanctuz franciscum sic sole
bat requireret. Et cu sca cellaz i tusset et
dixisset. dne labia mea apies ut aterea asco
ordinatum fuisset. Et sanctus no respondisset luce
te luna cuius splendor i gdiebat p hostium
auiter quod sanctus no stabat i cella. Et co
gitans quod ex oraret et p silua hic in
respiciens audiuit eu loquentez. Et appro
pinquans ut audiret qd ille diceret. Tunc sanctus
i dicate uidit sanctuz statez genibus flexis
facie i celu erecta habent manibus eleuatis
ad deum et dicentez hec uba. Quis es tu dul
cissime deus meus. et qd sum ego uermi
culus et pusillus seruus tuus et hoc sepe re
plicans aliud no dicebat. Et respiciens fr
leo uidit una flama ignis pl cxima

z ualde splēdētez z delectabilez oclis
de sōdetez asūmis celoz us; ad cap̄ sā. fra.
Et de illa flama uox egrediebat̄ z loq
bat̄ cū sc̄o. fracisso. Et sc̄us. f. r̄ndē
bat loqēti. Sz frat̄ leo timēs. cessauit se
ret'. ne ī pediret sc̄uz ī tā mirabiłs sc̄ctis
ita q̄ audire nō potat q̄ ubatuc diceret
uidit tū q̄ sc̄us. f. extēdit man̄ suaz
tez ad flamaz p̄dcaz flama uō recedēte
fr̄. leo cepit recedē. plane. plane. ne
sētiret' a sc̄o. Sz audiēs sc̄us. f. sonitum
pedū ei' p̄ aliq̄ ligni silue. dix̄ p̄ci
pio q̄ q̄d es ī uirtute dñi ihū xp̄i. q̄ stās
fix̄. nec te moueariś. a loco. Statī frat̄
leo p̄ admiratoez sic stetit z dix̄ ego
sū pat̄. Et dix̄ fr̄ leo aūt q̄ tūc fuit
ī tāto timore pt̄ q̄ s. t̄ra apruisset

ī se libētissime abscōdisset. Timebat eñi
ne s. sc̄ūz offēdēt. z g'ratiose societatem
ei' amitteret. Na tāt' erat amor z fides
q̄ ī sc̄o hēbat q̄ sn̄ ipo nllo mō uiuē
cōfidebat. Et p̄ hoc quatuor aliq̄ lo
q̄bat' de sc̄o. f. r. leo dicebat. Itinz mag
st sc̄i. b z sc̄us. f. z ē de magnis. p̄ mira
bla q̄ dē opat' p̄ ipuz. Et hoc libēter
de ipo q̄ de aliis loq̄bat'. Vn nō ē mir̄
s. tīt ē ad uocē ipi. Quē sc̄us recogno
scēs dix̄. fr̄ pecōne ad q̄d hic uenisti
nō ne dixi t' mltotiens q̄ me explorādo
nō uadas. dicās in p̄ obiūz s. aliqd uide
ris. Cui. R. pī audiui te loq̄tez z dicē
tez z cū mlta amiratoe frequēter ora
te. Qd estu dulcissime dñe mē z q̄ suz
ego ūmicłs z pusillus suus tuus. Et tuc

vidi flammam ignis descendentem de celo tecum
loquentem et te illi plures respondentem et ma-
num tuam illi ter extendentem. Sed quid dicebā-
tis nescio. Et genuflectens frater Leo cum ma-
gna reverentia rogavit sanctum dicens: Rogo
te pater ut exponas verba que audivi et
doceas illa que non audivi. Et sanctus Franciscus
quia multum diligebat fratrem Leonem propter puri-
tatem et mansuetudinem quam habebat dixit ei:
O frater pecorella Ihesu Christi frater Leo quod tu vi-
disti et audivisti erant in oratione duo lumina
unum de cognitione creatoris et aliud de cognitione
mei ipsius. Cum enim dicebam: Quid es tu domine
et quid sum ego, tunc eram in quodam lumine
contemplationis in quo videbam abissum infi-
nite bonitatis divine et profundum lacrimo-
sum miserie mee. Propterea dicebam: Quis

es tu domine summe sapiens et summe bone
summe clemens ut visites me qui sum summe
vilis et vermiculus unus modicus abhomina-
bilis et despectus. Illa vero flamma fuit
deus qui in specie illa mihi sicut Moysi in flamma
illa loquebatur. Et inter alia que mihi deus dixit
petivit a me quod tres oblationes facerem.
Cui respondi: Domine ego sum totus tuus et non
habeo nisi femoralia et cordam et tunicam
et ista tua similiter sunt. Quid porro ma-
iestati tue donationis offerre? Nam celum
et terram, ignem et aquam et omnia que in eis sunt
tua sunt domine. Quid enim habet quisquam non tuum?
Que quando tua sunt reddimus tibi cum aliquid
tibi offerimus. Quid ergo potero tibi offerre domino
deo regi celi et terre et universe creature.
Et tunc dixit mihi deus: Mitte manum tuam

in sinum tuum et offer michi quecumque inveneris. Quod
cum fecissem inveni unam monetam de au
ro tam magnam et tam fulgentem et pulcram
quod numquam videram in hoc mundo. Et tunc
obtuli illam deo. dixit michi iterum deus. Offer
michi iterum sicut prius. Ego autem dixi deo. Domine
ego non habeo nec amo nec volo nisi te.
Et propter amorem tuum despexi aurum et omnia.
Unde si aliquid apparet in meo sinu invenitur
tu posuisti illud et tu donator omnium es
deo. Et hoc feci ter. Et facta tria oferta
Ego genuflexi et benedixi qui michi dedit
quod offerret valorem et statum datum fuit
michi intelligere quod illa tria offerto figu
rabat auream obedientiam altissimam paup
tatem et splendidissimam castitatem. Quas
deus per gratiam suam dedit michi ita perfecte

servare

servare quod in nullo me conscientia reprehendit
Et sicut quando mittebam manum in sinum profe
rebam et reddebam illas monetas ipsi deo.
qui illas ibidem posuerat. ita dedit michi deus
potentiam in anima quod de omnibus bonis michi ab
ipso per suam sanctissimam bonitatem concessis.
semper cum ore et corde laudo atque magni
fico. Hec ergo fuerunt verba que audisti et ma
nus extensio quam vidisti. Sed cave tibi frater
pecorone ne vadas me deinceps ex
plorando. Et revertere ad cellam tuam cum
benedictione dei. Et habeas de me curam
solicitam. Nam ad paucos dies faciet
deus tam stupenda mirabilia in hoc monte
quod admirabitur totus mundus. Faciet nova
quedam que numquam in hoc mundo fecit alicui
tantum. Tunc frater leo recessit. vald

ꝯsolat⁹. In illa u͛o eadē q̄dragesima su
pradc̄a. appa͞uit i ip̄o mōte aluerne
circa festū exaltatōis sc̄e crucis. xp̄s
i sp̄e seraph alat⁹ ⁊ ueluti crucifix⁹ in
p̄mēs tā clauos q̄ stigmata i manib⁹ ⁊ pedib⁹ ac latē sc̄o francisco. ꝑ ut
dr̄ i legēda sua. Et appa͞uit cū tāto
splēdore de nocte. q̄ illuiaū ualles ⁊
mōtes circūq̄ distātes ap͞lis q̄ si sol⁹
claritas affuisset. de q̄ testes fuer̄ cūti
pastores. q̄ ꝑ partes illas cū gregibus
uigilabāt. Quare u͛o appa͞uit stig
mata sc̄o nōdū ꝑ oīa notuit. s; sicut
ip̄e sotiis reuelauit. hoc ꝑfect⁹ magn̄
misteriū i futurū. hāc ystoriā habuit
fr̄ Jacob⁹ de massa. ab ore fr̄is leonis.

Et fr̄ ugolinꝰ de mōte sc̄e marie
ab ore dc̄i fr̄is Jacobi. Et ego q̄ sc̄o
ab ore fr̄is ugolini uiri fide dig̃ ⁊
boī. ad laudē dn̄i. am̄. Qualr̄ fr̄
masseus humilitatē sc̄i francisci inuestigauit

Cum sc̄s franciscus i lo
co de porciūcla moraret⁹ cū fr̄e
masseo hoīe ualde sc̄o. q̄ gr̄a ubi dei
⁊ mag̃ discretōe pollebat. ꝑ q̄ ualde
diligebat⁹ a sc̄o. Et cū q̄dā die rediret
sc̄s f. de silua ubi steterat adorādū. et
iā eēt i exitu silue. Fr̄ masseus ob
uiās illi. uolēs ꝑptū foret huil' expiri.
dix̄ sc̄o francisco. Uñ t'. uñ t'. Re. sc̄s
franciscus. Quid. Dix̄ fr̄ masse⁹. Quia
tot⁹ mūdus uidet⁹ uenire post te. ⁊

oīs q̄r̄ te uidere. te audire et t' obedire. Tu
nō es pulc̄r ho. Tu nō es magne sciē au
sapiē. Tu nō es nobilis. Vn̄ g̃ t' qꝫ totus
mūdꝯ ueniat post te. Btūs aūt f. hoc a
udiēs totꝯ exultātꝯ ī spū erigēs faciē ī ce
lū stetit p magnū spaciū mēte directa in
dm. et ad se rediēs genū flectēs et laudis
et g̃ras agēs deo. ī mag̃ feruore spūs. inttit
se ad frēz masseū et ait. Vis scire unde m.
Vis scire et bn̄ scire vn̄ m. vt totꝯ mūdꝯ
ueniat post me. hoc m̄ ē ab illis oclis sci
simis dei. q ī oī loco ɔtēplatꝯ bōs et ma
los. Nā illi bti et scissimi ocli n̄ uider̄ in
ter malos. mag̃ peccatorē et uiliorē et ī
sipiētiorē q̄ me. Et io ad faciēdū hoc
mirabile opꝯ qꝫ ītēdit facere ītra uiliorē

uiliorē creaturā nō uidit. ppea me eleg̃.
Q̄a stulta mūdi eleg̃ ds ut ɔfūdat sapi
entes. Et ignobilia et ɔtēptabilia et īfima
mūdi eleg̃ ds ut ɔfūdat nobiles et magnos
et fortes. Vt sblimitas uirtutis sit ex deo. et
nō ex creatura. ut nō gliet̄ ī ɔspectu eius
ois caro. s; q gliat̄ ī dno gliet̄. ut soli deo
sit honor et glā ī etnū. Tūc fr̄ masseꝯ
ad tā humile respōsiū. cū tāto feruore pla
tū obstupuit. et uē ɔgnouit qꝫ scs pr̄ ī uā
humilitate fūdatꝯ erat. ucrꝯ x discipꝉꝯ hu
milis. deg̃as. — Qualiter scs f. intellexit ar
chana cordis fris massei :—

Emel scs f cū frē masseo itine
raret. qꝫ p̄ gr̄az ubi et dilectoem
pcipuā et adiutoriū qꝫ sibi pstabat ī

raptu satis fatiēdo ꝯcurētib; ⁊ abscōdēdo
scm̄ ne īpediret͛ abillꝭ libētissīe ducebat
ꝓ socio. Cū qdā die simꝉ īcedēnt, frat͛ mas
seꝰ scm̄ frācīscū ꝑaliq spatiū ītinīe ꝑcede
bat. sʒ cū adqdā triuiū ꝑuenissēt. ꝑ q ꝑotat
uꝉ senas. uꝉ florētiā. uꝉ aretiū ꝑgē. Qui cū
ꝑuenissēt adeū. dix͛ fr̄ masseꝰ. pr̄ q uiā tenē
debemꝰ. R. scs. uiā illā tenebimꝰ quā uoluit
dn̄s. R. fr̄ masseꝰ. Et quō scire poterimꝰ dei
uolūtatē. R. scs. adsignū qd ite ondā. Vnde
ī m͛itu sc̄e obediētie mādo tibi, ut ī isto triuio. in
loco. s. ubi tenes pedes te sic, puerī faciūt
circūuoluas igiro ⁊ nō desinas sic te uol
uere donec te ꝓhibuero. Ille uero tamquā uerꝰ
obediens tādiu se circū uoluit, idest q ꝑ uerti
ginē capitis q̄ ex tali circūuolutiōe īducit͛

plies cecidit. sʒ cū scs nō ꝓhiberet, ⁊ ille uel
let, fideliter obediēre. srex͛ ⁊ resūpsit, dēʒ girū.
Et dū se fr̄ masseꝰ fortiter uoluēret, ait scs
f. sta fortiter nō te moueas. Qui statī se
fix͛. Et scs. f. ait, Vsus quā ꝑtē tenes
faciem. Respōdit. fr̄ masseꝰ usus senas.
Tūc ait scs f. ista ē uia ꝑ quā uult dn̄s q
eamꝰ. Dū aūt iret, ꝑ uiā fr̄ masseꝰ uehe
mēter detalib; mirabatur. s. q sic puerilia eū
facere, ⁊ corā secularib; trāseuntib; circūuolui.
Tn̄ ꝓ reuerentiā nō audebat, aliqd dicere sco
pri. Cū aūt appropiquassēt, senis. ⁊ sci pris ad
uētū sensissēt ꝑpls ciuitatis. uenerūt obuiā
sco. ⁊ tā ipm̄ quā sociū ꝑ sellas ꝑportauerūt. ita
q terā pedib; minime tetigerūt. usq adepatū
senēsiū. Jn illa uero hora aliqui senēses pugna
bāt, adinuicē. ita q erāt iā duo hoīes in
terfecti. Bts f. srex͛ ⁊ tā diuine ꝑdicauit illis
hoīb; ⁊ tā sc̄e. q oēs reduxit, adpacē ⁊ ad
magnā ꝯcordiā. Propter q opꝰ tā amirabilē
miradū. eps īuitauit, scm̄ frācīscū. ⁊

recep cu die illo cu mag gratia 2 honore
demane uo septis diti scs f ue huil qui
i suis opib no n di gliaz regrebat f
rex terrestiue cu sotio 2 opo isalutato
recessit p q fr masse9 ibat itta se mu
murado puiaz 2 dicebat. Qd e hoc q
fec iste bon9 ho. me fec sic pueru cu
cunolui. 2 ipo q ipz tatu honorauit
n unu bonu ubo dixit. n gras retulit.
Et uidebat e q h oia fuisset i discta:
Tade nutu dino rediens ad se ipz ad cor
suu. 2 se dure arguens dix. Fr masse
tu es ualde supb9. q opa dina diiudicas.
Et es dign9 ifeno q deo cu tua supba dis
ctioe rebellas. na i ista uia ta sca op
fca st p frez fracisciu q si fecisse angls
dei. mirabli9 no fuiss. un si ipe pcipet
t q turpitudines lapides obedire deberes.
na oia q i uia ista pat9 e exordiatoe
pcessere dina. sic apparet i fie optio s
sraito. na n illos pugntes reduxiss ad
pace. no solu mltoy corpora sic ia ce
pat gladi9 deuorasse. s q peri9 eet mlt
toy aias ifernale barattru paurate

dyablo sorbuiss. Et p ea tu es stultissim9
2 supb9. q murmuras de hys q st manife
ste a uolutate dina. h at cu fr masse
aliqntulu an scm fracisciu pcedet ico de
suo dicebat. Scs uo f dino spu illustr
tus. cui oia occulta nuda st 2 apta.
clamau post tgu fris massei. 2 cordis ei
secreta patefaciens dix. adea q ne cogitas
te tetas. q illa st bona 2 utilia t. sicut
adno ispirata. cmurmurato uo prima q fa
ciebas e ceca 2 mala 2 supba. 2 a dyabo
lo t i aia seminata. Qd audiens fr masse9
2 stupens maifeste pprdit. q scs f cordis
ei archana sciebat. Et isup ctitudinalr
cphedit q scm prez i oib9 suis actib9 spit9
dine sapie dirigebat ad laudez 2 glaz dni
n y x am:- Qualr fr masse9 fuit
pbatus a sco francisco:-

Beatus fracisceus uoles humiliare frez
masseu. ut mltiplicia dona q illi pstabat altissim9 de uirtute cresceret i uirtute. cu eet ipe scs pr i qda solitario loco. cu illis primis sotys ue scis it qs i fr

masse⁹ mo̅abat᷑. Vn̄ dix̄ sc̄s. f. oīb9 9g
gatis. Fr̄ massee. oēs isti tui sotij hn̄t
g̃r̄ 9tēpladi 2 oradi. Tu u̅ ā hēs g̃r̄ v
bn̄ di adsatisfaciēdū p̄sōis. Et ppt̄ea ego
uolo q̄ ad hoc ut isti possint 9tēplatōi
2 orationi uacāe. tu facias portam. he
lemosinā 2 coqnā. Cū uō alii fr̄es mā
ducabūt. tu ex porte host̄⁹ māducab̄. ita
q̄ añ q̄ uenientes p̄l̄sēt ad p̄ortā. satis
facias ill' de aliq̄b3 bōis u̇b'is. Ita q̄ nō
op̄ortat aliq̄ exire ite. Et hoc facias
i mitu obie salutaris. q̄ statī iclinato
capite 2 tracto capucīo huil'r obediuit.
Et p plures dies fec̄ portā. elemosinā
2 coqnā. Sotij uō eī sic hoīes illumi
nati. adeo cepūt sentire i cordib3 ~~suis~~
mltā pugnā eo q̄ fr̄ masse⁹ eēt homo
magne p̄fcōis 2 oroīs sic 2 ipi 2 āplī.
2 tm̄ eāt totū illi i p̄itū loci pond9. ppt̄
q̄ rogauer' scīm p̄rē cōdal'r. q̄ dcā of
fitia int' eos distbuere digret'. Quia
nllo m̄ 9scīe poterāt sustinere. q̄ dcs
fr̄ tot oīb3 subiacēt. Nā p̄tea sentiebāt
se i oroīb3 trudos 2 i 9scīa dissipatos.

h fr̄ masse⁹ adcīs eleuaret⁹ oneribus.
Bt̄s aūt f. hoc audiēs acqeuit caritati
uis eoꝝ 9siliis. 2 fr̄ez masse⁹ uocans
dix. fr̄ masse isti sotij tui. uolūt p̄te
de ofitiis q̄ t' i posui. Et io uolo q̄ dcā
offitia diuidant'. Et huil'r 2 patienter.
Re. p̄r qcq̄ m i p̄te l' totū iponitis. totū
cū dō exitio eē fcīm. Tūc scs. f. uidēs
caritatē illoꝝ. 2 fr̄is massei huilitatē
fec̄ p̄dicatōez mirabilē de scīssima huilita
te. Exortādo ipōs q̄ q̄nto maiora dona
9feret nob altissim⁹. tāto q̄s d3 eē hui
lior. Q'a absq huilitate nlla uirt⁹ ē acce
ptablis corā dēo. Et hiis dcīs offitia cū
caritate distribuit. 2 oēs cū scī sp̄s gaudio
bn̄dix. ad laudē dn̄i nr̄i ihu xp̄i: amen:—

Qualr scs. f. fr̄ez masseū leuauit
i aerē cū flatu 2 quō scs petr⁹ 2 scs
paul⁹ appuer' scō f. rome i ecclā scī
petri

icablis dei famulus 2 uer⁹
x̄ discipl's scō f. ut x̄ se i oīb9
9formaret sic saluator misit di
scipulos suos binos i omē ciuitatem 2
locū q̄ erat ipe uēturus. Ita p̄p̄ scs f.

aliq̊s socios hūit/ adduodenāiū nūʒ ɔggra
tos· binos ꝑ mūdū adp̄dicādū dispsit· Et
ut/ ex̄ aliis ip̄e demonstraret/· de uera obia-
ip̄e ꝑor· ex̄ᵒ x̄ bn̄dei· īcipiebat/ facere quaʒ
doce. vn̄ q̄dā tp̄r· cū ceteris sociis· partes
orb̄ uarias adsign̄· ip̄e electo ꝯ frē masseo
ꝓsocio ursus ꝓuītiā francie iter arripuit·
Cū uō iret/ ꝑte/ ꝑuenet adhabitationes
q̄sdā fideliū· vn̄ ꝓ necessitate corꝑis opꝑt
tebat/ eos ꝑ ut/ dic̄/ regl'a mendicare·
ꝑtrap scs· f· iuit/ ꝑ unā ɔtratā· frē uero
masseꝰ ꝑ aliā· Scs u° f· q̄ erat/ despectꝰ
⁊ ꝑuus· ⁊ ꝑꝑea ut/ igtos q̄ despiciebat/
ab oībȝ· q̄ humane insipie ocl'is nō illa q̄ itꝰ·
sʒ solū illa q̄ forīs sūt/ iudicant/ iō ip̄e scs·
quosdā obolos uilis panis ⁊ frustᵃ ꝑuula
ɔqsiuit/· Sʒ frī masseo q̄ erat/ pulc̄/ homo
⁊ magnꝰ· dati fuerᵗ plures ⁊ pleriores·
Cū aūt/ ābo ex̄ tra īsdā loco ut/ simul abū
sument/ queissent/· nō inueniebat ń solū tre
li locaret/ elemosinas ɔqsitas· Q'a re
gio illa erat/ oīo mūda lapidū· Tandem/
nutu dīno ꝑuenerᵗ adq̄dā fontē iēiuus
magīs collocatꝰ erat/ lapis pl'c ⁊ latꝰ·
de quo ualde gauisi· sup lapidē illū acq

sita pāis fragmītula posuerᵗ· Cū uidisset aūt/
scs· f· q̄ frustra panis fris masser· erant/
pleriora ⁊ plura q̄ sua· exultans ī sp̄u
ꝑ desiderio paupertatis· aīt/ o frē masse·
nos nō sumꝰ digni de tā magno thesauro Et/
h' eleuando uoce q̄rda pluries replicauit·
Dr· frē masseꝰ· pr̄ carissime quō pt/ dici the
saurꝰ ubi ē tāta penuria· q̄ n̄ ē i tobalia n̄
cultellus n̄ īcisoria· n̄ scutella· Nec/ domꝰ
n̄ mēsa· n̄ famulus n̄ ancilla· Dr· scs· f·
Et/ h' ego reputo magnꝰ thesaurꝰ ubi n̄ ē
de hys q̄ ꝑparat/ humana industria· sʒ q̄cqd
ad ē totū a puidētia ministratᵉ/ dīna·
sic/ manifeste aparet/ ī pane acq̄sito· In
lapide tā pl'c· ⁊ ī fonte tā lipido· vn̄ uolo
q̄ rogemꝰ dnm· ut/ thesaurꝰ scē paupta
tis tā noble q̄ h't/ administratorē dnm· fa
ciat/ nos toto corde diligē· Et de illis
frustrul' ⁊ fōte· cibo ⁊ potu· gaudent/
⁊ cū laudibȝ dīnis· assūpto surrexer ut/
ī suis franciā ꝑgent/· Et cū ꝑuenissent
ad q̄dā eccl'iā· dix scs· f· socio Intremus
ut/ h' missā dnī audiamꝰ· Sʒ cū sacer
dos abeet/ scs· f· abscondit/ se post al
tare illiꝰ ecc'e adorādū· Et/ idē recep
uisitatiōis dīne tā excessiū feruorē·

e[ius] aīaʒ ad paupertatis ꝯcupiscentiaʒ totalr
īflamātes ꝙ uidebat . ex fatie ꝛ oris ia
tu . q̄ flāmas amoris emitte . Et eģdiēs
ad sotiū sic igit . ore uehemt dicebat . a . a .
a . a . fr̄ masse . ꝑde m te ipi . Et h̄ fecit ter .
fr̄ aūt masse9 stupēs de tā uehemti feruore .
cū tcia uice . scs . f . dixisset ꝑde m te ipm .
misisset se totū īfra brachia sc̄i p̄ris . Tunc
scs . f . cū iatu magno ꝛ sp̄s sc̄i feruore ac
clamore ualido reboādo . a . a . a . a . leuauit
fr̄em masseū cū ipo flatu īaere . ꝛ īplit illū
aū se q̄ntū posset ēē unius lōge aste mēsu
ra . Qd̄ uidēs fr̄ masse9 stupuit ualde ꝺta
mirādo sc̄i p̄ris feruore . Et retulit p̄ocā
sotiis . ꝙ in illo sc̄i frācisci ī plesu . tāta dulce
dinem ꝛ sc̄i sp̄s ꝯsolatōem p̄senlit ꝙ nūq̄
ī uita sua ꝯsolatōem tā maximaʒ se meīnit
huisse . p9 h̄ dix scs . f . Carissime eamus
ad scm̄ petrū ꝛ ad scm̄ paulū . ꝛ rogem9
eos ꝙ ipi nos doceant ꝛ adiuuēt possidē
thesaurū ī enārabil scīssime paupertatis . Et
addidit scs . f . fr̄i masseo dicens . cārme
ꝛ dilectissime mi fr̄ . thesaur9 bn̄fice pau
pertatis ē tā dignissim9 . ꝛ tā diuini9 . ꝙ nos
nō sum9 dig̊ illū ī uasis nr̄is tā uilissimis
possidē . Cū h̄ sit illa uirt9 celestis per

q̄ terena ꝛ trāsitoria cūcta calcāt . Et
ꝑ q̄ oēs obices tollūt e medio . ut libere
dn̄o eterno mēs hūana iūgat . hec ē q
ad h̄ aīaʒ ī terris positā fac ī celis cū anglis
ꝯūsari . hec ē q xp̄m ī cruce assotiat . cum
xp̄o ī tumulo absc̄odit . ꝛ cū x̄o resurgit ꝛ asscē
dit ī celū . Q̄a dote agilitatis sup celū uo
lādi aīabꝫ ipaʒ amātibꝫ ē ī hac uita ꝯcedit .
Cū uēe humilitatis ꝛ caritatis arma custodiat .
Ideo rogem9 scīssimos ap̄los ihu xp̄i . quod
ipi q fuerūt amatores h9 euāgelice mar
garite . hāc graā nob acq̄rāt a dn̄o ihu xp̄o .
ut ipē q fuit sc̄e paupertatis obs̄uator et
doctor . dignet9 ꝑ suā scīssimā mīaʒ nobis ꝯ
cedē . ut mereām uerī ēē obs̄uatores et
humiles discipli p̄ciosissime ꝛ amātissime ꝛ
anglice paupertatis . Cū p̄uenisset ergo romaʒ
ītrauerūt ecc̄lam p̄ncipis ap̄loꝝ petri ꝛ pauli beatis
simi . Et postq̄ ītrauerūt . scs . f . p̄rex ad un9
angulū ipi9 ecc̄e . ꝛ fr̄ masseus ad aliū ad ro
gandū dm̄ ꝛ scōs ei9 ap̄los ꝙ ad possidēdū
sc̄e paupertatis thesauꝝ ipōs īstruerēt ꝛ iu
uarēt . Et h̄ cū deuotōe magna ꝛ mltis la
c̄mis postulabāt . Cū aūt ī oratiōe humilr in
sisterent . ꝛ ecce bt̄s petrus ꝛ bt̄s paul9 .

apparuer cu mag claitate bto fracisco.
aplexates illu z obsculates. adq dicetes.
ff fracisce. Qa hoc tu petis z desideras.
q x z sci apli fuauer. io notificamus
t expte sua q tuu desideriu e ipletum.
Et dns ihs x nos misit adte ut anu
tiemi t q oro tua exaudita e. Et the
saur sassime paupertatis. t z tuis sequib
pfessie e qcess9. Et t expte x dicim9
q quq h desideriu pfcte tuo ex sequtur.
deregno btitudis sut securi. Et tu z
os tui seqtes. ex adno bndci. Et hys
dcis recesser. reliqtes cu itime coso
latu. scs a f. fgens aboroe obuiau
sotio. z itrogau sialiqd hebat adno.
Q1. R. q n habebat. Scs a f. dix q
bts petrus z bts paulus sibi apparue
rat. z h uba qsolatoria ut pdcm e reue
lauerat. Exquo utq tato gau z letitia
sut repleti q obliti ire infratiam sic pro
posuerat pmitus. Aduallẽ spoletanam
cu festinatoe redier. Vbi delebat h uia
celestis z anglica ichoai. adlaude di z c.

Qualr loqte sco fracisco cu sotijs de
deo. xps appauit imedio corum:

antissimus pat nr. Fraciscus qui
totu cogitatu suu i xpo bndicto

iactauat. z totu suu studiu z desideriu z
oradi z loqdi z qusadi modu ad eius
bnplacitu ise z ialijs suis sotijs ordina
bat. qn uolebat loq de deo. z de salute aie
cu eet aliq cu ill scis z apticis sotijs. adlo
qdu de deo iloco aliq qgatis. Accidit sml
semel ipn sue qusiois cu adh pauci eent
q sedete pre pio cu filijs ta btis i feruore
sps uni eor pcep. ut in noie dni os suu
apiet. z loqret de deo qqd ei diuinus sps
sugebat. Cu a ille sin mora obedieter icipet
z stupeda docete sco spu eructaet. Et scs
pr iposuit pmo silentiu. Et alti pcepit ut
os suu i noie dni apiet. Et illo obediete z
dei magliu p dei gram diffudete. Et scs f.
huic s. sic po ipau siletiu. Et ttio iposuit
ut adlaude dni ihu x absq pmeditatoe aliqd
eructaret. Et ttius pmox ex huile obuiu ad
iplcdo. tu mirada z archana de dinis et
ocultis pducebat iluce. q nlli dubiu erat
q p ipz z alios sps scs loqbat. Cu g sic si
gillati uasa illa scor simplicitr balsamum
diuine gre fuderent. adipiu sci pris loqdo
s. melliflue de dinis. z ecce imedio coru
dns ihs xps bndcs appauit. ispe speciosis
simi iuuenis. cu tata dulcedine gre oibz
bndicens. q ta scs pr q ceti os fuerunt

rapti. Et iacebant qi mortui. de mo isto n
penitus sentientes. Cu uo ad se metipsos redi
rent. dicebat scs pr. fres mei dilectissimi
gras agite dno nro ihu xpo. q placuit p
ora simplicius thesauros desseminare cele
stes. Nam ipe q apuit os i fantiu z mutor
linguas simplicium fac sapientissimas z dis
tas. ad laudem dni n y x q e bndcs :—

Qualr scs. F. z sotij eius sil cu sca
Clara fuerint rapti i loco porciuncule

rancischus seruus dei altissimi du staret
assisi uiuente ad h bta sposa xi Cla
ra. cu frequent illa suis sacris exor
tationibus uisitaret. Illa rogauit plies btm
franciscum q faceret ei hanc consolationem
ut s semel insimul manducaret. Scs aut F.
sp illud face renuebat. Unde accidit quod
sotij sci pris. sce clare desideriu ppendentes
bto francisco dixer. Pr nob uidetur q rigor
iste no sit sm caritatem diuinam. videlicet
q btam claram uirginem tam sacram z deo dilec
tam no exaudis. Et q p sti ad tuam pdi
cationem pompas sclii dereliqd. Et q ne du semel
sumere cibu tecu. sz si cu tanta instantia maio
re gram postulasset plantule tue facere

de

debuisses. R. bts. F. videtur uob q de h desi
derio illa exaudiam. Cui sotij dixer. Ita
pater. Nam dign e q hanc consolationem sibi
ad impleas. R. scs. F. Ex quo uob placet
z m uidetur. Sz ut plenius consoletur uolo q
hoc fiat i sca Maria de anglis. Ipa eni
diu stetit i sco damiano reclusa. Unde leti
ficabitur aliquantulu reuidendo locu sce Ma
rie ubi fuit tonsa. z facta sposa dni n ihu
xpi. Et i comedemus simul i noie dni. Ordi
nata e g dies q egrederetur cu sotia z comi
tantibus eadem sotijs sci pris. Venit bndicta cla
ra ad scam Mariam de anglis. Et btissima
dei matre reuerenter z humilr adorata. Cito lo
co circuquaqz ex deuotione lustrato hora facta e
comedendi. humil et z dinus F. fecit mensam
sic sepe consueuerat i plana terra pari. Et
sedit ipe z btissima Clara. Et unus de so
tijs sci francisci cu sotia sce clare. z oes
alij eius sotij i mensa illa humili sunt locate.
p pmo aut ferclo. Incepit aut scs. F. loq de deo
tam suauiter z sce z tam altissime z dine q
ipe scs F. z sca Clara z sotia. z omnes
alij q erant i mensa illa paupercula fuer ra
pti. tanta habundantia gre altissimi sr

benit. ipsis q sedentib sic raptis. gaud
oculis ac manib in celu directis. hoies
de asisio ⁊ de betona ⁊ undiq p contrata
videbat q sca maria de anglis ⁊ totus
locus ⁊ silua q erat adhuc circa locu. oia co
burebat. ⁊ unus magnus ignis oia predca
occupabat. s. eccam locu ⁊ silua. Prot quod
asisinates ut loco succurreret cu magna
festinatoe cucurrer. credetes firmiter q
oia comburerent ab igne. Qn uo uenerut
ad locu uider cunta illesa penitus ⁊ intacta.
Intrates q domu. Inuener btm fracisu
cu bta clara ⁊ oib sotiis circa dcis. raptos
ad dnm. Et circa mesa illa humillima os se
dentes uirtute indutos ex alto. Et tunc cer
titudinaliter auter q ille erat ignis diuinus.
quo ob deuotoem tam scor ⁊ scar dem locum
diuinis amoris. copiosis consolatoib inflam
abat. Vn recesserut ualde hedificati ⁊ con
solati. Bts q. F. ⁊ bta clara ⁊ ceti refec
ti tam consolatoe copiosa diuina. de alio ci
bo paru aut modicu curauer. Tunc supto
tali brndco cibo. Bta clara redit ad scm
damianu. Vn uidetes eam sorores fuer
ualde gauise. q timuerat ne scs. F. uel
let eam mitte ad aliud monasteriu guber
nadu. sic misat scam agnete germana

— eius —

eius florentia p abatissa. nam illo tpre
mittebat scs. F. ad monasterior regimi
na. Et aliquo die sce clare parate sic opor
tebit ire quocumq temisso. Et illa sic filia
obie dicebat. Parata su pr quocumq mi
sis obedire. Pp hoc sorores fuerut gra
uise qn ea rehabuer. Et bta. Clara ex
tunc remasit ualde consolata. ad laud dei.

Qualiter scs deus reuelauit sce clare
⁊ fri siluestro q scs. F. deberet predi

care.

Tempore q scs fracisus in
sue conuersionis pri cu ia plures sotios
congregasset. positus fuit in magna dubita
tionis agone. an s. uacaret oroi contiue.
an predicatoi aliqn intenderet. Et cupiebat
uald scire q aplius placeret dno ihu xo. Et
sca clara humilitas scm fracisu no pmit
tebat de se ipo psumere. io ad alior refugi
u se conuertit q oroib diuinu beneplacitum
inuener. Vn uocauit frem masseu ⁊ ait. fi
li. Carissime uade ad clara ⁊ dicas ei ex parte
mea q ipa cu aliq de spualib sotiis. sup
pliciter dnm roget. ut indicet mi an aliquo predi
cem. an uacem oroi contiue. Vade et ad frem
siluestru q morat in monte sbasisio ⁊ dic
ei similiter. Iste fuit ille dopnus Siluester
q cruce aurea uidit pcedetem ex ore

fracisci · ilogū usq ad celos 2 ilatū usq
ad mūdi fines · Q̄ erat tāte deuotōis
2 grē q quicquid postulabat statī exau
diebat̄ a deo · Singlarit̄ · sp̄s scs īfe
cerat cū dignū dīno eloqo · ꝑpea scs
f · magn̄ deuotioēz 2 fidē hēbat i eo ·
morabat̄ ūr fr̄ silur̄ solꝰ iloco p̄dco ·
Fr̄ uō masseꝰ ꝑut a sco fracisco sibi
fuerat ipatū · primo · bt̄e clare et
postea fri siluestro ābasiatā p̄dcaz
iposuit · fr̄ ā siluester statī ad orādū
prec̄ · 2 cū oraret statī huit dīnū
respōsū · Et statī exiuit ad frēz masseū
dicēs · hoc dic̄ dn̄s ut dicas fri fracisco
q ipū nō ꝑ se solū uocauī si ut fruc
tū faciat aīaꝝ · 2 mltos ꝑ eū lucre
tur · p̄t h fr̄ masseꝰ redijt ad scām
clarā ut sciret qd a dn̄o ipetrasset · Q̄
respōdit q tā ipa q̄ sotia respōsum
huit a dn̄o · Respōsioi fris siluestri
ꝑ oīa simile · Redijt ḡ fr̄ masseꝰ ad
scm fracīscū · Quē scs icaritate reci
piens pedes ablūedo refectioēq ꝑ o
pando · sūpto cibo frēz masseū uocauit
in siluaz · Et nudato capite cācella
tisq maibꝰ genu flex itrogauit dicēs ·

Quid iubet dn̄s nr̄ ihs xp̄s ut faciaz ·
Rn̄ fr̄ masseꝰ Q̄d tā fri siluestro quā
sorori clare 2 sotie ua fuit x̄ bn̄dci
respōsio · s · q uult ut uadas ad p̄dicā
dū q̄ nō uocauit te ꝑ te solū · si ꝑ sa
lutez i alioꝝ · Et tūc facta ē manꝰ dn̄i
sr̄ scm fracīscū 2 i feruore sp̄s ꝓ gēs
totꝰ igtꝰ uirtute altissimi · dix̄ · Eamꝰ
i noīe dn̄i · Et assūpsit sibi i sotios frēz
masseū 2 frēz angl̄u scōs uiros · Et
cū iret q̄si fulgur i impetu sp̄s nō ad
tendēs aduiā ul̄ ad semitā · ꝑuenit ad
castrū q dr̄ Canariuz · Et p̄dicauit i
tāto feruore 2 miraclō yrūdinū q̄ ad
ciꝰ ipiū tacuer̄ q oēs illi de cāgario
mares 2 mlieres uolebāt ire relicto
castro pō eū · Scs uō fracīscꝰ · ait ill̄
nō festinetis 2 ego ordinabo qd ꝑ sa
lute ur̄a facē debeatis · Et extūc cogita
uit facē ordiēz tr̄tiū isalutē oīuz uni
uersalē ꝓcurāct · Et dimittēs illos ii
ualde ɔsolatos · 2 ad p̄niaz dispositos ·
recessit iñ 2 uenit it̄ Canariū et
Beuaniū · Et trāsiens ꝑ teritoriū illd
i dc̄o feruore cū sotijs an̄ dēis · res
pex̄ q̄sdā ārbores iux̄ uiaz iqbꝰ residebat
tāta mltitudo auiuz diuersarū · quod

nūq̄ ī ptib3 ill' fu uisa similis mltitudo·
In campo ī sup uix̄ p̄dcās arbores mltitu
do maxima diu̇sax auiū residebat/·
Quā mltitudīe3 · scs · f · ꝯspitiēs ⁊ ad
mirās · fcō sr̄ se spū dei · dix̄ sotijs suis·
Vob hic/ iuia me expetātib3/ ud ⁊ p̄dica
bo sororib3 mīs auiclis · Et/ ītrau̇ ī ca
pu ad aues q̄ residebāt/ ītra · Et/ stati
ꝙ p̄dicare icep̄ oēs aues ī arborib3 resi
dentes descēdēr̄ ad eū · Et/ simil' cū ill' de
cāpo imobles p̄māser̄ · Cū tn̄ scs · f ·
iret/ it̄/ eas plurimas tunica ꝯtigendo ·
⁊ nlla eax penit9 mouebat̄ · Sic/ recitauit/
fr̄ Jacob3/ de massa scs hō q̄ oīa sup̄ dcā h
huit/ ab ore fr̄is massei q̄ illo miraclo erat/
soti9 sci p̄ris · Quib3 auib3 scs f · ait/ mlt
tū tenemini deo sorores mee aues ⁊ debetis
eū sēp̄ ⁊ ubiq3 laudare · p̄ libiū ꝯphetis ubiq3
uolatū · p̄ uestitū duplicatū · ⁊ triplicatū ·
p̄ hitū pictū ⁊ ornatū · p̄ uictū sn̄ uro
labore patū · p̄ cātū a creatore uob int̄i
matū · p̄ nūz ex dei bn̄dcōe mltiplicatū · p̄
sēm ur̄3 a deo ī archa Noe reseruatū · p̄ eleme
tū aeris uob deputatū · Vos nō semina
tis n̄ metitis · ⁊ ds̄ uos pascit/ · Et/ dat/ flu
mina ⁊ fōtes ad potū · mōtes ⁊ colles · ꝯ ua
sa ⁊ ibices ad refugiū · Et/ arbores altas ad
nidū · Et/ cū n̄ filare n̄ nē sciatis p̄bet/ tn̄

uo

uob' ꝙ ūris filijs necessariū īdumētū · Vn̄ mlt
tū dilig̃ uos creator q̄ uob' tot/ bn̄ficia ꝯ
tulit/ · Qua p̄ cauete uos mee auicle ne
sitis ingrate · s3 sēp̄ laudare dn̄m studete · ad
h scīssimi p̄ris uerba/ oēs ille aues cepūt/
apire rostra · Et/ expādē alas · Et/ extendē
re colla ⁊ reuerēt/ us3 ad terra3 flectere ca
pita · ⁊ suis cātib3 ⁊ gestib3 dēmostrāe q̄d
uba q̄ dicebat/ scs p̄r eas mltipl'r delectabāt/ ·
Et/ scs uō p̄r simil'r cū hec/ aspicerēt/ mira
bat/ ī spū exultabat/ · Et/ mirabat/ de tā
ta mltitudine auiū · Et/ de uarietate p'lce
rrima · de ipāx ī atētōe ⁊ familiaritate
ꝯcōdi · Et/ p̄ea ipē ī eis laudabat/ mirabil'r
creatorē · Et/ ipās ad creatoris laudē d'lcter
ī uitabat/ · Cōpleta uō p̄dicatōe ⁊ laudis
dei exortatōe · fec/ oīb3 illis auib3 signū
crucis · Et/ eas licētias de laude dei istāt/
admonuit/ · Tūc/ oēs ille aues simil' ī altitu
dine se eleuauer̄ · ⁊ ī aere simil' fecerunt/
magnū ⁊ mirabilē cātū · Et/ ꝯpleto cātu
sēm crucē3 a scō p̄re factā se ī .iiii. formit diuise
rūt/ · Et/ ī ptes · iiiior direxer̄ · ⁊ q̄lib3 ps in
altū cū cātu mirabili se eleuādo · ad unā de
quatuor ptib3 mūdi se direxer̄ · Vna ūsus
orientē3 · alia ūsus occidētē · Tertia ūsus

meridie. Et quãta ũsꝰ aqlone. Ostẽdẽ
tes ꝙ sic eis erat pdicatũ a scissimo
⁊ futuro scõ ẽtis sigfero. sic se ĩ ẽtis
modis diuisẽrãt. Cãtando uõ ẽtiformit
ꝑ. x. mũdi ꝑtes uolabãt. Innuẽtes ꝙ
crucis pdicatõ ꝑ p̃rẽ scissimũ renoua
ta. ꝑ totũ mũdũ ꝑ eos fr̃es erat portanda.
Q̃ more auiũ nichil ꝓpriũ possidẽtes ĩ terra.
soli dei puidẽtie se cõmitũt. Et ideo ta
les ꝑ xp̄m aqle appellãt. Cũ dix. Ubicũqȝ
fuerit corpꝰ. illic cõgregabũtur ⁊ aqle. Qua
sci q spẽrãt ĩ dño assumẽt pẽnas ut a
quile uolabũt ad dñm ⁊ nõ deficiẽt ĩ et
nũ. ad laudẽ ⁊ gliã. dñi n̄ ih̄u. x. Amen:-

Qualiter scs. F. nomẽ magri abhorrebat

Humilis x imitator Franciscus. sciens
soli xp̄o nomẽ magisterij cõuenire ꝑ
quẽ oĩa fc̄a sũt opa. dicebat quod
libenter uellet scie face oĩa. sȝ nollet ẽe
magister. nec magisterij noĩe ĩsigñi. sȝ
ex tali noĩe cõtubũ x ĩ euãglio ꝓhibentis
ut nulli uocẽtur magri face uidẽtur. Quia
melius ẽ ẽe humile ex paupertate sua scia quam
si ẽẽt possibile face magnalia ⁊ psumẽ
cõtra gloriosi magri humilia documenta.

Nã nomẽ magisterij nemĩ cõuenit nisi xp̄o
bñdco cui ꝑfc̃a sũt opa. Et ideo fuit ab ipso
mãdatũ ut nullus sup terrã magr uocari
psumat. q uniꝰ ⁊ solꝰ ⁊ uerꝰ absq de
fectu ĩ celis magr ẽ xp̄s bñdcus q ẽ deus
⁊ hõ lux ⁊ uita. cõditor mũdi laudabi
lis ⁊ gloriosꝰ ĩ scl̃a. Amen:-

Qualiter mors sci F. fuit reuelata dñe Jacobe de septẽ soliis ⁊ quõ ipi bto. F. fuit reuelata certitudo eterne salutis:-

Quando btus Franciscus. aliquot die
bus an mortẽ ĩ palatio epi asi
sinatis decubabat ĩfirmꝰ. ⁊ cum
aliquibꝰ suis sotijs. frequẽter quasdam
dei laudes ex deuotõe cãtabat. Et si
ipse ꝓp ĩfirmitatẽ cãtare nõ posset. ĩpone
bat sepe sotijs ut cãtarent. Asisinates
ãtimẽtes ne tãtũ carꝰ thesaurũ cõtigeret
extra asisiũ possideri. faciebãt a militis arma
tis die noctuqȝ dictũ palatiũ solicite cu
stodiri. Viro aũt scõ idẽ ĩ infirmitate ꝑ dies
plimos decubãte. quidã de sotijs dix ei. pr̃
tu scis ꝙ isti de ciuitate hñt ĩ te mag
nã fidẽ ⁊ te reputãt scm uirũ. ⁊ ideo

posset, cogitãe q̄ si ite eet, scitas ut, ab
oīb; dicitur. debères cogitare de mõte dū
ita gũiť, ĩfirmaĩs. & mag̃ plãgere quã
cãtare. Nã + iste cãt laudũ q̄ h' faci
m⁹ audit⁹, amltis q̄ palatiũ istď ꝑte
custodit⁹, amagna mltitudĩe armatoꝝ.
ita fõtite q̄ ipi hrent, malũ ex⁹. Vn̄
c̃do q̄ bn̄ faceremus sirecedẽm⁹ hinc, &
redirem⁹ õs ad scãz mariaz de anglis. /
Q̃a nõ stam⁹ bn̄ hic, it̃, seclares ꝑso
nas. R. scõs. f. hoc, sibi dicẽti. Carissi
me tuscis q̄ iã sũt, duo ãni dũ starem⁹
fulginij. q̄ dñs reuelaũ t', t̃minũ uite
mee. Reuelaũ ĩsup m̃. q̄ apaucos dies.
s. ĩista ĩfirmitate dẽs t̃min⁹ finiet⁹. Et,
ĩ ipa reuelatione fec̃, me deus c̃tũ de
remissiõe oĩuz peccatoꝝ & de btitudĩe pa
disi. usq; adreuelatõez aũt, illã ego fle
ui. de mõte & de pccĩs meis. Sz p⁹q̄ fcã fũ
m̃ ista reuelatõ. tãto replet⁹ sũ gaũ
q̄ ãpli⁹ plorare nõ possũ. Sz semꝑ inle
titia maneo. Et, ꝑea ego cãto & cãta
bo dño. q̄ boã grẽ tribuit, m̃. & c̃tũ me
fec̃, de bõis glĩe padisi. derecessu uõ de
loco isto bn̄ assentio. si paretis uos adme
deferẽdũ. Q̃a ego ꝑ ĩfirmitatẽ ãbula
re neqrẽ. fr̃es g̊, ꝑdc̃ĩ ipm ĩbrachijs de
tuler⁹. & cũmagna comitiua ꝑgebant,

usq;

usq; adscãz mariã de ãglis. Cũ ã ꝑuenisset,
ad hospitale q̄ ẽ ĩ itinere. Introgaũ scõs
franciscus si adh⁹ ĩ eet, q̄ ipe caligãtibus
odĩs expriẽa & fletu ꝑtito plene uidẽ nõ
potat,. Cũ didicisset g̊, q̄ adhospitale eet,
fec̃, se poĩ ĩ terã & dix̃. Vtatis me ũsus
asisiũ. Et, stãs ĩuia facie adciuitatez
ũsa. & bñdix̃ illã mltis bñdcoĩb; dic̃es.
Bñdcã tu adño q̄ ꝑte mlte aĩe salua
bũt⁹,. Et, ĩte mlti ꝑui altissimi hitabt,.
Et, dete mlti eligẽt⁹ adregñ. Et, hijs !
dc̃is fec̃, se põtari ut, ꝑius. Cũ ã ꝑueis
si ad scãz mariaz. & deposit⁹ eet, ĩ infir
maĩa. uocaũ un⁹ de sotijs & dix̃ illi. Ca
rissime dñs reuelauit, m̃ q̄ ĩ ista ĩfi
mitate. usq; adtalẽ diẽ moriar. & scis
q̄ dña Jacoba de septẽ solijs deuota
ordĩs nr̃i carissia. si mõtez meã & nõ it',
eet, ualde ĩcõsolabliť, tristaret⁹,. Nẽ g̊,
t̃bet⁹. sig̃ficem⁹ sibi q̄ si uult, me uidẽ
uiuuz stati asisiũ ueniat,. R. ille bñdicas
pr̃. Q̃a ꝑ mag̃ deuotiõez q̄ adte ht,
eet, ualde ĩqueiens. q̄ ipa nõ eet, ĩ mõ
te tua. Dix̃ g̊ btõs. f. porta m̃ cãtã & pẽ
nã. Et, scĩte sibi sic, ego dicã t',. Et, ille
ĩcep̃ sc̃tere. Dñe Jacobe ꝑue, altissimi.

frater Franciscus pauperculus christi salutem et societatem spiritus
sancti in domino ihesu christo. Scias carissima quod christus
benedictus per suam gratiam uite mee terminum futu
rum in proximo reuelauit. Qua propter si uis inueni
re me uiuum uisis litteris ad sanctam mariam
de angelis uenire festina. Nam si usque ad talem
non ueneris me uiuum inuenire non poteris. Et
porta tecum pannum cilicinum in quo corpus meum
inuoluas. et ceram pro sepultura. Rogo etiam quod
portes michi de illis comestibilibus que michi conue
nisti dare. quando infirmabar rome. Dum uero
hec scriberentur, ostensum est in spiritu sancto francisco quod
domina Jacoba ueniebat ad eum. et secum omnia pre
dicta portabat. Unde statim dixit scribenti. Non
scribas amplius quia non oportet. Et litteram ipsam
reponas. Et mirati sunt uniuersi quare litte
ram non permittebat compleri. Et ecce facto mo
dico temporis interuallo. domina Jacoba sonauit
ad portam. adque cum nuntius capitaneo portarius iuerit deducens
dominam Jacobam nobilissimam romanam cum duobus
filiis senatoribus et militum maxima comitiua
que ueniebat ad sanctum Franciscum. Et portabat
secum omnia illa que sanctus F. scribebat in littera. Re
uelauerat enim deus ipsi domine Jacobe dum
oraret rome tam mortem sancti Francisci fu

turam in proximo. quod res illas quas postula
bat in littera. portauit insuper tantam copiam
cere. quod non solum ad sepulturam. sed etiam in mis
sis et super corpus sancti. per multos dies omnibus co
piosissime ministrauit. Quando uero dicta domina
intrauit ad sanctum Franciscum adhuc uiuentem. ma
ximam consolationem exhibitione mutua percepe
runt. Procidens autem illa ad illos pedes diuinis
caracteribus consignatos tanta leticie accessu consola
tionem et gratie et copiam lacrimarum quod sic mag
dalena pedes christi lacrimis lauit. Et deuotis
sime amplexando. et geminando oscula circumque
quasi altius christi pedibus. fidelia labia imprime
bat. Ita quod fratres astantibus sancti non potuerunt
illam auellere. Tandem uero ducta seorsum et
interrogata quomodo sic uenisset ordinate. Res
pondit. quod cum rome oraret in nocte audi
uit uocem de celo dicentem. Si uis sanctum Fra
ciscum inuenire uiuentem. statim absque mora uadas
assisium. et porta tecum illa que infirmanti dare
solebas et que erunt necessaria sepulture. Domina
uero Jacoba stetit donec sanctus migrauit. et ad
corpus eius mirabilem honorem exhibuit. Et
post tempus ob deuotionem sancti assisium uenit et ibidem
in sancta penitentia et uirtuosa conuersatione dies suos
finiens. fecit se apud ecclesiam sancti Francisci sepeliri.

Qualr xp̃s ⁊ bt̃a v̓go maĩa. ⁊ s̃cs Joh̃s
baptista ⁊ cũ cũ multitudĩe ãgeloꝝ
loq̃bat̃ cũ beato Francisco

Puer quidam puritate columbina ⁊
anglica ĩnocẽtia decorat9. uiuẽte
s̃co Francisco. recept9 ad ordĩe. cũ
staret, ĩ quodã locello ũ fr̃es ĩcapelec
tis p̃p penuriã q̃escebãt. ⁊ ad locellũ
illũ uenisset s̃cs. F. ⁊ desero deo cõpletorio.
ad lectũ q̃i an̄ alios accessisset. ut p̃dea
de nocte aliis dormientib3, ut sepe cõsu-
euerat s̃ḡet,. ille puer posuit ĩ corde
suo. solicite explorãe. q̃n iret s̃cs l̃ q̃d
de nocte facẽt, cũ s̃gebat. Et ne sõpn9
ip̃3 decipet, collocauit se ĩ lectũ iux̃ s̃cj
Franciscũ. Et ligauit cõdulã suã cũ cõda
illi9 ut sentiret, cũ s̃cs exs̃gẽt. ita q̃
s̃cs. F. de tali ligatũa nichil auitit.
Cũ aũt oĩs p̃funde dormirẽt,. s̃cs F. s̃rex.
⁊ cõdã suã s̃ctiẽs detineri. exsoluit il
lã a cõda pueri. ita caute q̃ puer nullo
mõ p̃sesit, ⁊ habijt ĩ q̃dam collez ũ iux̃
locũ erat silua p̄lcerrima ad orãdũ so
lus. puer aũt, cũ excitasset ⁊ inuenisset cõdã
s̃ci a sua cõdula dissolutã. stati s̃rexit,
ut s̃cm p̃rẽm sic p̃posuerat explora

ret

ret. Cũ aũt inuenisset hostiũ aptũ p̃ q̃ ĩtra
bat, ĩ siluã. aũtẽs q̃ illic s̃cs exisset sta
tim p̄t cũ ĩ siluã ĩtrauit. ⁊ p̃rex̃ usq̃ ad
deĩ coll' cacum̃. ũ s̃cs. F. se s̃xẽat ad orã
dũ. Et cũ puer staret aliq̃ntulũ a lõge.
ĩcep̃ audire mltoꝝ colloq̃a. Et app̃in
quãs ut clari9 q̃ loq̃bat̃ p̃apet. ⁊ ecce
uidit lucẽ mirabilẽ q̃ btm̃ Franciscũ undiq̃
circũdabat. ⁊ ĩ ipa luce. xp̃m ⁊ btã u̓ginẽ3
gloṡã3 ⁊ btũ Johãe3 baptis̃. ⁊ euãgelis
tã3. ⁊ maxĩã3 mltitudĩe3 angloꝝ. loq̃
tes cũ s̃co Francisco. Que oĩa puer as
piciẽs ⁊ tremebundus. hec audiẽs. s̃cõ
ĩ estasi ĩuia p̃p̃ redditur9 erat s̃cs. r
q̃si mortuus cecidit. Cõpleta u̓o collo
cutõe tã admirabili ⁊ tã s̃ca. s̃cs. F. re
diebat ad locũ. Et ĩ ipo reditu. cũ adh̃
nox ẽet. cũ pedib3 ĩuenit dcm̃ puerũ.
q̃si mortuũ iacẽte ĩ semita. Cui s̃cs p̃r
cõpatiẽs. ⁊ p̃p̃s brachijs leuãs sic bo
nu9 pastor ouiclã p̃priã ad lectulũ re
portauit. Et sciẽs postea a beo dĩ puero
uisiõe3 p̃dcã3 q̃ uiderat. p̃cep̃ ut nulli
dũ ip̃e s̃cs uiuẽt, ĩ dicaẽt. Puer uero
tenuit ⁊ magñ gr̃ã dei ⁊ deuotõe sancti
Francisci creuit. ⁊ ualẽs hõ ĩ ordine bene
finiuit. Et ip̃e p̄t mortẽ s̃ci h̃ fr̃ib3

reuelaui · ad laudē ⁊ gl'iam dñi nr̄i ihu
xp̄i : Am̄ :– De p'uisione diuina i capl'o
gn̄ali ap̄ scām mariam de anglis et
quo fuit scs dominic⁹ cū · vij · fri
bus suis · in illo capitulo :– :– :

In quodam capitulo gn̄ali q̄ fide
lissim⁹ xp̄i s'uus franciscus i pla
nitie scē marie de anglis celebra
uit · Cōgregati sūt ultra qnq̄ mille
fres · affuit ⁊ i scs dominicus ca
pud ordis p̄dicatorum · cū · vij · frib⁹ d'
ordie suo · affuit · isup ibi dn̄s cardi
nalis ualde deuot⁹ bto frācisco ⁊
frib⁹ ei⁹ · Cui scs frāciscus p̄dixit q̄
debebat ee papa · ⁊ ita fuit · Cū g cu
ria dn̄i pape ee ect · tc · p'usii · dcus cā
dinal' · studiose uenit · asisiū · Et oi die
ueniebat · ad uidendū scm frāciscū · ⁊
fres · Et qnq̄ cātabat missam · qnque
smonē faciebat · ct'. Cū a ueniebat
uisitare illud scm collegiū · ⁊ uideret
illos i capl'o p̄dco · t'minatim · ad · lx · ⁊ · ad
c · ⁊ ad · c · c · c · sedē aut · i collocucōe
diuina · aut · i orōib⁹ ⁊ lacrimis · aut
i exercitijs caritatis · ⁊ cū tāto silētio ·
null⁹ erat · ibi rumor ul' strepitus ·

admirās de tāta multitudie · ut castrorum
acies ordinata · cū lacrimis ⁊ magna de
uotiōe dicebat · Vere castra dei sūt h' ·
Nō ei audebat aliqs it' eos fabulas dicē
siue truffas · sz ū cuiqz congregabāt' · ul' ora
bāt · ul' plorabāt · ul' de salute aīe loqbā
tur · Et hēbāt · i illo capl'o tecta distīc
ta p'tinas de cāticanis i circuitu ⁊ sup'
ta ... hoc uocatū fuit · capl'm de cātici
nis · lecta u'o erāt · ul' t'ra ul' modicum
palea · Ceruicalia u'o lapides ul' ligna ·
... q̄ erat · cūctorum tāta deuotō q̄ ex
curia i ... multi comites ⁊ barones ·
duces ⁊ milites · Cardinales ⁊ p'sona
liter cū epis ⁊ clericis · ⁊ nobiles cū
popularib⁹ concurrebāt · Vt uiderēt tam
scām congregationē ⁊ humilem q̄ mūdus
nūq̄ hīuit de tot scīs hoīb⁹ similem ad
uidendū ⁊ uenerabilem capl'm ipsorum Frāciscani
scīssimū q tā plera predā mūdo rapu
erat · ⁊ tā deuotū gregē ad btā x pascua
dirigebat · Cōgregatis a oīb⁹ frēx scs ·
pastor ⁊ uenerabil' dux eorum · ⁊ i feruōe
sci sp̄s illi bto gregi ūbū uite p'posuit ·
uoce altisona ⁊ tubalis q̄ sibi diuina un
tio i fūdebat · Et istd thema p'posuit ·

Magr/ pmissim9 · maiora nob pmissa sut ·
seruem9 hec/ · spirem9 ad illa · Breuis
uoluptas ppet/ pena · Modica passio/ q
glia ifinita · Et/ sup hec/ uba deuotissie
pdicado · ortabat/ os ad obiaz sce ma
tris ecce/ · ad suauitate caritatis frne ·
ad orado puniuso pp sco dei · ad patiaz
i adusis · ad mudititiaz 2 castitatez an
gelicaz · ad pace 2 9cordia cu deo 2 oibz ·
ad hulitatez 2 masuetudiez cu oibz ·
ad mudi 9teptu 2 ad feruetez zelu e
uaglice paupertatis · ad solicitudinem
2 uigilatia orois 2 diuie laudis · ad iac
tadu tota cura 2 solicitudiez aie 2 co
pois i pastore bonu 2 nutritore aiaz
2 copoz dnz ihm xpz bndcm · Et/ pp
h melis obsuadu · pcipio uob fribz oi
bus hic/ 9ggatis i meritu obie saluta
ris q nllus urz cura aliq ul solicitu
diez heat/ · de aliq re 9mestibili l pota
bli · aut/ de aliqbz necessariis copori ·/
gz tm m itedatis oroi 2 laudi dei ·
oem curu uraz piciētes i xm · qm ipi e
spetial cura de nob · 2 ita fecer os illa
ri aio adoradu curretes · Dns d dominic9
q aiad h erat/ psēs admiras de madato
q fecerat/ scs · F · 2 reputas illum

indiscrete pcedr · e coq pcepissz ita ma
gna multitudie nll9 heret/ cura de re
b9 necessariis copori · 2 extimabat/ ita
ta multitudie 2 qucientia dele 9tige · sz
dns ihs uoles ondr q ipe curaz ge
reret/ de tu caris ouibz · 2 suis paupibz
singlarez · statī i spiraco fcit e man9
dni sup perusinos · spoletanos · fulsi
nes · spelleses · assisinates · 2 cutas e
cuiacetes tras · Et/ ueiebat/ cu asiis
mulis 2 eqs 2 curribz honeratis/ pane ·
2 uino/ fabis/ 2 caseo/ 2 oibz bois qbus
putabat/ illos btos paupes/ i digere ·
Insup portabat/ tobaleas 2 uasa ma
gna 2 paua · 2 qdqd utesili9 op9 eet/ · Et/
btm se reputabat/ ille q deuoti9 2 ac
teti9 fuire possz · 2 i oibz illi bte multi
tudi necesaria studiosissie puidr · Vidis
ses dnm scoz illoz cetu milites 2 no
biles deuotissie fuietes · Vidisses ide
clericos deuotos 2 fideles · more undiq
disceretes · Vidisses i addolescetiu flo
rida iuuetute/ cutata reuerētia mi
strates ut/ uider/ no paupclis frib9
sz aplis dni ihu xe fuire · Que oia cu
scs dominic9 cneret/ 2 dinaz puidetiaz
ibi uere 9gsceet/ ~~genu~~ hulr redagues

semet ipm de iuditio discretiois pdce q
fecerat, genuflectes bto francisco.
dix huilr culpā suā 2 ait. vere de9
ht curā de istis scis paupelis 2 ego
nesciebā. vn ex nunc, ego pmitto sua
re scam euāgelicā pauptatē. 2 male
dico expte dei omes fres de ordie mō
q i ordine isto ppriu hre psupsit. fuit
g scs dominic9 valde hedificat9 de fi
de sci francisci. 2 de obia 2 pauptate
tā ordinati 2 tā magni collegij. 2 de p
uidentia diuina 2 copia abundātissima
oīs rei. Ita sic, ut scs 2 sapies dm fide
lissimū i oibz filiis suis audit. Ut sic
agri uirgulta crescē fac, 2 lilia. 2 sic
pascis celi uolatilia sic suis deuotis
paupibz cuncta pbet necessaria. In illo
a capitulo fuit dem sco francisco q
multi portabat loricas ad carnē 2 circlos
ferreos [illegible] q aliq infirmabat, 2 aliqui
moriebat, 2 multi ipediebat orare. vn
ipe sic, discretissim9 pr. pcepit oibz pobia
salutare q quot quot hebat loricas
2 circlos. ipos i q ei9 deponeret. 2 i

uete fuit bn qngete lorice. Et accul-
ferei brachio4 2 uetris itata qtita
te q fecer magn9 aruū. q fec cuta
reliq. p9 hec scs pr doces 2 9solās
uniuersos 2 istruēs quo de psenti
seclo nec euaderet. cū bndictioe dei
2 cū letitia spitali cūctos 9solatos re
misit. i diuersis mūdi puitias. ad la
ude 2 glia dni nri ihu xpi. Am:-

Qualr deus locut9 est bto francisco
2 qualr scs .F. crescē fec vinū
i uinea ubi nō erat uua:- :-

um scs franciscus gmt patet9
i oclis. dns ugolin9 Cardinal
ptector ordis. q ipm itimes
diligebat. 9misit sibi dicedo q iret
reate u erat optimi medici oclo4.
Bts a .F. recepta littera dni Cardina
lis. pmo iuit ad scm damianū ubi
stabat sca clara deuotissia x sposa.
apposuerat, ei an q recedet 9solatoe
facē scē clare. 2 postea iret reate.
Cū g scs .F. iuisset ad scm damianū
pma nocte seqte. tā grauit e i oclis
i firmat9 q lucē uidere nō poterat.

bn̄ bt̄a clara fec̄ sibi de cãtiaĩs cellu
lã · ũ sc̄s · F · remotius moraret̄ · Et ste
tit ĩ ea · l · dieb; ĩtãto doloē oculoꝝ ꝛ uexa
toē mltiplitiũ muriu; ad eo moē excita
ta · ꝙ die noctuq; qesceē nõ ualebat ·
Tũc sc̄s · F · flagellũ dñi recogsceñs
ĩcep̄ deo gr̄as agē · ꝛ illũ toto cõde ꝛ
ore laudare · Et ex itimis clamabat
ꝑ eo dỹs ꝙ ill' ĩ firmitatib; ꝛ angustijs
ꝛ mlto maioib; dign9 erat · Et cũ hoc
rogabat dicēs · Dñe ihū xp̄e pastor
boē q̃ ꝓ nob ĩdigis tuã dignissimam
mĩã ĩ dūis angustijs posuisti ɋcede
m ouicle tue · graz ꝛ uirtutē · ut ĩ nl
la tribulatoē aut angustia l' dolore · a te
recedã · Et cũ h dixisset fcā ē ad eũ uox
dei de celo dicēs · Francisce respõde m ·
Si tota tra eēt auꝝ · ꝛ oĩa maĩa ꝛ flu
mĩa ꝛ fõtes eēt balsamũ · Et oẽs
mõtes ꝛ colles ꝛ lapides eēnt lapides
ꝑciosi · Et tu iuueniens aliũ thesauꝝ
nobiliorē his oĩb; · q̃to ē nobli9 aurũ
ꝙ tra · ꝛ balsamũ ꝙ aq̃ · ꝛ lapides ꝑti
osi ꝙ mõtes ꝛ saxa ꝛ eēt tibi pro
ista tua ĩfirmitate dat9 ille thesau
r9 tã carior · nõne debēs mltũ gau
dere · R · sc̄s · F · Dñe nõ sũ dignus

— tã ꝑcioso —

tã ꝑtioso thesauro · Et dñs ad eũ · Gau
de nc̄ ĩ qd fr̄e francisce q̃a ille ē thesaur9
uite eterne q̃ t' reposui · Et ex nũc te illo
ĩuestio · Et ista ĩfirmitas ꝛ afflicio ē
arra illi9 thesauri · Tũc sc̄s francisc9 uald'
let9 effect9 · uocauit sociũ dicēs · Eam9
reate ad dñz cardinalē · Et ɋsolas ꝑo
scãz clarã ũb' mellifluis ꝛ diuinis · ac
cidēz uale humile · ut ɋsueuãt faciēs · usq;
reate iter aripuit · Cũ a appropinquasset reate ·
tãta mltitudo ꝑꝑ' ad ipsz ɋfluebat quod
ꝑꝑ hoc ĩtrare noluit ciuitatē · sz diuertit
ad q̃ndã eccl̄iã distãtē fõte ꝑ duo milia
ria a reate · Ciues ũo scientes eũ ad eccl̄iã
ecc̃iã ɋmorari · ad ipm̄ cũ tãta mltitu
die ɋcurrebãt · ꝙ uinea sacerdotis illi9 eccl̄e
cũ eēt tp̄s uindemiaꝝ tota dissipabat ·
ꝛ ĩsup uorabat9 · Qd dapnũ sacerdos ɋ
siderãs dolebat ualde ꝛ penitebat ꝙ scm
franciscũ ĩ ipaz ecc̄ã ĩtrare ꝑmisisset · Qd
sc̄s · F · ꝑ spm̄ scm̄ ĩtelligēs fec̄ dapnu
sacerdotē uocari · ꝛ dix ei · Pr̄ carissime q̃t
salmas uini uinea ista ꝓduc; · qn meli9 ē
fructificat · Q' R · duodeci · Dix sc̄s · F ·
Rogo te pater ꝙ patiēt' sustineas ĩ hac
tua eccl'a me morari · ꝑꝑ qetē ꝙ ut cũq;
reperior · Et ꝑmitte ꝙ oẽs de uinis accipiant
amore dei ꝛ mei pauperculi · Et ego ꝓmitto
tibi ex parte dñi mei ihū xp̄i bñdicti ꝙ recol

liges · xx · salmas hoc anno · hoc ꝺ faciebat
scs · f · pꝛ mag̃ aiaꝝ salutē · q̄ dn̄s opabu
tur idez · itaz m̃ltos cēnebat / de aueni
entib dino īebriatos amore ꝛ obli
tos mūdi · ad celestia desid̾ia ꝯmuta
tos · ꝑꝑea utili9 iudicabat / materiale uinaz
uineaz dissipaꝛi · q̄ uineaz dn̄i sabaoth
fi sterile uino celesti · Confisus g̃ / sac
dos de pmissiōib scī · uineaz libere ī abū
aduenientiū dereliq̄d · mirable ēte q̄d
uinea fuit / totalit̾ dissipata · ꝛ ab
aduenientib deuorata itaq̄ uix aliq̄d
botruli remāser̾ · aduenīente ꝺ uindemie
tp̄r / sacdos de scī pmissiōe ꝯfidens ul
la pauca g̃na uuaꝝ recolligēs ꝛ ī
ꝯsueto tōculaī reponēs s̾m pmissiū
scī frācisci · xx · salmas uini optimi
recolleg̃ / In q̊ mirlo maifeste ondit̾ ·
q̄ sic / meritis scī frācisci uinea extimia
ta uuis uino hub̾i9 habūdabat · Ita
populus xp̄ianꝰ ꝑ doctr̄nā scī frācisci · de
sterilitate pcc̄i ī fr̄t9 ubēs pnie redū
dabat · ad laudez dn̄i nr̄i ihū x̄ · Qui
ē bn̄des ī scla · :-

De quodam frate iuuene tēptato qui ꝑ mirablēm uisionem fuit liberatus :·:·|

uidam iuuenis ualde noblis ꝛ
delicat9 · uenit / ad ordinez sanc
ti frācisci · Q̃ idut9 hītu frm̄
p9 aliq̊s dies dyabolo īstigāte
cepit / hr̄e ī tāta habōīatōe hītū q̄
gerebat / · q̄ uidebat̾ portare sacc̄ū uili
ssimū · Et ꝑꝑea horrebat / maicas · abo
minabat̾ / caputiū · ꝛ ipaz lōgitudine
tunice · ꝛ ei9 aspitatē · tāq̄ īpotabilez
sarciaz extimabat / · Vn̄ frm̄ ē q̄ ēēē
te religiōis fastidio · deliberauī penit9
reicere hītū · ꝛ redire aduomitū scli ·
Magr̃ ꝺ eo ē des iuuenis ꝯmiss9 ap̄ n̄ fu
fuerat / · docuerat / cū q̄ qn̄ trāsiret / añ
altare ꝯuēt9 ī q̊ suat̾ scīssimū x̄ corp̄ ·
cū magna reuērentia geib flexis · disco
ꝑto capite ꝛ cācellatis maib īclina
ret / · Decus ꝺ iuuenis hoc / sēp solicite
obsuaūit · accidit / ꝺ q̄ illa nocte q̄ deli
berauerat / dimitē hītū ꝛ redire ad sclz ·
oportēt / cū añ altare trāsire · Vi exp̄ te
rite ꝯsuetudīs studio more solito ge
nuflexꝰ ꝛ stati fuit / ract9 ī spū ꝛ ostēsa
ē sibi mirabl̾ uisio · Itā uidit / q̄i mlti
tudīez īfinitaz corā co ꝑcessionalit̾ /

trāseūtē. Os uō q ī illa ꝓcessiōe b̄tā bi
ni īcedebāt/ erāt/ uestiti ornatissimis
ꝛ ꝑtiosis diaspis. Facies ꝗ eoꝝ ꝛ man(us)
ꝛ ꝗcqͣd apparebat/ de cōꝑore. sole splēdidi(us)
radiabāt/. ꝛ ibāt/ cū cātu ꝛ iubilo an
gelorꝝ sollēpnissīe ꝛ dulcissīe decātādo.
Int/ quos duo nobliōes ceťris īcedebāt/.
tāta claītate uallati ꝙ mirādū stupo
rez aspitientib; īgebāt/. Et/ q̄ī circa finez
ꝓcessiōis ꝑdce. uidit/ ī ꝙdaz tāta glīa
decoratū. ꝙ uidebat/ q̄ī nouit(er) miles ab
oīb; singlait(er) honorarī. Deus ꝗ iuuenis
hoc/ uidens mirabat/ ꝛ nesciebat/ qd eet/.
nec/ ītrogaē trāseūtes audebat/ n̄ pote
rat/ nimia dulcedīe stupefctus. Sz cū ꝓ
cessio ptrāsisz. ꝛ ipē adhͨ uidēs extrem
os resumēs audatiaz cucurrit/ ad illos.
ꝛ ītrogāns dix. Carissimi rogo uos ꝙ dicē
placeat/ q sūt/ isti tā admirabl̄es quos
ꝯtinet/ hͨ reuenda ꝓcessio. Illi uō ꝯūte
tes adeū splēdidissimas facies dixe
rūt/. Nos sum(us) os frēs minores q ue
nim(us) nū de glīa padisi. Et/ ille rūsū in
ťrogāns ait/. Q sūt/ illi duo q tā excel
lēť īť/ alios rutilāt/. Respōderūt. illi duo
ceťis clariores sūt/ scūs. F. ꝛ scūs Anto
ni(us). Ille ꝗ ultim(us) tātū honorat(us) ē q̄dā
scūs nouit(er) ꝯōtuus. ꝙ q̄ṙ ualēt/ contra

tēptatoēs pūgnūt/. usq; ī finē ꝑseuerauī
ī scō ꝓposito ad gliaz regni etnī cū glia ꝛ
triūpho ꝑducim(us). nō solū ꝯmitītib; scīs
sz ī letātib; anglis. Ista uō uestimēta dias
pi/ q nos tā decora portam(us) data sūt/ nb
ꝓ asꝑas tunicas q̄s ī religiōe patiēt/ de
tulim(us). Et/ glosa claītas q̄ tu uides. da
ta ē nob adeo. ꝓ humilē pniaz q̄ fecim(us). ꝛ
ꝓ scāz pauptatē ꝛ obiaz ꝛ castitatē mū
dissimā q̄ usq; ī finē ilari mēte suauim(us).
Vn̄ filij nō durū t/ sit/ sacrū religiōis tam
fructuosū de fēre. Q̄a si ī sacco b̄ti fran
cisci amoē dn̄i nr̄i ihu x̄. mūdū sꝑnēdo.
carnez mōtificādo. ꝛ cōtra dyabolū for
tit(er) dimicādo uirilit(er)/ te habeb. nob cū si
mili ueste ꝛ claītate fulgeb. Et/ hys dās
Iuuenis ad se redijt/. Et/ ꝯfortat(us) ex ipa
uisiōe. oēz tēptatoēz abiec/. Culpā cora
Guadiano ꝛ frib; recognouit/. asꝑitatē pnie
ꝛ īdumēti ut/ delitias de ceťo ꝯcupiū. Et/
sic/ mutat(us) ī melr(us) ī scā uita finiuit/. ad
laudē dn̄i nr̄i ihu x̄. am̄. — De lupo reducto
ꝑ b̄tm̄ F. ad magnaz māsuetudinem. —

Accidit/ ꝙdaz mirabl̄e ꝛ celebri me
moria dignū ī ciuitate Eugubij dū
adhuc/ uiueret/ scūs pr̄ nr̄. Fracis
cus. Erat/ nāq; ī territorio ciuitatis eu
gubine q̄dā lup(us) teribilis magtudīe cōꝑis

⁊ ferocissim⁹ rabie famis. Q̄ nō soluꝫ
aīalia destruebat, sꝫ ⁊ hoīes ⁊ feminas
deuorabat. Ita q̄ oēs ciues ītāta pe
ste terrore tenebat. q̄ oēs ibāt mu
niti cū eq̄ diebāt, tāq̄ ac si deberent
ad bella funesta pcede. Nec tn̄ sic ar
mati ualebāt dēti lupi mortales dētes
aut truculētā euadere rabieꝫ q̄ eidē
p infortuniū obuiabāt. Vn̄ tātus terror
oēs īuasit, q̄ uix aliqs ext portā ciuita
tis audebat exire. Volēs aūt deus no
tificare scītatē bti Frācisci. ciuibꝫ sup
dcīs. Cū scs̄ F. maneret ibidē. cōpa
tiēs ill' scs̄ F. disposuit exire obuiā dēo
lupo. Cui ciues hꝫ sentiētes dicebant.
Fr̄ Frācisce caue ne portā exeas. quia
lup⁹ q̄ iā mltos hoīes deuorauit pcul dubio te oc
cidet. Sed uō Franciscus sperās ī dn̄o yhū
xp̄o. q̄ uniūse cārnis spiritibꝫ dn̄at' non
clipeo ptect⁹ ul' galea. sꝫ signo sancte
crucis se muniens exiuit portā cū sotio
totā fiduciaꝫ suā iactās ī dn̄o. q̄ cedētes
ī eo facit sine lesiōe aliq̄ sup basiliscū
⁊ aspidē ambulare. ⁊ cōculcare nō soluꝫ
lupū. sꝫ leonē īsup ⁊ draconē. Et sic
fidelissim⁹ xpi miles. F. nō lorica suc

tus

tus l' gladio, nō arcū baiulās. l' arma be
llica. sꝫ scuto scīsse fidei ⁊ crucis sig
muit⁹. iter alios dubiū uere cāpe cō
stāt ītrep. Et ecce mltis cernētibus
de locis ī qbꝫ ad spectādū ascederant.
lup⁹ ille terribilis. cōtra scm̄ Frāciscū tota
l' ore cucurrit. Cōtra quē scs̄ F. oppos
uit signū crucis. Et tn̄ ad se q̄ a sotio
uirtute diuina lupū cōpescuit. ⁊ cursū
retinuit, ac os truculēt' aptū cōclusit.
Et demū aduocās illū ait. Veni huc
Fr̄ lupe. ⁊ ex pte xp̄i tibi pcipio q̄ n̄ m̄ n̄
alti noceas. Mirabile dcū q̄ statī scā
cruce clausit os illd' terrible. Et scdo
mādato statī se ad pedes scī. de lupo
iā fcūs agn⁹. capite īclinato pstra
uit. Sic at iacēti dixit scs̄ F. Fr̄ lu
pe tu facis mlta dāpna ī ptibꝫ istis.
⁊ orrēda maleficia pfecisti. creaturas
dei sine mīa destruēdo. Nō solū de iratōa
blia destruis. sꝫ q̄ detestatōis audatie
ē occidis ⁊ deuoras hoīnes ad ymagi
neꝫ dei fcōs. Vn̄ tu es dign⁹ orrēda mor
te multai. tāq̄ pdo ⁊ pessim⁹ homicida.
Et p̄ q̄ oēs cōtra te iuste clamāt, ⁊ murmu
rāt. ⁊ ēt tota ista ciuitas īimica. Sꝫ

Frater lupe ego volo inter te et istos facere
pacem ita quod a te ipsi amplius non ledantur et tibi
omnes offensas preteritas dimittentes nec homines te
canes nec homines te amplius persequantur. Et lupus
gestibus corporis et caude et aurium ac capi
tis inclinatione monstrabat illa que sanctus dice
bat omnimode acceptare. Et ait iterum sanctus
F. Frater lupe ex quo tibi placet facere pacem istam
ego promitto tibi dari expensas continuas do
nec vixeris per homines civitatis istius ita quod
numquam famem amplius patieris. Quia ego scio quod
quidquid mali facis facis per rabiem tue famis.
Sed frater mi lupe ex quo ego acquiram tibi tales gratias
volo quod tu promittas michi quod numquam aliquod animal le
das vel hominem nec in dampnum aliquod in cunctis re
bus inferre presumas. Promittis michi ita? Et lu
pus signum evidens inclinato capite fecit quod
promittebat facere illa que imponebantur a sancto. Et
sanctus F. ait. Frater lupe ego volo quod tu des michi
fidem ut possim confidenter credere quod promittis. Et
cum extendisset sanctus F. manum pro recipienda fide
lupus elevavit pedem anteriorem dextrum et blande
posuit super manum sancti Francisci signo quo po
terat fidem dando. Tunc sanctus F. ait Frater lupe
precipio tibi in nomine Ihesu Christi quod venias amodo
mecum nil dubitans ut eamus ad faciendum
pacem istam in [illegible] nomine domini. Et lupus obediens
statim ibat cum sancto Francisco tamquam mansue

tissimus agnus. Quod videntes illi de civitate ce
perunt vehementer mirari et novitas hec statim
per totam civitatem insonuit. Ita quod omnes tam se
nes quam iuvenes tam mulieres quam mares tam po
pulares quam nobiles ad plateam civitatis si
mul convenerunt ubi sanctus F. morabatur cum lupo. Con
gregata vero populi multitudine surgens sanctus F. fe
cit predicationem illis mirabilem dicens inter alia
quod propter peccata tales pestilentie permittuntur. Et
quanto sit periculosior vorax flamme gehenne
que habet in eternum devorare dampnatos quam rabies
lupi que non potest occidere nisi corpus. Et quam sit pa
vendum in hiatum infernale demergi quando tantam mul
titudinem unius parvuli animalis in tanto pavore et peri
culo detinebat. Revertimini ergo carissimi ad
dominum et facite penitentiam dignam et a lupo liberabit vos
dominus in presenti et in futuro ab igne baratri de
vorantis. Et hiis dictis ait Audite carissimi.
Frater lupus qui hic coram vobis astat promisit michi
et de promissione fidem exibuit facere pacem vo
biscum et numquam vos in aliquo ledere. Si tamen promittitis
sibi omni die expensas necessarias exibere. Et
ego pro isto lupo fideiubeo quod pactum pacis
firmiter observabit. Tunc omnes ibi congregati cum
clamore valido promiserunt lupum nutrire con
tinue. Et sanctus F. coram omnibus dixit lupo Et tu

fr̄ lupe pmittis fuaē pactū istis .s. q̄ n̄
aīal n̄ psonā aliq̄ ledas. Et lup̄ se i
geniculas cū iclinatōe capitis ꝛ gesti
bus corpīs ꝛ caude ꝛ auriuȝ bladimētis
se suatur̄ pacta pmissa oib; euidēter
mostrauī. Et scs fr̄ ait. fr̄ lupe ego
uolo q̄ sic tu de hoc dedisti m̄ fidē. cū
ex̄ portaȝ ecem⁹. Ita sꝫ corā toto pplo
des m̄ fideȝ q̄ ista suab̄ ꝛ me i fide
iussiōe ptē fcā mīme delīques. tūc
lup⁹ leuato pede dextro dedit fideȝ in
manu sci francisci fide iussōis sui coraȝ
cūctis astātib;. Et fcā ē tāta admiratō
i gaudiuȝ oīuȝ. tā p deuotōe fcī q̄ et
nouitate miracli. q̄ i lup̄ p pacta lupi
ꝛ ppli. ut oēs clamarēt, adsidēa laudā
tes ꝛ bn̄dicētes dn̄ȝ ihū xp̄m. q̄ misit ad
eos scm̄ franciscū. ꝛ eos mitis ill̄ de
ore fere pessime libauit. ꝛ de tā orēde
peste i pace reposuit. ꝛ qete. Ex illo g̊
die lup⁹ pplo ꝛ ppls lupo pacta p scm̄
franciscū ordinata suauit. ꝛ lup⁹ p
duos ānos uiuēs ꝛ p ciuitatē hostiatī
uictitās nemineȝ ledēs. n̄ ipē lesus ab

aliq̄ fuit curialr̄ nutrit⁹. Et qd̄ mirū est
nūq̄ latrabat canis aliq̄s ꝯ ipm̄. Tandeȝ
fr̄ lup⁹ senectꝫ mortuus ē. de cui⁹ absen
tia ciues plimū dolūe. Quia dū lupi pa
cifica ꝛ benig̊ patia q̄ncūqꝫ p ciuitateȝ
pgebat. sci francisci uirtutē ꝛ scitateȝ
mirificā i memoriaȝ reducebat. deo grās. Aȝ

Quō qdaȝ iuuenis q̄ multas cepat turtures rogat⁹ a sc̄o francisco do nauit eas sibi. ꝛ quō fec̄ eis nidū.

Quidam puer i ciuitate senensi.
tpr̄e bti francisci. cep̄ i aucupio
magnā turturū q̄titateȝ. Et
illas uiuas ut uēderet, aspo
tauit. Scs franciscus. sic, sēp erat pi
etate plen⁹. ꝛ spīalit̄ ad māsueta aīa
lia mirabli̊ cōpassiu⁹. turtures illas as
piciēs cōpassiōe pmot⁹ ait. O bone iuue
nis. Rogo te q̄ ipas m̄ tradas. ut aues
tā inocētes. q̄b; i scriptura assimilāt̄
aīe caste. humiles ꝛ fideles. nō ueniant
i manu crudeliū occisoꝝ. Ille aūt statiȝ
i spirat⁹ a deo. oēs illas turtures tradi
dit bt̄o francisco. Quas cū pius p̄r. f.
suscepissꝫ i g̃mio cep̄ eis dulcissime alloq̄

dicēs. O sorores mee turtures. simplices in
nocētes et caste. quare pmisistis vos capi.
Sz ego volo vos eripe a morte et facere
vob nidos. ut fructificetis et mādatū cre
atoris q multiplicemini cōpleatis. Et ha
buit scs franciscus et fecit nidū oibus
illis turturib. ille vō nidos colētes a bto
frācisco cōpositos pullificabāt coram
fribz et crescebāt. Et tātā familiari
tatē scō frācisco et ceteris fribz osten de
bāt q videbāt qsi galline sep a fribz
enutrite. Et nūqā a fribz recesserūt donec
scs F. dedit illis cū bñdcōe licētiā. Pu
ero aūt illi q turtures dederat. dixit scs
F. fili tu adhuc eris frē i isto ~~loco~~ ordine
et seruies gr̄ose dño nro ihu xpo. Et ita fu
it. Nā sic ei scs F. pdixerat factus ē
postea frē minor. et vitā duxit i ordie usqz
i finē moribz exēplarē et multū laudabi
lē. Itaqz scs F. nō solū auiculis vite p
sentis solatia pcurauit. sz et illi iuueni
eterne vite gaudiu pcurauit. ad laudem
et gliā et c. De statua simili statue nabuchod
vestita tm erat sacco q locuta fuit
bto F. et dixit de quatuor statibz ordis fratrum
Cum semel scs F. deuote oraret
altissimū. i loco scē marie de an
glis et ecce apparuit corpora

libz oculis psencialr visio valde mirabilis.
Nā apparuit an ipz quedā statua magni
mis. similis statue q nabuchodanasor
rex i sompno vidit. Que hēbat caput aureū
et faciē pulcerimā. pectus aūt et brachia de
argēto. vētrē et femora de ere. Tibias
aūt de ferro. pedes vō ferreos et ex pte fictiles.
Et erat vestita sacco. de quo sacco multū
erubescere videbat. Btus vō F. cōspiciēs
i statuā mirabat vehemēter de illis qui i di
cibili pulcritudie et de eius mira magnitudie.
et insup de erubescētia q videbat hēre de
sacco uili quo erat induta. Et dū sic mira
ret et itētē aspiceret caput eius pulcerimū et
speciosissimā faciē. statua ipsa locuta
ē scō francisco dicēs. Quare miraris. Deus
hoc exēplū misit ad te. ut i me discas
q cētā tuū ordicz sint futura. Caput quidem
aureū q in me vides. et facies tm decora.
ē pncipiū tui ordis positū i altitudine
euāglice pfectois. Et sicut ipm sba ē cūctis
metallis pciosior. et facies cūctis aliis spe
ciosior. Et locus capitis cūctis mbris emi
nētior. Ita pncipiū tui ordis. erit tāte
pciositatis # sicut ... et auream cuitatem
Et tāte spēositatis # anglicā hēnes

tatē. / Et tāte altitudīs ꝑ euāgelicā pau
ꝑtatē. q̄ tot9 mūdus mirabit᷑. 2 regi
na sabba. s. scā mat᷑ ecc᷑ mirabitur 2
dilatabit᷑ ī corde suo. cū uidit ī p̄mis
electis tui ordīs tātā x plētudinem
scītatis. 2 sapiē spūal splēdorē. tāq̄ ī
anglicis speciēs relucētē. Et bēī erūt
qui illoꝝ p̄ciosoꝝ lapidū p̄moꝝ. ī mo
capitū aureoꝝ uirtutes 2 mores x se
totalr̄ ꝯformātes studuerint mutari
ri. magꝭ illoꝝ celesti plētudi q̄ flo
rētis mūdi fallatiīs adherēd. Pect9
uō 2 brachia de argēto. erit secūdus
ordīs tui stat9. q tāto erit p̄mo īferio
r. q̄ntū argētū ē īferior auro. Et sic
argentū p̄ciositatē 2 claritatē h̄t. ita
in illo sc̄o statu. erūt p̄ciosi ī diuīis se
ptuis 2 clari luce scītatis ac ubi dei
sonoritate sublimes. Intantū q̄ aliq̄s eoꝝ
ad papatū. aliq̄s ad cardinalatū. 2 ad
epatū plurimi assumēt᷑. Et qr̄ ꝑ pect9
2 brachia hostēdit᷑ hoīs fortitudo. id ī
illo tp̄e excitabit dn̄s ī isto ordīe tuo.
hoīes scā argenteos 2 uirtute p̄claros.
qtā scā q̄ uirtutib9 defēdent religio
nē istā 2 ē uniuersā eccl̄am a multimo
dis

īpugnationib9 demonū. 2 auarus ī plēsionib9
hoīnū īpioꝝ. Sꝫ q̄uis mirabilis gn̄atio
illa erit. tn̄ usꝫ ~~ad p̄moꝝ~~ ad p̄moꝝ sta
tū ꝑfectissimū nō ꝑueniet. sꝫ sic erit res
pectu stat9 p̄mi. sic argētū respectu
auri. Post hos erit t̄ti9 stat9 ī ordine
qui uentri herco simulabit᷑ 2 femori
bus heis. Quia sic hes ~~extiba~~ extia
bit᷑ minori p̄cio q̄ argētū. ita illi
de illo statu t̄tio erūt p̄mis. fr̄s mi
nores. Et q̄uis tāquā hes. ī nume
rositate 2 multa latitudie. ꝑ orbis
spatia distēdent᷑ tn̄ erūt de hiis quoꝝ
deus uēter ē. Et glā religiōis ī ꝯfu
siōe ipsoꝝ. q sola terrena sapiūt
Et q̄uis ꝑ scām hēbūt lingua tāquā
hes. mirabilē 2 sonorā. sꝫ qr̄ erūt cul
tores uētris 2 femoꝝ. heu heu re
putabūt᷑ ap̄ dn̄m. Sꝫ apłm sic hes. so
nās aut cimbalū tinniēs. qr̄ aliis reso
nabūt uba celestia. Et q̄ ex femore
spūales filios gn̄abūt. 2 omīo aliis
uite forte ipi uētre ādo q̄ adhēbūt
ītēn. Post istos uō erit quart9 stat9.
terribił 2 paucd9. q ē nūc ōndr̄ ī tabliis

ferreus. Nam sicut ferrum domat et dissipat hes. argentum et aurum. ita status ille erit tante divitie et ferree paupertatis quod ex frigiditate et ostendit rubiginem ac ferreis moribus illius periculosi temporis. oblivioni tradetur quecumque bona civitas aurea prius et argentea civitas post. et herea sive sonora loquacitas tercio. hedificaverant. in se etc. Tamen sicut tibie sustinent corpus ita illi in quadam fortitudine rubiginose in ipsis corpus ordinis sustentabit. Et tamen verum proverbium. quod tibie iste ferree letabitur sub vestibus. quod sub religionis habitu contegetur habitum quidem pietatis habentes. intrinsecus autem erunt lupi rapaces. Et isti tales solum veteri fulgentes. et in rubiginosi et ferrei. inde quedam latentes sed domino manifesti. quod preciosissima bona. quasi ad nichillum. pure vite malleo redigerent. non ipsi tamquam ferrum durissimum. igne tribulationum et malleis angustiarum tribulium affligentur. ita ut non solum demonum. sed in rectorum secularibus cladibus secularibus. et in gladiis et carnibus. ex quo quatur. ut potentes potenter tormenta patiantur. Et quod preteurentes divitias semper abire vententibus divitiis contempserunt propter quod illas angustias ad tantam impatientiam movebuntur. quod sicut ferrum quod omnibus metallis resistit. omnibus se opponent. Ita quod non solum secularibus potestatibus sed in spiritualibus obstinate resistent. putantes se tamquam ferrum omnia conculcare posse. propter quod deo maxime displicebunt. Quantum vero status erit ex parte ferrum. quantum ad potestas super deos. et ex parte terreum quantum ad illos qui secularibus negotiis totaliter se miscebunt. Et sicut vidisti in pedibus quod testa ex luto cocta et ferrum simul apparuit. que tamen uniri nullatenus possunt. ita erit in extremo status istius ordinis quod orietur tanta habominanda divisio. inter ambitiosos in potestas. et testeos ex luto temporalium et concupiscentia carnis excoctos. quod sicut testa et ferrum nequibunt ex discordia maxima quiescere. Et contempnent non solum evangelium et regulam. sed et pedibus testeis et ferreis. hoc est pravis affectibus et immundanis conculcabunt omnem sancti ordinis disciplinam. Et sicut testa et ferrum divisa sunt in invicem. ita multi ipsorum inter se dividentur. item et exterius quidem contentiose vivientes. ex uno parcialibus et tirampnis secularibus adherentes. propter quod venient in tantam displicentiam omnium quod non solum vix in terris intrare poterunt vel morari. sed vix portare habitum manifeste. Et multi eorum punientur et destruentur tormentis orribilibus per homines seculares. Quia tamen abhominabiles pedes. domus omnis et solum vitabit. hoc autem totum eveniet. vel quia

totalit' ab auro capite recesser'. Vbi dicit'
q i illis p̃ciosis dicħ ad p̃tiosi capitis m
onita reuertit'. Q'a. tanq aurũ i forna
ce ꝓbauĩ illos dñs. & qi holocausta me
dullata coronabit, & accipiet, ĩcẽnum.
de q erubescẽ uideor. ẽ scã paupertas. q ai
sit, totius ordis decor & speculũ & custodia
singlaris & corona & fũdamentũ oĩ mod
sãtatis. deficientib tñ oib studiis uirtuo
sis ut, deinz ẽ sup. de ipa paupertate sci
ssima filii degnẽs erubescẽt. Et, eiec
tis uilib' i duntis eligent, p̃tiosa & va
rias uanas dxic & simoniace ꝑturbunt,
Felices u° & bẽi erũ q usq i finẽ ꝑseuaue
rit, i hys q dño ꝑmisit. Et hys
dcis statua illa disparuit. Et, scs F. d
hys oib uehement, admiratus. oues suas
p̃sentes & futuras tanq bonus pastor
deo cũ multis lacrimis comẽdabat. deo
gratias. amen. — Quo loco sco ma
rie de portiũcula obsessus a demo
nib. nullus potuit, tñ ītus ītrare.
um scs p̃r. franciscus i loco
porciuncle. oroi uacaret. ut

uidit, totũ locũ tanq a magno exercitu circũ
datũ. & obsessũ demonib. Nullus tamen e
oꝝ i loco itrare ualebat. Eo q fr̃es illic
tunc scitatis existerent. q adq itrarẽt,
aditũ nõ habebant. Interim uero qdã fr̃ q
illic morabat'. ꝑ irã & ipatientiã uiti
ose gmotus. accusatores & iudictas q
dã fr̃ez sotiũ fabricabat. ꝓp q hostio
uirtutis abiectio & apta nequicie ianua
uiã itradi diabolo p̃buit. Et statim
uidẽte sco francisco unus illoꝝ demoniũ
itrauĩ i locũ & deuĩ fr̃ez tanq uictũ uic
tor agredit'. pius aũt pater & pastor
q sup curã sui gregis fidelissie uigilabat,
aduertẽs itrasse lupũ ad unã de suis o
uiclis deuorãdam & sciẽs i spu ouem
i tanto p̃iclo ꝑitam. fec, fr̃ez ꝓdcm cur
su celerrimo aduocari. Et, cũ ille ob
dienter cucurrisset ad pastorẽ solicitum
p̃cepit ei p̃r b'tus. ut statim detegẽt, fa
bricatu uenenũ. q q proximũ i corde
ꝑuabat. ꝓp q erat, traditus i manibus
inimici. ille uero territus uulnus detexit,
culpã recognouit. & ueniã cũ pnia h
umilit' requisiuit. Quo facto absolutus
a culpa & iposita pnia. statim coram,

sco pr̃e diabol9 aufug̃. Quis ũ erepta de fa
ucib9 bestie truculēte. sco ꝓtegēte pastoē
deo ꝛ bto fracisco grãs retulit. ꝛ cũ gau
udio ad sc̃iggis collegiũ rediēs. deuotus
deīceps tã funesta uitãē picla ī bona
sc̃itate finiuit. ad laudē ꝛ glãz dñi nr̃i ỹ.
x̃. am̃.— Quo soldan9 babylonie fu
it ꝯuͣs9 ad fidē ꝛ batizat9 p̃ fr̃es
missos a beato francisco:— :—+:—:—

Antissim9 pr̃ nr̃ fracīscus. zelo fi
dei ꝛ feruore martirij īcitat9 cū
duodecī sc̃issimis sotijs suis ultra
mare trãsiuit, ꝓpones recto tramite p̃
gere ad soldanũ. Cũ g° ꝑuenisset ad q̃sdã
paganoꝝ ptes. ī quib9 tãcrudeles ho
mines custodiebãt itinera. q' nullus x̃
ianus illic trãsiēs potat, mortē euadere.
deo disponēte mortē q̃dē euaser°. Tñ cap
ti ꝛ multiplicit' afflicti ꝛ ligati duissime.
ducti sũt ad soldan9. Jncunus q̃ sco. f. a
spũ sco doct9. tãdine de scã fide catholica
p̃dicauũ. q' p̃ ignē hãc se ottulit, app
robare. q' cernēs soldan9 magnã ī ipo
deuotõē ꝯcep. tã ꝓ ꝯstãtia fidei q̃ ꝓ ꝯ
tēptu mũdi. Q' nichil ab ipo recipe uo
luit. cũ ēēt pauꝑim9. q̃ ꝛ ꝓ feruore
martirij. Et ex tũc cũ libētissime au

— diebat —

diebat, ꝛ rogauit q' ad ipm̃ frequēt' accederet.
Et īsup sco fracisco ꝛ sotijs libali' ꝯcess
sit, q' q̃cũq3 uellēt, possent, libe p̃dicare.
Et dedit ill' q̃dã signacl'm. q° uiso. a nemie
ledebãt'. habita hac g° libali licētia. scs
f. illos suos electos sotios. binos hinc
īn trãsmisit. ī diuisis ꝑtib9 paganoꝝ. Jn
ter quos elegit ip̃e cũ sotio ꝑtē unã. Q'
cũ ad q̃dã hospitiũ ꝑuenisset ũ cã sibi pro
q̃rere necessariũ ꝯmorai. Jbi uenit idē
q̃dã mulierē. spetiosã q̃dē ꝯ tũ ad faciē
s3 mēte turpissimã; q̃ scm̃ fracīscũ de actu
nequissimo req̃siuit. Ait illa. acepto q'
dicis. Eam9 g° ꝛ lectũ parem9. scs uõ. f. ait
ueniās mecũ. ꝛ ego ondã t' lectũ pl'cri
mũ. Et dux' illã ad maximũ ignē q' tē
ī illa domo fiebat. Et ī feruore spũ se
expolians. se ī lare illo ignito nudũ tã q ī
lecto locauit. Et uocãs illã dicebat. Ex
polia te ꝛ festina frui hoc l'eto splēdido
ac florido ꝛ mirãdo. q' h' oportet te ēē si
uis obedire m̃. Jllo a' ignis nichil scm̃ fra
ciscũ lesit. s3 sep lare illũ ardēter ignitũ.
q̃ sup flores fatie illaī decubabat. Jlla
ū mulier tã mirãda cernēs ꝛ stupēs. nõ solũ
a sterore peti s3 ꝛ a tenebris īfidelitatis
conuersa ē ad dñm ihm xpm. Et effecta ē tã

mirāde scītatis ⁊ grē. q̄ īnumeris mītis
scī pat̄s. mltas aīas dño ī ill' ptib; ac
qsiuit. Vidēs at scs. f. q̄ fructū idez
facē nō ualebat. dño sibi reuelāte dis
posuit, recōgregatis sotiis redire ad ptes
fideliū. Et rediēs ad soldanū de suo redi
tu pposituz īdicauit. Soldan' uō dix. Frate
Frācisce ego libēter ad fidē xpi 9uterer.
sz timeo m̄ facē. q2 isti me ⁊ te ciuitas
sotiis statī occiderēt, si sentirēt. Cū
adhc possis mltū pficere. ⁊ ego q̄dā mā
gna negotia p salute aīe habeaz expedi
re. Vellē libēter mōte meā ⁊ tuaz ita
īpinatā īducē. Sz īdica m̄ modū quo
saluē ⁊ ego sū parat' ī oīb; obedire. Di
xit ei scs. f. Dñe ego quidē modo re
cedā. Sz postq̄ ad ptes meas rediero. ⁊
ad celū dño meo uocāte trāsiero. post mō
tē meā scdm dispositōez diuinā mittā tibi
duos de frīb; meis. a q̄b; bactismū recipi
es ⁊ saluus eris. Sic, m̄ reuelauit dñs
ihs xpc. Tu at īterim ab oī negotio te
dissolue. ut, cū gr̄a dei uenerit, īueniat
te fide ⁊ deuotōe parat̄ū. Cui soldan' ga
udens, assentiēs fidelr obediuit. Scs
at Frāciscus uale faciens ei redijt ad

pt

ptes fideliū cū illo scōz sotioz uenerād
collegio. Post aliq̄t uo ānos. p̄dict' sol
dan' īfirmat' ē. ⁊ expectās scī pmissum
q̄ iā aduitū btāz migrauerat. posuit ex
ploratores ī portaz exitib;. ut, si q̄n duo
frēs ī scī frācisci hītu appuerint, ipōs ad
eū festine trāsducerent. In illo at tpr.
apparuit bts. f. duob; suis frīb; ⁊ p̄ce
pit illis. ut sine mora pgerent, ad soldanū
⁊ ei' salutē sic, ei pmiserat, solicite pcu
rarent. Q' pfecerūt deuote mādatū. ⁊
mare trāseūtes ad dcm̄ soldanū p explo
ratores p̄dcōs aducti sūt. Quos ut ui
dit, soldan' gauis' ē gaudio magno
ualde. Nūc scio uē q2 misit, dñs ꝟuos
suos. q2 sicut scs. f. pmisit, dño reuelā
te ita m̄ ꝟuauit, p salute mea solicite
trāsmittēdo. Recipiēs soldan' a dcīs frīb;
fidei documēta. ⁊ scm̄ baptisma. ī ipa in
firmitate regnerat' ī dño migrauit, ad
gaudia sempiterna. Et salua fcā ē aīa ei'.
mitis scī pat̄s. ad laudē ⁊ gl̄iaz dñi.

De lepso blasfemo quem sanct'
scs. f. sanauit ī aīa ⁊ ī corpore.

bm uiuēt, ī hoc misabli ꝛ flebi
bli seclo. Btūs pr nr. F. illumi
natꝰ a spū scō sēp studebat, to
tis uirib; imitari dni nri ihu xpi uestigia.
Vn sic, xꝰ pegnꝰ dignatꝰ ē fieri, ita btūs
frāciscus se ꝛ suū ordinē uelut pegrinū ꝯ
dit, ꝛ ī iregla scribi fec, ut tanq̄ peg
ni ꝛ aduene ī hoc seclo dno deseruiret.
Sic, isr xp̄ ueīt, nō solū seruire leprosis
illos sanādo ꝛ mūdādo ī corpore. sꝫ ī pstil
mor. sctificādo ꝛ mūdādo ī aīa. ita btūs
frāciscus. xpo cupiēs ꝯformari. leprosis af
fectuosissime seruiebat. ꝯministrādo ciba
ria lauādo mēbra putida. mūdādo uesti
mēta. ꝛ insup ruēdo feruēt, ī obscla. or
dinauit, ī q frēs sui ordis p diūsa mū
di loca ob amorē xpi q ut leprosus reputari
uoluit, reputari. ubicuq; leprosi ēēt, illis
solicite deseruirēt. frēs ēt ī mltis locis sic
fēce obie filij ꝫ ꝓntissie faciebāt. acci
dit et semel qd ī quodā loco ubi seruiebāt
leprosis ērat, quidā leprosus tā pestilēs. ipa
ciens ꝛ ꝓteruus. q nulli dubiū erat, ipz
p malignū spm agitari. quia sic ē spūs dī ag
agit aīas ad ōīa salubria. ita spūs ma
lignꝰ ad ōīa scelera. Nā deus leprosꝰ.

si

sibi seruiētes. nō solū ꝯtrēdis ītiurijs īn
ponebat, ꝛ sagittabat ītiurijs. sꝫ q peius erat,
flagellis ꝛ plagis mltimodis uulnerabat.
Et sic hoc q erat ꝯtrēdū ꝛ pessimū. xp̄m
bñdcm ꝛ matrē scissimā. ꝛ scōs alios
blasfemabat. Vn̄ ꝯquus de iiurijs ꝑdcis
ꝛ plagis. frēs illi studēnt, posse patiētie
mītū cumulāē. tn̄ nllo m̄. dei blasfēias
ipōꝛ ꝯsciētia potiāt, sustinē. ne tāti scelēis
ꝑticipes uiderent. Quapp deceuer dēm le
prosū derelinquē. ne forēt, blasfematōēs di
ꝛ uasis diaboli nuttores. Sꝫ hoc, q decreue
rāt, noluer facē. ni pu scō frācisco q ī a
lio loco morabat. ōīa p ordinē idicassent.
Qb; auditis scūs F. ad dēm leprosū accessit,
Et īgressus adū eū dix. Deus det t pacem
fr carissime. Cui ille. Et q̄lis m pax ē imo
deus accep m pacē. q totꝰ īqd sū mar
cidus. Et scūs frāciscus ait, carissie hēē pa
tiētiā. q mala q h corpibz iferūtur. ad
aīe salutē ꝓueniūt, si equanimit tollerent.
Et ille rn̄. Quō possū tollerare patiēt. cū
pena mā die noctuq; ꝑseuēt. nā nō solū
ab ifirmitate ꝯburor ꝛ crucior. sꝫ ī affribz
qs m seruitores dedisti uehemēt affligor.
quia nullus ē q m seruiat ut oportet. Scūs aūt,

franciscus confessor per spiritum sanctum quod ille a
maligno spiritu vexabatur · unit, et pro ipso de noc
te dominum exoravit. Et facta oratione redijt ad
infirmum dicens carissime ego volo servire
tibi · ex quo tu non es contentus de aliis · Et ille ·
placet, michi si quod potes facere plus ceteris · Et
sanctus · F · ait, quicquid cupis faciam · Et ille vo
lo in quantum quod laves me quia totus fetido in tantum
quod me ipsum ferre non valeo · sanctus Franciscus statim
fecit calefieri aquam cum multis odoriferis herbis ·
Et expolians illum · incepit suis sanctis manibus
lavare leprosum · Et alius frater aquam superius infunde
bat · Et sic, corpus sanabat, exterius · ita et
animam mundabat interius · Unde cum leprosus sanari
inciperet, statim ex compunctione intima cepit ama
rissime lacrimari · Et sic, lavabatur corpus
aqua et mundabatur lepra · ita et baptizaba
tur lacrimis conscientia et mundabatur ab omni iniquita
te · Cum ideo totus esset, lotus et sanatus exteri
us perfecte fuit, unctus et sanatus interius · Et in tanta
compunctione prorupit et lacrimis quod altissima voce
plorabat, et clamabat, se dignum inferno
pro iniurias illatas fratribus · et pro plagis et fla
gellis quod fecerat, in eosdem · et pro impatientiam
et blasfemiam contra deum · Unde per · xv · dies du
ravit, sibi placatus ille mirabilis · qui bin

timis prodiis cerupebat · Et continue nichil
aliud quam misericordiam dei invocabat · Et cum hac con
punctione et lacrimis · peccata sua omnia confessus
est sacerdoti · Beatus autem F · videns tam notum mi
raculum · gratias agens deo · recessit illinc · et
ad partes multum remotas accessit · ne si dictum
miraculum fieret, notum populus, omnes ad ipsum concurrerent ·
Quod ipse sanctus pro humilitate toto posse vita
bat, studebat, etiamque fidelis servus et prudens
deo gloriam et honorem reddere et sibi in hominibus
dedecus et ignominiam procurare · Deus ideo leprosus
post miraculosam sanitatem et compunctionem prehabitam
infirmatus est · Et armatus ecclesiasticis sacra
mentis · post paucos dies finivit in domino · sancto
vero Francisco in silva quadam orante in loco remoto
apparuit, dictus leprosus defunctus · speciosior so
le iacere sublevatus · dicens recognoscis me ·
Cui sanctus F · Quis inquid es tu · Et ille · Ego
sum inquid leprosus quem Christus benedictus te promerente
te sanavit · et hodie vado ad regnum beatum ·
de quo deo et tibi gratias ago · benedicta sit, anima et
corpus tuum · et benedicta sit, verba et opera tua ·
quia per te multe anime salvabuntur · et salvantur
in mundo · Et scias quod non est dies in mundo
in quo omnes sancti angeli · et omnes sancti et sancte dei non

referāt, magnas grās deo de scīs frībꝫ
q ꝑte ꝛ tuū ordīeꝫ undiqꝫ pātrāti· per
orbē· Et, ꝑea ꝯfortare ꝛ grās redde
deo ꝛ stā cū būdictōe dei· Et, hīs dcīs
ille ꝑrex ad dn̄m· Et, scūs· f· remāsit,
ualde ꝯsolatꝰ· ad laude dn̄i· n̄ ihu x· am̄·

De ꝯūsiōe latronū ꝑ btm̄· f· q intra
uerunt ordine ꝯ scīssime ꝯūsati sūt,

Beatus pater nr̄· f· cupiens oēs
ꝑducē ad salutē· mūdū ꝑ dūsas ꝑ
uītias circuibat,· Et, qcūqꝫ ibat,
quia diuino spū ducebatꝰ· noua fami
liaꝫ dn̄o aggregabat,· Vn̄ sic, uasceletū a
dn̄o balsamiꝫ grē ī fūdēdo· ꝑrex ī scla
uoniaꝫ· ī marchiā treuisinā· ī marchiaꝫ
anchonitanā· ī apuleā· ī saraceniaꝫ·
Et, ī mltīs ꝓuīciis aliis ubiqꝫ mltiplicā
do ꝭuos dn̄i nr̄i ihu x· Vn̄ cū trāsiret, ꝑ
mōte casale· castrū qd ē ī districtu bugi
sci sepłcri· recepꝫ ibi unū iuuenē nobilē·
de burgo ꝑdcō· Qui cū uenisseꝫ ad scm̄ fra
ciscū dix ei· pr̄ ego uellē libētissie effia
frē uēr scs uō· f· Rx· fili tues iuuenis
delicatꝰ ꝛ nobilis· forte paupertatē ꝛ as
peritatē nr̄aꝫ nō poteris sbstinere· Ille
uō ait, pr̄ nō ne uos estis hoīes sicut,

ego· ꝯe, ḡ uos q estis mi similes sbsti
netis ꝛ ego ī cū adiutorio dn̄i n̄ ihu x·
ꝑto sbstinē· Que respōsio mltū placuit,
scō· f· Et, statī recepi eū ꝛ bñdix· ꝛ frēꝫ
angłiꝫ uocauit,· Qa ita gratiose se ha
buit,· qꝛ paulo pᵒ scs· f· eūde ī predito
loco mōte casali guadianꝰ īstituit,· In ill
āt, diebꝫ erāt, tres famosi latrones· Qui
undiqꝫ mlta malefitia ꝑpetrabāt,· hi ꝗdā
die ad locū ꝑdcm̄ uenerūt· rogātes frēꝫ ꝗli
Guadianū ut, eis de comestibilibꝫ ꝓuideret,·
Guadianꝰ uō illos rigida rephēsione redar
guēs dix· uos fures· ꝛ seuissimi homicide·
nō solū nō erubescitis labores alioꝝ ꝑda
ri· sꝫ īsuꝑ ꝑsumitis ut, elemosinis
fuis dei exibitas deuorare· cū nō sitis
digni qꝛ uos tra sbstineat,· qꝛ nulliꝫ hoīem
reuēmini· ꝛ deū q uos creauit ꝯtepnitis· ite
ḡ ꝓ fcīs uris· ꝛ huc āpli nūqꝫ accedatis·
Illi uō turbati ualde· cū īdignatiōe maxia re
cesserūt,· Et, ecce eodeꝫ die scs· f· ad locuꝫ
redijt, ꝑtans de q̄sta qꝫ cū sotio fecerat, b
nā tascā panis· ꝛ batillū uini· Cui cū frē an
gls qualiter illos repulerat, retulisseꝫ· scs· f·
dure redarguit, ipꝫ dicēs qꝛ īpie gessit,·

Quia peccãores meli⁹ reducũt cũ dulcedi
ne pietatis q̃ cũ ĩpatõe crudeli. Nam
magr̃ nr̃ xp̃s cuius euãgeli⁹ ꝓuare
ꝓmisim⁹. nõ ĩgd op⁹ ualẽtib⁹ medic⁹ s;
male hñtib⁹. Et nõ ueĩ uocare iustos
s; peccatores. Et iõ freq̃nt cũ peccõib⁹
mãducabat. Qia g̃ ꝗ caritatẽ ꝛ ꝗ ex
bñ deũ fecisti ꝑ s̃cãz obiaz ꝑ̃cipio tibi.
ꝙ statĩ accipias totã tascha ĩstã pa
nũ ꝛ uini uasculũ ꝙ acq̃sierã. ꝛ solic
te ꝑ mõtes ꝛ ualles q̃ros latrones
q̃ras dõn ĩueĩas. ꝛ panes istos os ꝛ
dem uinũ ex ꝑte mea ꝑ̃sentab eisd̃.
Et p⁹ h; corã ill' genuflectẽs de ĩcru
delitate tua dices humilr̃ culpã tuã. Et
roga illos ex ꝑte mẽa ꝙ ãpli⁹ mala ñ
faciãt. s; dm̃ timeãt ꝛ ꝓximos nõ of
fendãt. Et si h; fecerint ego ꝓmitto e-
is de necessariis ꝑ ipoꝝ corporib⁹ ꝯtinue
ꝓuidere. Et cũ hoc ill' dixeris. humilr̃ ꝛ
recũ cẽt faties. reũtaris. Interĩ a s̃cõ f.
ꝑ ill' orabat ad dñz. ut coꝝ coꝛ adpe
nitẽtiã ꝯmolliret. Vñ fcm̃ ẽ ꝙ cũ illi
ellemosinas illas a s̃cõ frãcisco trãsmis
sas ꝯmedẽnt ĩuicẽ ꝯferre ceperũt ꝛ dicẽ
heu nos miseros ĩfelices ꝙ dure ꝛ in

fernal' ẽtiaꝫ expectat. q ꝑgim⁹ nõ solũ
ꝑ̃dãdo ꝓximos ꝛ hoĩes uulnerando s; ĩ
occidẽdo. ꝛ tñ de tã horrendis sceleribus
nullo dei timore aut ꝯpũtõe ꝯscie stimula
mur. Et certe iste s̃cs f̃r q uenit ad nos
ꝑ aliqua ũba ualde iuste ꝑ nr̃az ma
litiaz ĩrogata. sc corã nobis humilr̃ ac
cusauit. ꝛ ĩsup cũ pane ꝛ uino adtu
lit bñficiũ caritatis. Et insup s̃ci pris
tã liberale ꝓmissuz retulit de nob' nece
sariis exibẽdis. Ve isti sũt s̃ci dei ꝗ cele
stez patriã ꝓmerent. Nos uõ filii ꝑditio
nis eterne. q flamas ultrices cotidie
nob'. nostris nefandis scelerib⁹ cumu
lam⁹. Nescio utr⁹ de patratis facinorib⁹
ꝛ ꝯmissis flagitiis. possim⁹ a deo miaz
ĩuenire. Vno uõ illoꝝ ꝑ̃dcã ꝉ similia
dicẽte. reliq duo dixerũt. Quid g̃ fatie
dũ ẽ nob'. Et ille cam⁹ ĩgd ad s̃cm̃ frã
ciscũ. Et si ipe nob' ꝯfidentia tribuat
ꝙ possum⁹ de magnis peccatis nr̃is miaz ĩue
nire a dño. q̃cq̃d ipe mãdauit faciam⁹.
ut possim⁹ aĩas nr̃as de ĩfernali bara
tro liberare. Inq̃ ꝯsilio tres illi ꝯcor
dit ꝯsenser. Et uener̃ festinantes

ad sanctum franciscum dicentes. Pater nos per multa
et mala scelera. non confidimus posse dei misericordiam
invenire. Si situ confidis quod deus nos ad
suam misericordiam recipiat. ecce parati sumus te cum
penitenciam facere. Quos sanctus F. benigne et ca-
ritative recipiens. exemplis eos multiplici-
bus exortando. certos de invenienda dei misericordia
reddidit. Et insuper se illis acquisiturum a domino
ihesu xristo misericordiam repromissit. Instruens etiam illos
quomodo divine misericordie immensurabilis magnitudo cun-
cta et licent infinita peccata nostra precellit.
Et quomodo testante ecclesia. et sancto paulo apostolo xristus
benedictus venit in hunc mundum pro peccatoribus
redimendis. Per que salubria ortamenta tres
dei latrones. abrenunciaverunt mundo. et re-
cepti a sancto patre. sibi tam habitu quam animo adhe-
serunt. Duo autem illorum paucis viventes post mu-
tationem laudabilem de presenti seculo vocante
domino migraverunt. Tertius vero superstes. consi-
derans in multis et magnis peccatis que fecerat.
tali penitencia se subiecit. quod per .xv. annos excep-
tis communibus quadragesimis quas sicut alii fa-
ciebat continue ter in septimana pane et aqua
tantummodo manducabat. Et contentus tantum una
tunicula. incedebat discalciatus et post ma-
tutinum numquam dormiebat. Infra vero illud

tempus annorum .xv. sanctus F. transiuit ex hoc
mundo ad patrem. Cum autem deum frater hanc districti-
onem penitencie annos plurimos continue tenuisset.
Et ecce in quadam nocte post matutinum tanta
temptatio sompnolencie supervenit. quod nullis ar-
gumentis prevalerat sompno resistere nec poterat ut consu-
everat vigilare. Qui cum reluctare nequi-
ret. nec valeret orare. temptationi succumbens
ivit ad lectum ut dormiret. Statim autem ut po-
suit caput in lecto. fuit ductus in spiritu in montem
excelsum valde. In quo erat profundissima ripa.
et hic inde saxa fracta et diversi scopuli inequaliter
prominentes. Ille vero qui eum ducebat impulit
eum fratrem de cacumine dicte ripe. Qui in preceps
ruendo per saxa et collisiones de rupibus in rupi-
bus subsistendo. quando ad fundum ripe pervenit. omnia
videbantur sua membra disrupta et ossa confra-
cta. Qui dum iaceret sic male collisus. a suo
ductore vocatur ut surgeret. quia magnum
adhuc iter illum facere oporteret. Cui frater respon-
dit. durus homo et indiscretus videris. Qui cum vide-
as me usque ad mortem usque quasi contritum et tamen di-
cis quod surgam. Qui accedens et tangens statim ab omi-
um membrorum collisione perfecte sanavit. Et tunc ostendit
ei magnam planiciem acutis lapidibus et
spinis et tribulis. et lutosis atque aquosis la-
binulis. unde illum discalciatum oportebat

īcedē ꝛ ad finē planitie illi⁹ accedē· ubi
erat, q̄dā fornax ignita q̄ a lōge uidebat,·
īq̄ ille debebat, ītrare· cū ꝫ a planitiē
illā ꝑuenissꝫ· dix̄ angl's ad illū· ingredere
fornacē istā qꝛ sic ē necessariū fieri·
Et, ille· dt· heu q̄ dur⁹ ductor es q̄ nō
uideas me ꝑ istā angustiosā planitiē
tā penalit, t̄bulatū q̄ maxīa q̄ete in
digeā ꝛ dicis intra ī fornacē· Cū ꝫ aspi
ceret, circa fornacē· ecce uidit, undiqꝫ de
mones cū furcis astātes· q̄ differētem
īt̄rare· ī fornacē cū ipis furcis subito
īplere· Q̄ cū ī ipo igne īt̄rassꝫ· īuenit,
ī q̄dā suū cōpatrē q̄ tot⁹ ardebat,· Et,
exclamās dix̄· O ī felix cōpater ꝛ quō h
uc, uenisti· Q̄ ait, ꝓcede aliq̄ntulū in
hoc, igne ꝛ īuenies uxorē meā cōma
trē tuā q̄ t̄ cām dāpnatōis narrabit,·
Cū ḡ aliq̄ntulū ꝓcessisset ꝑ ignē ꝛ ecce
apparuit,· ipa cōmat'· ignita totalit' sedēs
ī q̄dā m̄sura frumēti cōfecta· Et, ille ait,·
O cōmater īfelix ꝛ misera ꝛ quare ita
le suppliciū cōruisti· Que dt· Quia t
tp̄e magne famis q̄ uis ē· uētura
ꝑ dixerat, cū ego ꝛ uir me⁹ uēdere

m⁹ frumēta· m̄sura falsauim⁹· Et, ꝓpt'a
ista m̄sura angustata cōburor· Et, his
dcīs angl's expulit, cū ex igne dicens
prepārate adīe, qꝛ adhuc hēs horribile per
trāsire· Cui ille dicebat,· O dulcissime
ductor q̄ nullā cōpassiōē moueris· uides
qꝛ sū sū q̄ tot⁹ cōbust⁹ ꝛ dicis ueni ad
huc, ad horribilē ꝑiclm· angl's uō teti
git, eū ꝛ ꝑfecte sanauit· Et, dux̄ illū ad
q̄ndā pōtē q̄ ītras uadari nō poterat, absq̄
īgēti ꝑiclo· qꝛ erat, nimis extēns ꝛ ex
cessiue polit⁹· Sub pōte uō· fluuiꝰ t
ribil' defluebat,· sͣpētib⁹ ꝛ draconib⁹·
scorpionib⁹ ꝛ bubonib⁹ ꝛ ōrēdis fetorib⁹
plen⁹· dix̄ ꝫ angl's· Trāsi pōtē istū qꝛ
ꝑrit⁹ cōuenit te trāsire· Ille ꝫ dt· Et,
quō poteo ꝑtrāsire q̄ n̄ cadā ita ꝑiclo
sū fluuiū· dt· angl's· Venies post me· ꝛ
ponas pedē tuū ubi uideris poni meū ꝛ bn̄
trāsibis· Cui īcedēs post angl'm pedē suū
ponēdo ubi ꝑcedēs ponebat, ꝑuenit, usqꝫ ad
pōtis mediū cū salute· Cū uō eēnt, in
medio pōtis· angl's uolādo recessit, ꝛ
ascēdit, ī altū ad q̄ndā hītacl'm ualde
mirabilē· ꝛ ī altissimis collocatū· Et,
ille bn̄ notauit, quo angl's aduolauit·

Sz cum ipe remansisset absq duce ĩ ponte · ꝛ illa
terribilia aĩalia fluvii iam capita elevarent
ad devorandū illū sitadet · stabat in tanto
terrore q nullo m scieb[at] qd faceret · q n
poterat retro nec ante procedere · vn in tantu tribu
latione ꝛ periculo positus · inclinavit se ꝛ ample
xatus ẽ pontem · ꝛ videns q non erat refu
gium nisi dei · cepit ex intimis cordis invocare dnm
ihm xpm · ut p sua sanctissima ac piissima
mia · sibi succurrere dignetur · Et facta oro
ne visum est illi q ipe mitteret alas · de quo
valde gavisus expectavit donec cresceret alas
sperans ultra fluvium · ad locum quo volaverat de
ceps transvolare · Sz cum nimis festinasset vo
lare · q ale non plene creverant · avola
tu deficiens cecidit sup pontem · ꝛ omnes penne
in sup ceciderunt · Qui tritus valde · iterum pontem
amplectens · xpi misericordiam lacrimabiliter implorabat · Et
iterum visum ẽ sibi ut mitteret alas · Sz sicut prius
ante pfectionem alarum advolandum festinans ·
pro cecidit sup pontem · Et penne ut prius
similiter ceciderunt · Qui attendens q hi festi
nantiam pfecte volare non poterat · dixit in corde
suo · si alas tertio mitto · tamdiu expectabo
q non deficiam amplius avolatu · Et visum ẽ
sibi q iterum primam · ꝛ secundam · ꝛ terciam missionem

alıx

alarum · p annos · C l · ꝛ amplius expectasset ·
Cum autem videtur sibi q alas optime complevisset · hac tertia vice levavit se valde ĩ altum
ꝛ usq ad p̄dictam habitationem quo volaverat /
angelus advolavit · Cum vero ad illius admira
bilis habitationis ianuam pervenisset · dixit illi
portarius · Quis es tu qui huc venisti · Qui
ait · Ego sum frater minor · Et ille · Expecta
igitur ut dicam sanctum franciscum si te recognoscat · Cum autem ille iret p sancto francisco iste
incepit muros illius civitatis mirabiles res
picere · Et ecce muri illi erant tanta
claritate p̄spicui q cuncta q intus fiebant /
ꝛ choros sanctorum mirabiles qui intus erant /
clare cernebant · Et cum respiceret · Ecce beatus
F · ꝛ sanctus frater Bernardus · ꝛ frater Egidius · ꝛ post
sanctum franciscum tanta multitudo sanctorum ꝛ sanctarum
dei q secuti fuerant / illius vestigia q quasi
innumerabilis videbatur · Et cum sanctus F ·
venisset ad eum dixit portario · permittas eum in
gredi · q de fratribus meis ẽ · Et tunc sanctus
F · duxit eum interius · multa illi miracula
ostendendo · Statim vero q illuc ingressus ẽ · tantam
consolationem ꝛ dulcedinem sensit q oblitus
ẽ omnium tribulationum q ante pcessat ac si nunquam
in mundo fuisset · post hec dixit sanctus F · oportet

te fili rediē ad mūdū · 2 · vij · dieb; mo
raiī · singl'is pparata te oī pparatoē q̄ ua
leo · Q₃ post · vij · dies ego ꝓ te ueniaz ·
2 tūc mecū ueies ad locū istū mira
bilē btoꝝ · Scs uō · F · erat clamidia
tus clamide · tota stell' plenissimis deco
rato · Et v · stigmata ei9 · erat sic · v ·
splēdidissie stelle · Que tāta luce ful
gebat · qꝫ uidebāt tota ciuitatē illa
radijs illustraē · F̄r uō Bernard9 hēbat
ī capite coronā stellaꝝ plenissimā · F̄r E
gidi9 erat 2 tot9 mirādo lumie deco
rat9 · Et multos alios scos fr̄es mino
res idē cū bto francisco gliosos · quos
nūq̄ uiderat recognouit · licentiat9 g̃
deo f̄r q̄ p̄uis cū tedio admōdū redijt ·
Et cū redisset · fr̄es pl'sauer' ad p̄mā ·
Et nō plus tp̄ris fluxerat · nisi a post
matutinū ad cl'ar̄ noctis aurorā · q̄
uis sibi uideret stetisse p plurimos an
nos · Ip̄e aūt f̄r p̄dc̄am uisionē 2 t̄mi
nū · vij · dieꝝ · Guadiano suo · p ordinē
recitauī · Et statī febricitare cep̄ · In
septīo uō die ueniens scs · F · cū glo
sa comitiua scoꝝ · aīa illi9 fr̄is in
uisione p̄dc̄a anglo ducēte purgatū ·

dux ad gaudia beatoꝝ · ad laudē dn̄i n̄i
ihu x̄ · am̄ :

Qualr scs · F · cōuertit duos nobil'es de marchia dū p̄dicaret bononie · s · fr̄em peregrinuz 2 fratrem richerium :-+:-+:

Quodam tp̄re dū iret scs · F · p
mūdū 2 ad ciuitatē bononie p
uenisset · cū aduētū ei9 ppl's cō
gnouisset · factus ē cōcursus oīuz ad
scm̄ franciscū · ita qꝫ uix poterat ire
p terraz · Oēs ip̄i tāq̄ nouū florē mūdi
2 anglū dn̄i cupiebāt uidē̄ · Itaq̄ ad
plateaz ciuitatis cū pena maxia p
tuit puenire · Congregato l' pplo maxīo
hoīuz 2 mulieꝝ 2 mltoꝝ scolariuz ·
surgens scs · F · ī medio tā mirāda
stupēda dictāte spū scō p̄dicauī · qꝫ
nō hō s; angl's uidebat' · Nā uidebā
tur illa uerba eē celestia q̄ sagit
te acute potētis de arcu sapie dīne
pcedere · q̄ cōda oīuz tā ualide pe
netrabāt · qꝫ maxiaz mltitudinē
hoīuz 2 mulieꝝ · astatu pcti ad pnie

lamita convertit. Inter quos erant in studentes de nobilioribus de marchia anconitana. f. peregrinus qui erat de domo falleroni. Et recerrius de muccia. Isti inter alios per sancta verba sancti patris tacti interius venerunt ad beatum franciscum dicentes se penitus velle mundum relinquere et fratrum minorum habitum sumere. Quos sanctus Franciscus ipsorum fervorem considerans cognovit per spiritum sanctum ipsos missos a deo. Et insuper intellexit cui et quali conversationi quilibet eorum se subderet. Unde cum gaudio recipiens eos dixit. Tu peregrine teneas viam humilitatis. Et tu Reccerie servias fratribus. Et ita factum est. Nam frater peregrinus numquam voluit ire ut clericus sed sicut laicus mansit, cum esset bonus litteratus et in decretalibus eruditus. Per quam humilitatem pervenit ad maximam perfectionem virtutum et specialiter ad gratiam compunctionis et amoris domini nostri ihesu xpi. Nam ex amore succensus et desiderio martirii inflamatus perrexit ierosolimam ad visitandum loca sanctissima salvatoris portans secum volumen evangeliorum. Et cum legeret loca sacra unde deus et homo pertransierat et eadem pedibus tangeret et oculis cerneret, sic idem ad adorandum deum inclinabat et amplexabatur brachiis fidei illa

— loca —

loca sanctissima et labiis obsculabatur amoris et lacrimis devotissimis cuncta rigabat. Ita quod cunctos cernentes ad devotionem maximam provocabat. Ordinante dispensatione divina reversus est in ytaliam. Et tamquam verus peregrinus mundi et civis regni celestis suos nobiles consanguineos rarissime visitabat. Confortabat eos ad mundi contemptum et sobrie loquebatur ad divinum eos incitabat amorem et expedite ac festinanter recedebat ab eis. dicens quod xpus ihesus qui nobilitat animam non invenitur inter consanguineos. De hoc fratre peregrino habuit dicere frater Bernardus sanctissimi patris nostri francisci primogenitus verbum unum valde mirabile. scilicet quod iste frater peregrinus erat unus de perfectioribus fratribus huius mundi fuit sicque verus peregrinus. Nam amor xpi quem in corde suo semper habebat non permittebat eum in aliqua re creata quiescere. nec affectum eius figere in aliqua temporali. Sed semper ad patriam tendere et ad patriam aspirare et de virtute in virtutem ascendere donec in amatum transformaretur amantem. Tandem plenus virtutibus ad xpum quem toto corde dilexit cum multis miraculis ante mortem et post mortem in pace quievit. Ad laudem domini. Amen. — Qualiter sanctus Franciscus liberavit fratrem richerium a maxima temptatione :—

rater aūt Recerius dc̄i fr̄is p̄
g̃ni cōsoti⁹ ītēris ⁊ nc̄ cōciuis in
ocl· p̄uīa actiuā dū uiuēt am
blās ⁊ deo ac p̄xīo fidelissīe s̄ui
ens· fc̄s ē familiarissīm⁹ ⁊ carissīm⁹
scō Frācisco· Ita q̄ m̄lta a scō fra
sco didicit· ⁊ ip̄o docēte clarē ītellex
de m̄ltis dubiis uītatē· ⁊ negotiis a
gēdis cōguit dn̄i uolūtatē· Et sc̄cū
dū uaticiniū sc̄ī p̄ris fr̄ib̄ȝ p̄dicebat·
fc̄s ē minister ī marchia Anchona· ⁊ p̄p̄
zelū dei q̄ ī corde suo s̄p ardebat cum
maxīa pace ⁊ dilectōe regebat p̄ui
tiā· sequēs x̄ exēpl⁹ q̄ uoluit p̄us fa
cere q̄ docē· P⁹t aliq̄ uō tp̄s p̄misit
sibi dīna dispēsatō ī lucrū aīe tēpta
tōē grauissīā· ut p̄baret· ⁊ purga
ret sic aurū electū· Vn̄ p̄p ip̄ā tēpta
tōē nimiū anxius ⁊ t̄bulat⁹· afflige
bat se ī abstinētiis ⁊ disciplis ⁊ lacri
mis ⁊ orōib̄ȝ s̄ȝ a tēptatōe liberari nō
potat· Et m̄ltotiēs ducebat ad ma
ximā desp̄atōē· Nā p̄p īmanitatē tēp
tatōis credebat se derelictū a deo· In

ultīa uō desolatōē ⁊ desp̄atōē positi⁹ cogi
tauit ī corde suo dicēs· Surgā ⁊ ibo ad
patrē meū Frāciscū· Et si ip̄e oñde
rit m̄ familiaritatē· credo q̄ deus p̄piti⁹
erit m̄· sin aūt sign⁹ erit q̄ sum adeo de
relict⁹· Et arripiēs iter ibat ad scm̄ Fra
ciscū· Scs aūt F· iacebat ī palatio asisi
natis ep̄i grauissīe īfirm⁹· Et cogitati
sibi de dn̄o· fu reuelat⁹ ordo tēptatōis
⁊ aduēt⁹ ⁊ p̄positū dc̄i fr̄is· ⁊ statī uo
cās socios suos· s· fr̄ē Masseū et
fr̄ē Leonē dix· Ite uelocit̄ ī occursū
filii mei fr̄is Recerii· ⁊ ex p̄te mea ip̄m
aplexātes ⁊ salutātes dicite illi q̄
īt oēs fr̄es q̄ sūt ī mūdo singlarit̄ eū di
ligo· Illi uō sic̄ ut obie filii· statī exer
ī occursū fr̄is Recerii· ⁊ ī uenientes eū
sic̄ dixat scs F· aplexātes ⁊ recitātes
amabilia ūba p̄ris· ita illi⁹ aīam cōso
latōnib̄ȝ repleuerūt· q̄ tot⁹ fuit q̄i liq̄fc̄s
ex gaudio· Quātā uō tūc ostēdit letitiā
cōtotoq̄ gestū gaudio· ⁊ q̄tas deo lau
des ⁊ grās referēbat· q̄ deus p̄ spu fece
rat iter suū uix possit explicari s̄mōe·
O bone ihu q̄ nūq̄ derelīq̄s sperātes ī te·

ſʒ ſemꝑ facis cū tēptatoꝛe ꝑuētū ut poſſi
mus ſuſtinē. Q̄d plra ꝑuēit, ad locū ubi
iacebat, ꝯglies ꝛ diuiſſim uir. ſ̄f. ꝛ cū
eēt, ꝯuīt iſirmꝰ fr̄ex. ꝛ uiuit i occulus
illꝰ. Et, āplexās cū dulciſſie dix̄ fili
mi fr̄ Recciꝛ it oēs fr̄es q̄ ſūt i toto
mūdo diligo te. Et, i ꝑmes ei ſign̄ crucis
ꝛ frōte ꝛ ipſū amātiſſie oſculās i eodē lo
co dix̄. fili mi chaꝛiſſie. hec tēptatio data
tibi fu͞ ad maximū tuū lucr̄. Si ſi n̄ uis
āpliꝰ iſtd̄ lucr̄ nō hēas. mirabile dictu.
ꝯſtati oīs illa diabolica receſſit, tēpta
tō. ac ſi i uita ſua nūq̄ ſenſiſſʒ. ꝛ remā
ſit, ideo totalr̄ ꝯſolatꝰ. ad laudē ꝛ gl'iā
ihu x̄. Am̄ :- De gratia cōtemplatiōis

sancti fratris Bernardi :-

Vātam grām altiſſimꝰ pr̄ exilrat.
euāglicis paupiby. quolūtarie
ꝑ x̄ cūta reliquit,. appauit i p̄dō
fr̄e Bernādo. q̄ pōſt̄ hitu ſc̄i pr̄is aſſūp
ſit, freq̄tiſſie mēs eiꝰ rapiebat ad dm̄.
Vn̄ accidit, quodā ſemel ꝯ pdū i eccliā ad
audiēdū miſſaꝫ aſſiſtēt,. ꝛ tota mēte eēt, i
dina ſuſpēſus. fuit, ita abſortꝰ i dm̄. q̄
cū eleuaret, cōpꝰ x̄. nichil aduītit,. n̄ aliiſ
genuflectentiby genuflex. n̄ trax̄ capu
tiū. ſʒ i reūberatis luīnibꝫ ꝑmanēbat. Et

73

ſic, i ſenſiblis ꝑmāſit, amane uſʒ poꝰ nonā.
poꝰ nonā uō rediēs ad ſe. ueiebat, cum
amiratiua uoce clamādo. O fr̄es. O fr̄s.
O fr̄es. nullꝰ ē i iſta ꝯtrata tā magnꝰ ꝛ
nobl' cui ſi ꝑmitēt, unꝰ palatiū auro ple
nū. q̄ nō eēt, ſibi leue pōtare ſactū unꝰ.
uiliſſimo fimo plenꝰ. ad theſaurū tam
noble ꝑmerēdū. Ad iſtū uō celeſtē the
ſauꝛ dei amatoiby reſuatū. fuit, Bernādꝰ
ita mēte eleuatꝰ a dō. q̄ ꝑ. xv. ānos ſēp
ibat, tā mēte q̄ facie erectꝰ ad celū. Et,
ꝑ nimiaꝫ eleuatōeꝫ itellectꝰ ad ſup cele
ſtia lumina ꝛ nimiaꝫ abſortōeꝫ affēs ad dina
carīſmata. i ill'. xv. ānis nūq̄ i mēſa fūm
ſibi abſtulit, corporalē. de oīby tū q̄ ſibi ap
ponebāt, aliq̄ tulū ꝯmedebat, ꝛ dicebat,.
Q̄ꝰ de hiis q̄ hō nil guſtat, nō dr̄ abſtinē.
Q̄ia uō abſtinētia eſt, ꝑiūgre ꝯ illa q̄ ſapi
unt,. ad tātaꝫ ī itelligētie lipiditateꝫ ꝑ
uenerat, q̄ ī māḡ clerici recurrebant,
ad eū. Et, enodebat, tenebras queſtionū
ī ꝯtcīus paſſu biblie ꝯrebat,. Q̄ia ī mēs eī
erat, a terenis penitꝰ abſoluta. q̄i ꝑcundo uo
labat, ad ſuma. ꝛ aliā. ꝑ. xx. dies. aliā ꝑ.
xxx. ſolꝰ ꝑ mōtiū cacumīa ꝑuolabat,.
ſolū m̄ celeſtia ꝯtēplādo ꝑ q̄ dicebat, ſc̄s
fr̄ Egidꝰ q̄ nō erat, datū oīby hoc donū a dō.

q̄ erat datū fri bernardo de q̄ntavalle. ut
se volādo pasceret ut yrūdo. Et ꝑ tā ex
cellētē grām a dño sibi datā. scs. F. libē
ter ⁊ sepe cōloquebat᷑ cū eo. diebꝫ ⁊ nocti
bus. Unde alīq īventi sūt ābo ꝑ totā noctē
simul fuisse raptos ad deū ī silva. s. ubi
convenerāt ad colloquendū de dño ihu xpo.
Qui ē bñ. ī scła. **De temptatōe fris Rufini**
⁊ quō appuit sibi Cristus + : : +

[F]rater rufinus de nobilioribꝫ de assisio.
sotius bti frācisci. Cū quodā tpr̄e vivē
te bto frācisco cōtinuiter a demone
de p̄destinatōe vexaret᷑ ī aīa. Ita sub
gebat cōdicēs hostis antiquus. q̄ ipse nō erat
de p̄destinatis ad vitā. Et ꝑderet quicquid in
religiōe faceret. Et hāc vexatōem
ꝑ multos dies īmēte durāte. totus erat me
lācōicus effectus ⁊ tristis. Et hāc suam
pugnā sco frācisco dicere verecūdabatur.
Nichilominus tn̄ orōes cōsuetas minime
dimittebat. Sꝫ hostis antiquus volēs sibi
tristitiā sup tristitiā addere q̄ cōsuevit vulne
rari servos dei. ad pugnā ī terriorē. addi
dit ī extus īpugnare. Unde apparēs sibi in
spē crucifixi. dixit. O fr̄ Rufine quare ī
orōibꝫ ⁊ pnīa te affligis cū tu nō sis

de p

de p̄destinatis ad vitā. Et hoc credas mihi q̄
ego scio quos elegerim. Et nō credas filio pe
tri bernardonis si cōtrarium tibi dixit. Nec ipsum in
terroges de ista materia. q̄ ipse vel aliud hoc ig
norat. Sꝫ ego q̄ sū dei filius bene scio. Ideo
credas mihi ꝑfecto q̄ tu es de nūo dānatorꝫ.
Et ipse fr̄ .F. tuus ⁊ pr̄ eius ē dāpnatus. Et
quicūq; sequitur eū decipitur. Fr̄ a Rufinus
erat ita obtenebratus a principe tenebrarum.
q̄ iā fidem ⁊ amorē ī sco frācisco ꝑdide
rat. ⁊ hoc sibi nō curabat. Sꝫ sco patri
q̄ fr̄ Rufinus nō dixit. spūs dñi revelavit.
Unde ipse pr̄ ꝑius vidēs ī spū tātū dei fris
periculū. cōmisit fr̄ī Masseū ꝓ ipso ut ad eū
oīo veniret. Itaq; fr̄ Rufinus ⁊ scs. F. sta
bāt ī loco mōtis subasij prope assisiū. fr̄
a Rufinus respondit fri Masseo. Quid habeo
ego facere cū fr̄e frācisco. Et fr̄ Masseus
hō totus sapiā dei plenus. clare cognoscēs
maligni hostis fallaciā. ait. O fr̄ Rufi
ne nescis tu q̄ scs. F. ē sicut angelus dñi.
q̄ tot aīas illuiavit ī mūdo. ⁊ a quo ī
nos tot divine grē dona recepimus. Unde ego
volo q̄ tu oīo venias ad eū. q̄r ego clare
video te a diablo deceptū. Statim a fr̄

Rufin9 ueīt/ ad scm̄ frācīscū. Et/ cū scs
F. uidit/ cū alōge cep̄ clamare. O fr̄ Rufie
captiuelle cui c̄didisti. Et/ dix sibi totā p
ordiēz tēptatōez q̄ hūerat/ īt9 z ex. Et/
scs p̄r docuit/ eū q̄ ille q̄ p̄dcā sibi suggeſ
serat/. erat/ diabol9 z nō x̄. z iō nullo m̄
ei9 sugestioibȝ assentiret/. Sȝ qū dicet/ t̄/
tues dāpnat9. z tu statī respōdeas apri
la bocca motte caco. Et/ hoc/ sit/ t̄/ sign̄. q̄
ip̄e ē diabolus. q̄ dcō hoc/ tibo statī fugiet.
adhc/ ī recognoscere debes ip̄z fuisse diaboli
q̄z cor tuū īdurat/ ad oē bonū q̄ē ppu est
offm. Sȝ xp̄s bndcs nūq̄ cor hois fidel'
īdurat/. Immo dicit/. auferā t̄/ cor lapi
deū z dabo t̄/ cor carneū. Et iō Rufin9.
cū scs. F. ita p ordiēz dicebat/ tēptatōis
seriē. q̄ īt9 z ex uexat9 extitat/ cep̄
fortissime lacrimarī. Et adorās scm̄ z eī spū
humilr recognoscēs. dcā q̄ abipo celauat/.
actot9 ɔfortat9 ī dno p moīta sci p̄ris
tot9 fuit/ mutat9 ī meliq. Dix d' scs. F.
Vade fili z cōfitearis. z orōis ɔsuetū stu
diū nō dimittas. Et/ scias pcto q̄ h tēp
tatō ēit/ t̄/ ī magn̄ utilitatē z ɔsolatōez
sic/ expiēcis ībui. Fr̄ d' Rufin9 redit/ ad
cellā suā ad orādū ī silua. Et/ dū stā

ret/

ret/ cū mltis lacrimis adorādū. Ecce ue
nit/ hostis ip̄e x̄ dicēs. Fr̄ rufine nō ne di
xit/ t̄/ q̄ tu filio petri bernardōis nō cedēs. q̄a
es dāpnat9. z in oroibȝ z lacrimis nō la
bores. Quid ei pdest/ t̄/ sidū uiuēs affli
gēris z cū moriēris es dāpnat9. Et/ statī
fr̄ rufin9. R. apri la bocca motte caco.
Tūc/ dyab' īdignat9 recessit/ cū tanta tēpesta
te z ɔmotōe lapidū mōtis subaxii. q̄ p
magnū spatiū flux lapidū mltitudo. Ut
adhc apparet/ lapidū ɔcurrēda ruina. Nā p
uallē ī deī mōtis. saxa se īuicē collidēdo
ignē plurimū emitebāt/. Un adtū orribilez
strepitū lapidū. scs. F. z socii admirātes
ex deīn locū ut/ nouitatē illā aspicerent
exiert. Et/ tūc fr̄ rufin9 maīfeste agnouit/
q̄ ip̄e hostis decepat/. Un fo ad scm̄ fra
ciscū reuit/ z p̄sternēs se ītrā itū culpā
dix. Q9 ɔfortat9 a scō frācisco tot9 paci
ficat9 remāsit/. Et/ cū po9 hec staret/ cū
mltis lacrimis orās. Ecce x̄9 bndcs sibi ap
paruit/ z totā aīaz suā dino liqfecit/ amo
re. dicēs bn̄ fecisti fili q̄ credidisti fr̄e fra
cisco. q̄z ille q̄ te contristauat/ fuit/ dyabol9.
Ego d' sū x̄ magr̄ tuu9. Et/ ut/ de hoc/ te
reddā certissimū. hoc sit/ t̄/ signū. Quod do
nec/ ī mūdo isto eris. nūq̄ de cetero eris tristis.

Et bndix xps frez rufinu. Et dimisit cu
itato gau & dulcedie sps. & eleuatoe m
tis q die noctuq erat absortus i dm.
Et 9firmat e exte itata gra & bndi
tioe & securitate salutis etne q tot
e iuiru altu renouat. ad tatu etia
eleuatoe mtis. & orois psceuratiam
9firmat q stetiss 9tinue ifra par
uulu circulu die noctuq 9tplai dina
sicu aliqs n ipedisset. Vn dicebat scs
F. de eo. Q fr rufin erat du adh
uiuet canoizat i celo a dno ihu x.
Et q ipe no dubitaret i absentia sua
dice scm rufinu adhuc existete i tra.
ad laude dni n ihu x. am :- De mirabili
& humili obedientia sci fris rufini :-

Erat fr rufin p assidue 9te
platois studiu ita absort in
dm q qi isensibil fcs ualde
rarissime loqbat. n isup ubi dissi
minadi erat pdit gra. n a loqdi a
udatia & facudia no hebat. scs a.
F. una die pcepit fri rufino ut
iret asisiu & pdicaret pplo qcq al

tissim ispiraret. fr uo rufin. R. pr
reuende parce m. Et no mtas me ad
hoc op q sic bn nosti ego gra ulr
no heo. Et sum & simplex & iscius y dio
ta. scs a. F. dix. Q a no statim obe
disti m. do pobiam t pcipio q nud
solis bracis remanetib uadas asisiu
& itras eccl alaq sic nud pplo pdi
cab. Q statim sic ue obedies nud p
rex asisiu. Et fcta reuerentia i qda ecc.
ad pdicadu frex. pueri a & hoies
cepr ride & dicere. ecce isti faciut
tata pniam q efficiut amtes. Interim
uo scs. F. cogitas deptu ta obia fris
rufini. & de madato suo taduro. cepit
semet ipm durissie icrepare dices. bn e
fili petri bernadois uil homutio pcip fri
rufino q e de nobilioib de asisi ciuib
ut uadat nud ad pdicadu pplo. per
dm ego facia. q tu ite expieris quod
madas i alto. Et hoc dco i feruore sps
sci. nudau se tunica & nud iuit asi
siu. duces secu frez leone. q sua & fris
rufini tunica discetissie asportaret
Que cu assisinates nudatu cnerent

velud fatuū deridebāt/ putātes tñ eū
ꝙ̄ frēȝ rufinū ꝑ pniaȝ ī saníe. btūs d̄
f. iuenit/ frēȝ rufinū q iā īceꝑat/ ꝑ
dicare. Et/ deuote dicebat/. O carissimi
fugite mūdū. dimitīte pc̄m. reddite a
lienū. ɔuitare uultis īfernū. Seruate
de mādata diligēdo dm̄ ⁊ ꝓximū. si ꝑ
gē uultis ad celū. Et/ agite pniaȝ qm̄
appīquat/ regnū celoꝝ. Et/ tc̄ sc̄s f.
nud9 ascēdit/ ī ꝑgulū. ⁊ ꝑdicauit tam
stupēda de ɔtēptu mūdi de pnīa scā. de
pauꝑtate uolūtaīa. de desiderio celes
tis reg. de nuditate ⁊ obꝓbriis ⁊ scīs
sima passiōe ihu xp̄i crucifixi. ꝙ cūti
mares ⁊ mulieres q ibi ɔuenerāt/ in
maxīa copia cepūt/ altissīe flēē. Et/
īcredibili deuotiōe ⁊ ɔpunctiōe. mīam
altissimi adsiduā clamabāt/. Ita ꝙ q̄i oēs
ī nouū mētis stupore ɔūsi sūt/. Et/ fuit/
ī illa die ī talisio tāt9 plāt9 ī ꝑplo assistē
te ꝙ nūq̄ in illa ciuitate de passiōe dn̄i
nr̄i ihu x̄ fuit/ simil' plāt9 audit9. Et/
sic/ edificato ꝑplo. ⁊ x̄ oīb9 ɔsolatis ⁊
uocib9 altissimis bn̄dcēo noīe dn̄i n̄ ӯ x̄.
ɔc̄s. f. fēc/ reīduī frēȝ rufinū. Et/ se
simil' cū ipo reīduit/. Et/ sic/ reīduti tuias.
gloīficādo ⁊ laudādo dm̄ ꝙ semet/ ipos

uīcelānt/. Et/ oues sibi hedificauant/. Et/
btōs se reputabāt/ q posset/ eis tāgē
fimbriā uestimēti. ad laudē ⁊ gliaȝ dn̄i
nr̄i ihu x̄ q ē. b. ī scla. am̄:- De fratre
rufino quō liberauit/ demoniacum:-

redeūs aūt fr̄ rufin9. ꝑ magnam
cordis attētōēȝ ad dm̄ ⁊ anglicā
mētis qetē. q̄ncūq; ab aliq9 uocaba
tur. cū tāta ɔuitate ac dulcedie.
⁊ uocis morositate ipim uocātib9 respō
debat/ ꝙ uidebat/ de alio mūdo redie. Vn
semel' uocat9 a sotiis ut/ iret/ ꝑpāe. Ille
sic/ uē dn̄s respōdit/. Fra [illegible]
o/ mu/ u/u/ ultu/ uoluticre. Cū ḡ/ paeȝ
pasisiū ɔūtaret/. Et/ ecce ducebat/ un9
demoīac9 fortit'/ ligat9 ⁊ amltis sotiat9
hoīb9. Q' ducebat/ ad scm̄ frāciscū
ut/ eū a demoīo libaret/. Q' cū a lōge/
uidiss; frēȝ rufinū stati cepit clamare
⁊ furēē tā fortit'. ꝙ fractis oīb9 uīclis.
de maib9 oīuȝ exiliuit. Illi aūt de tāta nouita
te mirātes. ɔiurauer' eū ut/ diceret/. Cur
m9 pl9 solito tā ɔqret/. Q' respōdit/. Quia
ille fr̄ pauꝑcl9. ille obediēs humilis. Et/
scs fr̄ rufin9. Q' īcedit cū ta sca. suis
scīs uirtutib9 ⁊ humilib9 orōib9 me īcēdit/
⁊ ēciat/. Et/ ꝑꝑea nō possū pl9 ī isto hoīe

9morari. Et his dc̄is statim exiuit. Qd
audiēs fr̄ rufin9. Q̄a illi hoīes 2 cetū
ifirmi sanat illi mag9 reuerentiã ex
hibebat. Credit laudã dño ihu xp̄o. Et or
tat̄ ē illos ut i his oīb glorificar
ent dñm 2 saluatorē dñm ihm xp̄m.

Qualiter fr̄ rufin9 uidit 2 tetigit plagam lateris sancti francisci

Beatus pr̄ nr̄ franciscus illas
sc̄issimas plagas quas sibi i
manib 2 pedib ac late xp̄s
dei fili9 miraculose ip̄sserat. ita dilige
ter oc̄lis oīum abscondebat q uix ali
qs potuit illas dū uiuet sc̄s ad ple
nū aspic̄e. nā ibat de inceps calcia
tus. 2 de manib nō n̄ digitorū cacu
mina solūs apparebat. ita man9 cū
manicis abscōdebat. memorās illd q
dc̄m ē p angelū sc̄o tobie. Bonū ē sa
cramētū regis abscōde. potissime u°o
plagā lat̄is ita sep dū uix obtexit.
q excepto fr̄e rufino q qdā pia in
dustria illā uid̄e pmeruit. Nullus
ali9 dū uiuet uid̄e ualuit. Fr̄ a ru
fin9 ꝑplicit testimonio de sc̄issima pla

ga lat̄is se 2 alios c̄tissi̅e reddidit. ꝓ
q aliq cū lauac̄ deberet femoralia sa
pris. inueniebat illa ex pte dext̄ lat̄is
multiplicit̄ cruētata. ꝑ q c̄titudina
lr̄ aduertebat q ille erat sanguis
q de plaga dext̄ lat̄is defluebat. Ne
ꝑhēdebat u°o sc̄s F. frēz rufinū qn
auertebat q dcā femoralia explica
bat ut signū c̄nē̃t sup dcm. Heu a
fr̄ rufin9 ut de hac c̄tior redderet. Cū
semel scalperet sc̄m pr̄ez. digitū ma
nus i ipaz plagā imisit. ꝑ q sc̄s F.
fortit̄ angustiat9 clamorez magnū
emisit dicēs. parcat t̄ deus. O fr̄e
rufine 2 qre hoc facē uoluisti. Ter
tio cupiēs idē fr̄ illā uenerabilē pla
gā corporis oc̄lis c̄nē̃. cū qdā caritatiua
cautela sc̄o frācisco dix. Rogo te pr̄
ut unā m̄ consolatōez maxiã facias
q tunicã tuā des m̄. 2 tu meã accipi
as. i caritate patna. hoc a faciebat
fr̄ rufin9. ut cū sc̄s F. se expoliaret
plagā lat̄is q̄ aliq manu tetige
rat. 2 oc̄lis c̄nē̃t. 2 ita fcm ē. Vn
sc̄s F. caritati fr̄is rufini assentiens
expolliauit se tunicã suã 2 tunicã

illiꝰ accep̄ · Et q̄ solā illā hēbat dū se ex
uēet · nō sic ɔtegē potuit · Q̄ cū fr̄ ru
finꝰ dcām plagā diligēt aspicēt · Et
sic de illa sci plaga fuit p̄ tn̄ p̄dcā tes
timoīa plenarie ɔfirmatꝰ · Ad laudē
⁊ glām dn̄i nr̄i ihu x̄ · Am̄ · De Fr̄i rufi
no quō erat de trib; aīab; electis una

ic dn̄s nr̄ ihs x̄ bn̄des dixit i euū · Co
gnosco oues meas ⁊ cogscūt me
mee · Ita b̄ts p̄r nr̄ · F · tāq̄ bonꝰ
pastor · oīa meita ⁊ uītutes sotioꝝ dn̄o re
uelāte sciebat · Et cogscebat ituꝝ defcūs
⁊ uita · ꝑ q̄ oīb; nouīat de opōtuno remedio
puidere · humiliādo uidel; sup̄bos · ⁊ hūiles
exaltādo · bitupando uitia ⁊ extollēdo uītu
tes · sic qlib; pōt aūtē · imiradis reuelati
oīb; quas hēbat · de illa sua familia p̄mi
tiua · Nā ut uīꝰ de mltis ɔmemorē · semel
scs · F · sedens i quodā locello cū sotiis se
cū ill' i diuinis eloquis exercebat · fr̄ aūt rufinꝰ
uir utiq; scītate p̄spicuꝰ · nō erat cū ill'
tē i illo diuino colloquio · q̄r nōdū de silua exi
uerat · i qua orois cū p̄xerat · Et dū scs ·
F · cū p̄dcīs sotiis i scīs exōtatoīb; ⁊ collo
quis diuinis p̄cedēnt · Et ecce fr̄ rufinꝰ nobi
lis ciuis asisii · s; nobilior fīei dei ūgo puris
simꝰ ⁊ ɔtēplatoī diuine p̄rogatiua nobilī sbli
matꝰ · odorifere isp̄ ɔūsatoīs florib; corā

deo ⁊ hoīb; adunatꝰ · egrediebat de silua i q
steterat celestia meditari · ⁊ trāsiebat pa
rum alōge a scō frācisco · Quē cū scs · F ·
alōge ēneret · uītēs se dix ad sotios · Dicā
tis m̄ kaīssimi · Que est sanctior aīa q̄
deus nūc hāt i mūdo · Q̄ hūilr̄ respōdērūt
q̄ extimabāt ipm̄ scm̄ frācisc̄u · ho puile
gio sblimātū · Ipē uō dix · Ego kaīssimi fr̄es
sū idignior ⁊ uilior hō ex me q̄ ds hēat in
mūdo · Sz uidetis uos illū fr̄es rufinū · nūc
exeūtē de silua · dn̄s reuelauit m̄ · q̄ aīa eiꝰ ē
una de trib; sāctiorib; aīab; quas deus nr̄ hāt
i hoc mūdo · Et firmit̄ dico uob' q̄ ego nō du
bitarē ipm̄ scm̄ rufinū uocare · dū adhuc
uiuit i corp̄re · Cū aīa eiꝰ sit i g̅ ɔfirma
ta · ⁊ scīficata ⁊ canōizata i celo a dn̄o ihu
x̄ · hec aūt ūba dicebat scs · F · i absentia
dcī fr̄is · Jn qb; ondebat q̄ ipē scs p̄r sic bōꝰ
pastor oues suas nouīat · a qb; uītutib; defi
ceret · q̄ ondit i fr̄e helya cū eū rep̄hē
deret de sup̄bia · Et i fr̄e ihe de capella · cū
illi ꝑ eiꝰ malitiā p̄dicēt de suspensione
capa · Et i fr̄e cui ɔuetur tribuit dyabolꝰ ·
cū corrigēt illū de obia · Et i ueīentibus frīb;
de tra laboīs cū āguēt uniꝰ illoꝝ de pesti
lentia · q̄ ō sotiū fecerāt iuria · Nouīat i
sup̄ oues suas i qb; gratiis habūdarēt ·

sic, apparet, ī frē Bernārdo ꝛ frē rufino p̄dc̄o. ꝛ de pluribꝫ alijs. de q̄bꝫ deus bt̄o frācisco tāq̄ pastori bō magnalia re uelabat. ad laudē ꝛ gl'iā dn̄i n̄ y̆ x̄.

De fratre leone quō apparuit sibi s. frāciscus

Gloriose inocētie que cor̄ decorat ꝛ aīaꝫ ad grāꝫ ītro ducit ꝛ gl'iaꝫ. Amator frāciscus

ꝑ magnā puritatē ꝛ columbinā inocē tiaꝫ q̄ ī frē leone cernebat, ip̄ꝫ frequētius ducebat, ꝓ socio. Et ad secreta sua tā diebꝫ q̄ noctibꝫ sepi9 ādmittebat. Qua ꝑ īt' oēs socios sc̄ī p̄ris q̄ pl9 de secretis ei9 ꝛ mirabi libꝫ sciuit, fuit, fr̄ leo p̄dc̄s. Nā ip̄e frē q̄nt' cū xp̄o ꝛ bt̄a uirgīe ꝛ anglis colloq̄re. ip̄e īsup uidit, lucē igneaꝫ de celo sup̄ sc̄m franciscū descēdentē ꝛ uocē de ip̄a luce audiuit, cū ip̄o loq̄ntē. Ip̄e ē dū quadā die ꝑ it' īcederēt, uidit, an̄ fa cieꝫ sc̄ī p̄ris crucē pulc'imā p̄cedētē ꝛ y9 illā p̄cedētē. Et uidebat, q̄ crux illa mirabilis cū sc̄s. F. staret, stabat. ꝛ cū ambularet, pariē ābulabat. Et q̄ cūq̄ sc̄s. F. ꝑgebat illa an̄ faciē p̄ce debat. Et erat crux illa tanti splēdoris.

ꝓ

q̄ nō solū faciē sc̄ī s; illuīnabat, ꝛ deco rabat, aerē circūq̄. Et hec oīa fr̄ leo clara luce cernebat. Huic frī leoni nō solū ī uita scē, cōsolatōes mirables s; ī post mortē. sc̄s. F. frequēt' apparuit. Vn̄ q̄dā uice dū fr̄ leo ī orōibꝫ uigilaret, apparuit, sibi dicēs. O fr̄ leo recordaris q̄ qn̄ erā ī mūdo, p̄dicaba fame magnā ī uniu'so orbe uētura ꝛ dicebā. me scire q̄ndā paupculū hoīē. ꝓ ci9 amore deus parcebat. Et dū ille paupculus uiueret, famis pestiletissima nō mittebat. Vn̄ fr̄ leo bn̄ recordor p̄r sc̄ī s'ic. Et ait, bt̄s. F. Ego erā illa creatura ꝛ ille paupculus hō ꝓ cui9 amore deus fam̄ ī hoīes nō mittebat. S; ꝑ humilitatē nolebā me pā dere. Nūc, ut sciās ꝓ certo fr̄ leo q̄ p̄ostq̄ re cessi de mūdo. ueniet tribilis ꝛ uniu'sal' fames ī t'ra. Ita q̄ ex fame multi hoīes morientur. Et ita fuit. Nā forte ad sex mēses post h' u'ba tā magna fames ubiq̄ īualuit, q̄ hoīes nō solū radices er barꝫ s; cortices arborꝫ māducabant. Vn̄ p̄ fame ꝑijt maxīa hoīuꝫ multitudo. Claret, ēt, exp̄dcā. fr̄is leoī inocē tia. Et sc̄ī frācisci dīna amicitia. Et eiusdē ī fallibil' ꝓphētia. ad laudem et

gliam dn̄i nr̄i ihu x̄ am̄: Itē de frē leone
qm̄ uidit scm̄ · f · eleuatum a terra:-

Cum btūs pr̄ franciscus · iciperet sen
tire noua ⁊ diuina cōfirmata i illa
sua aīa bn̄dc̄a · frequēter idere nō
solū mētalr̄ s͡z ⁊ corporalr̄ eleua
batur a terra · fiebat aūt ꝑ mīa dei dispēsatō
ne ipsuꝫ ī eleuatoīb͞z sup̄ dc̄is · s͡z q̄ q̄to
diuine grē dōa cumulatius sentiebat tā
to altius eleuabatur a terra · q̄n̄ occulta fi
de plures eius sotius ꝯspexisset · Et singlarit
fr̄ leo · Quē ꝑ suā columbinā imo angeli
cā inocētiaꝫ · frequētius scūs · f · ipse ē adora
tiōis cladestina studia ꝑmittebat · unde
ipse fr̄ leo sepe uidere meruit scm̄ prem
iacere sublevatū · plus ⁊ minus s͡z gradus
supernorū sensuū qb͞z diuinitate īuitutē ꝑ
ficiendo sensū agebat idm̄ · aliq̄n enim dcs
fr̄ leo scm̄ franciscū uidit eleuatū a terra
ītantū q̄ tāgē poterat pedes eius · aliq̄n uero
uidere meruit eūde prem scīssimū eleua
tū usq̄ ad cacumina arborū · aliq̄n ītantā al
titudiē sursū uectū q̄ uix illū uisu ualeb
at actigē · Qn̄ uō pedes bti francisci tan
gē poterat, aplexabatur illos ⁊ obsculā
do cū deuotissimis lacrimis exorabat dicēs
deus ppitius esto m̄ peccatori ⁊ ꝑ merita
scīssimi huius uiri · fac me tuā mīaꝫ scī

– ssimā –

ssimā iuenire · Cū uō tantū eleuatū aspi
ceret q̄ ipsuꝫ tāgē nō ualeret, se sb̄ sco fra
cisco deuote ꝓsternēs oroēꝫ ꝑme simile
faciebat · hec aūt eleuatōes sci pris fuer
ī loco aluerne ⁊ ī aliis locis q̄ plīmis huic
fr̄i leoni solū m̄ scs · f · sua stigmata ꝯ
mittebat tāgenda · ⁊ nouis pecciolis r
remutāda · Quas ēt clauos illos mi
rabiles ⁊ sāguinē reliquā adtenendū san
guinē ⁊ mitigādū dolorē die qlibet eb
domade renouabat · Excepto die iouis de
sero ⁊ ꝑ totū diē ueneris · ī q̄ nullū uo
lebat appōi remediū · ut amore x̄i eo
die crucifixi ī doloīb͞z eius ue crucifix cū x̄po
pendēt · aliq̄n uō manus illas tā ueneradis
stigmatib͞z īsigtas aīq̄ cor fris leōis · scs
f · studiosius apponebat ex q̄ appōitōe tā
taꝫ deuotōeꝫ fr̄ leo sentiebat ī corde q̄d
q̄si nō expirauat frequētib͞z sigultib͞z
ī stupore salubri īmutatus · ad laudē ⁊ gloriaꝫ
dn̄i nr̄i ihu x̄i · amē: Mirabile de stigmatib͞z

Uatū fuerint digna il ꝯfieris:-
la miranda stigmata sci pris · ap
paret ex q̄dā notabili miraculo ī
quodā cōuētū frm̄ p̄dicatorum eiu
denter ostenso · Erat ēt ī illo p̄dcō cōuētu
quidā fr̄ p̄dicator · q btm̄ franciscū ita cor

dialr hoderat · q n i pictura uidere nec/
ulw audit · n corde cedere putat/ fuisse sa
cris s stigmatibꝫ i signu · vn cu des fr
quetual ult motes i quetu pdco co
sistet/ · i cui9 refectorio depict9 erat/ scs
f · cu sacris stigmatibꝫ/ i fidelitate mo
tus 2 odio/ accessit/ occlte · 2 cu cultello
sac/ stigmata de pictura sci pris abrasit/.
ita q penit9 nil parebat/ · Sequeti aut/
die cu ide fr sedet/ i msa · respex i sci
frācisci ymagine 2 uidit/ i stigmata i
locis un abrasat/ receciora q pma ·
Et/ i dignat9 cogitauit/ q no pfecte p
mit9 abrasisset · Et/ obsuas horā qn nul
lus ad eet/ q qmale agit/ hodit/ lucez ·
accessit · Et/ sco abrasit/ stigmata sa · ita
tn q no destrux cemtu picture sbtra
ctu · Tertia uo die cu ide fr sedet/ in
msa · respex ad ymagine sci fracisci ·
Et/ ecce uidit/ illa sac/ stigmata · tu
pulc/ 2 noua · q nuq apparuer ita re
cetia · Tuc/ ide fr obtenebrat9 neqtia
2 pfidia icitat9 · pcco sco addidit/ etiā
2 dix i corde suo · p dm ego talit stigma
ta ista delebo q nuq de ceto apparebit/.
Et/ sic/ solebat/ obsuas tps · i q holum oc
culi no uidert · 2 oblit9 q oclis dei cu

ta nuda sut/ 2 apta · cu i petu furiose
tulit/ cultellu · 2 effodit/ de pictura sig
stigmatu colore effodiens 2 cemtum ·
Statī uo cu pfecte/ effode icep sāguis
uiuu9 de ipis effossiōibꝫ emanare · Et/
facie 2 man9 2 tunicā dci fris sangs
ille i petuose p silies cruentauit/ · ille
uo territ9 qsi mortuu ccadit/ · Sanguis
ille fluebat/ p mur9 de ill sacs stig
matibꝫ · ab illo misso effossis ut/ riuus
Intiz fres pdci quet9 ad illu iacetem
qsi exanime quer 2 audietes de illi9 mali
tia · plurimu doluer · videtes insup qd
sanguis ille defluebat/ 9tinue obtura
uerut/ illa foramia cu pecijs 2 babace/
n poterāt/ sanguinis fluxu restinge de
p timtes ne illo scādales pcederet/ · 2 exi
scādalu 2 uitupiu sustineret/ · cogitaue
rut/ deuote ad btm fracisco recurrere ·
Et/ post cu oibꝫ de quetu se expoliātes an
ymagine sci fracisci 2 se disciplinātes
2 cu lacrimis exorātes · Rogauer btm
fracisu q offēsā dci fris misat9 dimi
tteret · Et/ sāguis illi9 fluxu digretur
restringe · Et/ statī p humilitatē illoz/
fuit/ oro exaudita · sanguis aplis no de
flux · Et/ stigmata sci ab oibꝫ uenerāda

insua pl'cītudie remāser. Et uo p̄dcūs ext̄
fcūs ē deuotissim⁹ sci pris ⁊ ut testati sūt
fres de loco Aluinc. Ille fr̄ admōtē aluinc
cū deuotōis accessit. Et debābat illā ꝯ
ctuētata secū detulit ⁊ fribꝫ ill' dedit. Ue
nit īsup cū deuotōis ad sctā mariā de
anglis. Et oīa loca sci fracisci deuotis
sime uisitauit cū reuerentia mag̃ ⁊ lacri
mis. nā ūcūqꝫ de fcīs ul' rebꝫ sci fracis
ci potat īueire. ītā deuotis lacimis crux̄
bat qꝫ faciebat ī alios lacimari. Ipē ī oīa
p̄dcā miracula corā mltis fribꝫ minoibꝫ
ī aluina ⁊ asisij recitauit. Sotijs tn̄ suis
absentibꝫ. Ne forte p̄dcā ī obꝓbiū suiꝫ or
dīs reputaret. Ꝯtus ē ī dēs fr̄ obmeritū
sci fracisci. ita ad fres ei⁹ bniuol⁹ qꝫ sic t
lī illos uidere nō potat. Ita p⁹ icaitate
dei firmat⁹. ipos fratni amoīs uetraba
tur affcū. Ad laudē ⁊ gliā dni nr̄i yhu xp̄i.

Qualiter dns ihs xp̄s fuit locut⁹ fri masseo:

Ili sā sotij pris nri fracisci. paupes
qdē rebꝫ diuites aūt deo. nō q̄rebāt ī
auro diuite fieri l' argēto. sꝫ solicita
tissime ꝓcurabāt dictiū scis uirtutibꝫ
qbꝫ aduertas ⁊ ct̄nas ditias ꝑueit. Un
accidit qdā die. qꝫ fr̄ masse⁹ un⁹ de cele
tis sotijs sci pris cū de deo tācꝫ sotijs loq
retur. Un⁹ eoꝝ dix. qꝫ erat qdā dei
amicus q magn⁹ actiue uite ⁊ ꝯtēplatiue
grāꝫ possidebat. Et cū hijs hēbat ꝓfūdissi
mū huilitatis abissū. qua se peccatorē
maximū existimabat. Que huilitas illū
scificabat ⁊ ꝯfirmabat. et ēē ī dōis do
nis ꝯtinue faciebat. Et qꝫ meli⁹ ē. nūqꝫ
cū a deo eadē ꝑmittebat. Que miranda
ut fr̄ masse⁹ audiuit. ⁊ attēt illū ēē the
sauꝝ uite ⁊ ct̄ne salutis. tāto exarsit a
more. ad habēdā dcē huilitatis uirtutem.
dei āplexu dignissima. qꝫ īferuere mag̃ ad
celū eleuās facieꝫ. uoto se strīx firmissīo.
nūqꝫ uelle ī isto mūdo letari. donc huilitatē
illā ꝑclarissimā ī aīa sua sentiret ad ēē ⁊
hoc uoto ⁊ scō ꝓposito fcō stabat ꝯtinue
cella reclus⁹ ⁊ corā deo gemitibꝫ īenarrabilibꝫ
ꝯtinue se mactabat. Qīa uidebat sibi se
ēē hoīeꝫ peccatū dignū īferno. nīsi adillā huilita
tē sāctissimā ꝑueiret. qua ille amic⁹ dei
quē audierat plenū uirtutibꝫ īferiorē se
oībꝫ reputabat. Immo peccatū se dignū in
extimabat īferno. Et dū sic tristis fr̄ mas
seus ꝑ dies plurimos ꝑmāsisset ī fame ⁊ siti
⁊ mltis lacimis se mactādo. accidit qꝫ qua
daꝫ die īterauit ī siluā. Et eūdo ꝑ ipaꝫ ꝓ deo
desiderio uehemēti. emittebat luctuosos cl
amores ⁊ lacimosa suspiria. postulādo
dei uirtutē. a deo sibi dari. Et qꝫ deus sadt

ꝯtritos cor̄de ⁊ exaudit uoces hu̅ilium.
Fr̄a enī sibi uox decelo bis clamās. Fr̄
masseo. Fr̄ masseo. Qd ꝑ spm̄ scm̄ xp̄m
bn̄dcm̄ ee ꝯgsces :: R̄. dn̄e mi. dn̄e mi.
Et dn̄s ad eū. Qd uis dare. Qd uis
dare adhāc grām possidēdam. Et fr̄ mas
seus. R̄. dn̄e mi oclos capitis mei. Et
dn̄s ad eū. Et ego uolo qd oclos ⁊ grām
has. Fr̄ aūt masseus remāsit ītāta grā
optate hu̅ilitatis ⁊ lumine dei. qd ꝯti
nue erat ī iubilo. Et sepe qn̄ orabat
faciebat qndā iubilū unifōme. ⁊ uo
ce obtusa faciebat qsi sic columba. u. u.
u. ac facie ilarī ⁊ iocūda ꝯtēplatōi i
uacabat. Et sup hoc hu̅ilissimus fr̄ se
se cūtis hominibus minimū reputabat
Interogau̅ ipm̄ fr̄ Jacobus de falerno
scē memorie. quare ūsū nō mutabat
ī iubilo. Qui R̄. cū mag̃ leticia. Qa
cū ī una re īuenitur oē bonū. nō oppor
tet qd uariet ūsū: deo grās:

Qualiter scā Clara fuit portata ī nocte natīs ad ecclesiam sancti Francisci:

Um deuotissima xp̄i spōsa. Clare
⁊ clara nōie ⁊ uite īfirmata
corpore apud scm̄ damianū morā
contrahebat. adsoluēdas horas cano

nicas cū aliis ad ecclām ire nō poterat. a
ueniente uō sollēnitate natīs dn̄i nr̄i yhu
xp̄i bn̄dcī. ad cuius matutīa sorores sole
bat accedere. ⁊ ī missa natiuitatis coīca
re deuote. Ista clara oībus adsolēpni
re deuote. Ista clara oībus adsolēpni
tatem eūtibus sola remāsit īloco īīfir
mitatis grauata. cū nō parua tn̄ desola
tōe eo qd nō poterat īteēē ad tā deuota
sollēpnia. Sed dn̄s ihs xp̄s nolēs hanc
suā spōsam fidelissimā desolarī. fecit eā
ī ecclām scī frācisci tā ī matutinis qm̄ ī
missa ⁊ ī oī sollēpnitate festiua. spu
p̄sentialiter īteēē. Ita qd tā cantū fr̄m qm̄
organa usqꝫ adfinē misse ipse luculēter
audiuit. ⁊ qd pl9 ē sacrā comunionē
accepit. ⁊ plene ꝯsolata remāsit. Cū aūt
sorores ꝯpleto offi° ī scō damiano ad
scām claram redissent. dixerūt o dn̄a clara
mr̄ nr̄a karissima. qm̄ magnā ꝯsolatōem hūim9
ī ista natiuitate dn̄i saluatōis utinā
potuisses fuisse nobiscū. Jlla uō. R̄. grās
ago dn̄o meo ihu xp̄o bn̄dcō. Sorores ⁊
filie mee karissime. qr ad oīa sollēpnia
huius noctis ⁊ admaiora ⁊ deuotiora qm̄ uos
extiti ꝯsolata. Nā dn̄o mō ihu xp̄o fa
ciēte ⁊ btīssimo p̄re mō frācisco pcurā
te inter fr̄m ī ecclā p̄ris mei frācisci. ⁊

cōporalib; aurib; ⁊ m̄talib; audiui cātos
cāt; ⁊ organa. Et, ī sup idē sacra comu
niōē; suscepi. vn̄ de tāta grā m̄ fcā ga
udēte ⁊ vbn̄dem toto corde laudāte q̄;
Qīa ⁊ h̄ ī firma iaceū ⁊ nescio quō uēr
ī coī an ex cor̄ ī sollēpnitate tota ut, p
dixi ī scō frācisco ī t̄fui. ad laudē ⁊ gl̄iā
dn̄i n̄. ih̄u. x. Qualiter † miraculose ꝑsoni
bus impressit † crucem: †:—

Cū clara deuotissima ēēis disci
pla ⁊ p̄ciosa plātula bti frācis
ci. Erat, tāte scītatis ꝙ nō solū
epi ⁊ cardinales. s; ⁊ sum̄ pōtifex illā
uidere ⁊ audire affettuosius cupiebat,
⁊ sepe ꝑsonalit̄ uisitabat. Et, ē qdā uice
ip̄e. ad scē clare moāsteriū accessit. ut,
alta q̄ erat, sacrariū sp̄s scī. audiret, ce
lestia ⁊ dīna colloqa. utroq; g̃ diu de salu
te aīe ⁊ dīna laude tractātes. Interim cla
ra fec̄, pācs p̄ sororib;. ī mēsis oīb; p̄pa
rari. Cupiēs pācs illos reſuare a xp̄i
uicario bn̄deōs. vn̄ finita collatoē scīssia
scā clara genuflectēs cū magna reue
rētia rogauit sum pōtificē. ut, panes ī
sis appositos bn̄dīre dignet̄. ip̄e u°. res
pōdit. Soror clara fidelissīa. Ego uolo
ꝙ tu bn̄dicas pācs istos. ⁊ facias sup
eos crucē x̄ bn̄dcē. cui tetotā ī medīū

lutā sacrificiū obtulisti. Illa u°. Rx. scīssie
p̄r. parcas m̄ ꝙ ī hoc ēē; rep̄hēdēdā ni
mis ualde. ut, corā xp̄i uicario. ego que
sū una uil' mulīcla. facē tale bn̄doē;
p̄sumē. Et, ip̄e. Rx. ad hoc, ut, p̄suptoī nō
ī putet̄. s; ī sup hēas m̄ mītū. p̄cipio t̄ ꝑ
scā; obiā; ꝙ sup istos pācs facias sign̄
ēcis. ⁊ bn̄dicās eos ī noīe dn̄i. Illa tū ꝙ
uē obīe filia sup pācs illos ēēe; faci
ēs deuotissime bn̄dix̄. Mirabile ēē ꝙ stati
ī oīb; apparuit, pl'cimū sign̄ ēēis. de q̄b;
plures fuer̄ cū magna deuotoē ꝯmesti.
⁊ plures p̄ miraclo īpostex reſuati. papa
u sup deuirtuosa ēēe asp̄ōsa x̄ fcā uehe
mēter admirās. p̄o grās deo egit, ⁊ p̄oēa btā;
clarā ꝯsolabilit̄, bn̄dix̄. Morabāt̄, ī deo
moāsterio. Soror ortulana mat̄, scē clare.
Et, Soror agnes eiusdē; germana. os sp̄u
scō plene cū m̄ltis alijs scīs moīalib; ⁊ sp̄o
sis xp̄i. ad quas scūs. f. ī firmos plimos
trāsmitebat, m̄ aduna m̄ adaliā; p̄derī; ut,
sup eos facerent, signū crucis. Et, uirtute
crucis ꝙ toto cordē colebāt, quot, quot, sign̄
nabāt̄, scītatis remediū reportabat. ad
laudē ⁊ gl̄ia dn̄i n̄ri ih̄u x̄. q̄ ē bn̄ds ī scla. ā;

Quō dn̄a Iacoba de septē solijs uisitauit,
um scō. fr̄ Egidi⁹ s̄ta fr̄e; egidiū:—
ret, perusij dn̄a Iacoba de septē; solijs
nobil' romana ⁊ deuotissima fem.

uenerat, uidere cũ p̃dca fr̃ ueĩt, fr̃ guar
dian⁹ de ordĩe minor ualde spũal.
ut, aliq̃ lon⁹ v̄bũ alte dr̃ audiret. p̃
dcĩs q̃ aliis fr̃ib; astãtib;. Fr̃ Egidius
dix̃ hoc, v̄bũ uulgarit. ꝑ illud qd hõ p̃t
ueĩt, ad id qd nõ uult. Fr̃ uo guadian⁹
p̃dcs. ut, poneret, iub fr̃eq̃ egidiũ di
xit. miror fr̃ egidii quõ dicas qd hõ ꝑ
id qd p̃t, ueĩt, ad id qd no uult. Cũ hõ
n̄ possit, exse. Et, hoc possũ mltiplici
ratõe pbãe. pmo qr posse p̃supoit ee.
vñ tal̃ ẽ opato rei quale ẽ ee ei⁹. sic
ig̃s calefac, qr ẽ callid⁹. sz hõ exse n̄
vñ apl̃s. Q̃ putat, se aliqd cũ n̄ sit,
ipe se sedut. Qd dt, n̄ ẽ nichil p̃ ... g̃ hõ
nichil p̃t. ergo ꝓbo sic, qd hõ n̄ p̃t. Q̃a
si hõ aliqd p̃t. aut, ẽ ratõe aĩe tm̃ aut, rõe
corporis tm̃. aut, rõe ꝯiũcti. Ratõe
aĩe tm̃. ctũ ẽ qd n̄ p̃t. qr aĩa exuta cõ
pore. nõ p̃t, mereri. n̄ demereri. Rõe
ẽ corporis tm̃ n̄ p̃t, qr corp⁹ sine aĩa ẽ p̃
uatũ uita z fõma z io nichil p̃t, agẽ. qr
ois act⁹ ẽ fõma. Rõe simil̃r ꝯiũcti hõ
nichil p̃t. qr si aliqd possz hoc, ẽet, rõe
aĩe q̃ ẽ fõma ei⁹. sz sic, ia dcm̃ ẽ. si aĩa e
xuta corpore nichil p̃t. mlto uo min⁹

ꝯiũcta corpori. nã qr cor corrũpit, ag
uat, aĩaz. Et, de hoc, pono ex, ex̃l. Fr̃ egi
di. Si asin⁹ nõ p̃t, ãbulare sine honẽ.
mlto mag cũ honẽ. z io p̃ hoc, ex̃l ui
det⁹ qd aĩa minus possit, opari ag̃uata
cor qũ exuta. sz exuta n̄ p̃t. g̃ n̄ ꝯiũc
ta. Et, mlta talia arguamta p̃lia qd
p̃dcã. nũo. xii. fec̃, g̃ dcm̃ fr̃is Egidii.
ut, ponẽt, cũ iub. de qb; argumtis fuer̃
ors qadrant, amirati. Fr̃ uo Egidi⁹. Di
gnale dicis fr̃ guadiane. dicas tuã clp̃ã
de oib;. Fr̃ guadian⁹ subridens dix̃ clp̃am
suã. Et, ꝑ fr̃ egidi⁹ uides qd nõ dixẽat
excõde. ait, nichil ualet, ista clp̃a gu
ardiane. Et, qm clpa n̄ ualet, nõ re
manet, adqd hõ recupet. Et, hiis dit,
iterũ. Scis cãtare fr̃ guadiane. Or cãta
mecũ. Et, trax̃ fr̃ Egidi⁹ de manica sua
unã citherã de sagino qñ solet, facere
pueri. Et, icipiẽs aṗa corda. p̃ uba riti
mata z pcedendo p̃ singlas cithãe cõ
das. adnullauit z falsificauit oẽs. duodeci
voces illi⁹. Et, icipiẽs aṗa dix̃. Ego nõ lo
quor de ee hois añ creatõez fr̃ Guadiane.
qr uex ẽ qd tũc, nichil ẽ z tũc, nichil face
p̃t. sz loquõ de ee hois post creatõem

cui deus dedit liberum arbitrium per quod possit mere-
ri bonis consentiendo et demereri dissentiendo.
Ideo male dixisti et fecisti in fallaciam frater
Guardiane. Quia paulus apostolus non loquitur ibi de
nichilo substantie non de nichilo potentie sed de ni-
chilo meritorum sicut dicit alibi. Si caritatem non
habeo nichil sum. Preterea ego non fui locutus
de anima soluta. aut de corpore mortuo. sed de
homine vivo. Qui consentiendo gratie potest operari bo-
na. Et rebellando gratie operatur mala. Quod
nichil aliud est quam deficere a bono. Quod autem
allegasti quod corpus quod corrumpitur aggravat animam.
non dicitur in scriptura. quod propter hoc auferat libe-
rum arbitrium anime quin possit operari bonum vel
malum. sed vult dicere quod impediuntur affectus et in-
tellectus et in memoria. anime circa corporalia
occupate. unde sequitur ibidem. Et deprimit terrena
inhabitatio sensum multa cogitantem. quod non per-
mictitur animam libere querere que sursum sunt. ubi Christus est in
dextra dei sedens. corpus autem eius potentias anime
per occupationes multimodas. et in corporis
tem molestias multiplicat retundat. Et
ideo male dixisti frater guardiane. Et similiter ad
nullam omnes alias rationes. Ita quod frater Gu-
ardianus dixit excedere iterum suam culpam.

Et

Et confessus est quod creatura aliquid potuit. Et ait
frater Egidius. Modo bene valet culpa. Et iterum ait
vis quod ostendam tibi clarius quod creatura aliquid
potest. Et ascendens super quandam archam clama-
vit voce terribili. O dampnati quodam modo horren-
do et timendo. ita quod omnes exterruit. heu. ve. heu
heu. clamans et eiulans. Et frater Egidius
dicens inquid nobis quare ivisti ad infernum.
Et respondit. Quia mala que potui facere non vita-
vi. et bona que potui operari dimisi. Et in-
terrogans illum dicebat. Quid velles facere
si permicteretur tibi tempus penitentie o dampnate cattivel-
le. Et respondit in persona eius. Totum mundum pa-
ulatim paulatim paulatim possem me proicere(?).
ut eternam penam evaderem. Quia illud haberet
finem. sed mea dampnatio permanet in eternum.
Et vertens se ad fratrem Guardianum dicebat.
Audis frater guardiane quod creatura aliquid potest.
postea hoc dixit fratri guardiano. dicas mihi utrum aqua
gutte cadentis in mari. ipoat(?) non suum ma-
gnitudinem(?) anime gutte. Et respondit quod tam substantia quam nomen
gutte absorbetur. et induit nomen maris.
Et hoc dicto frater Egidius coram omnibus illis a-
stantibus fuit raptus. Intellexit enim quod nichil
quantum respectu dei est quam gutta absorta fuit

ĩmari mag° ĩmo ĩ infinito diuinitatis
ĩ incarnatõe dñi nr̃i ihu x̄ q ẽ bñdcs am̃.

Qualr̃ dixẽ frẽ Egidio uirgo añ
partũ. vgo ĩ ptu. vgo p̃ ptũ orta sũt .j. lilia.

Empore quo uiuebat frẽ
Egidi9. fuit qdã magn' mag̃r
de ordine p̃dicator4 q p mltos
annos passꝰ ẽ dubitatõẽ maxiã de
uirginitate matris xpi bñdci. nã uide
bat' sibi ĩpossibile q mat' ẽẽ ⁊ uirgo.
verũtñ tanq ue fidel'. de talia sua
dubitatõe dolebat ⁊ cupiebat ab ali
q° illuĩnato hoĩe. de tali dubio liberari.
Et io cũ audiss3 q fr Egidi' erat hõ
illuĩnat' adeo ita q frequẽt. ĩmtis rapi
ebat' excessu. determinauĩ ĩ corde suo ad
ip3 accedẽ. 9 fides adeo dubio p talẽ
hoĩe3 diuinũ firmit' libari. Cũ g ueniret
ad eũ. fr Egidi' aduẽtũ ⁊ ꝓpositũ ⁊ pu
g'm illi' p̃sentiẽs ĩ spũ. añ q ille sibi
diceret obuiauĩ. Et tenẽs baclm ĩmanu
pcutiẽs trã dix. O fr p̃dicatõ vgo añ
partũ. Et statĩ ũ pcussit cũ baclo
ortũ ẽ pulcimũ liliu3. Et scdo pcutiẽs
terrã dix. O fr p̃dicator. vgo ĩ par

tu3

tu. Et ortũ ẽ aliud. Et tertio pcutiẽ
do simil'r dix. O fr p̃dicator. vgo pos
partũ. Et 9festi ortũ ẽ i tertiu3 liliũ.
Et hoc fco afug. Ille aũt p̃dicator libra
tus ẽ ab oĩ teptatõe p̃dca. viso tãsu
pẽdo ⁊ nouo miraclo. Et audiuimꝰ il
lũ fuisse fre3 Egidiũ tãta deuotõe3
9cep̃ ad ip3 q tñ cũ q̃ ordie3 mira
bilr̃ extollebat. ad laude3 ⁊ gliã dñi
nr̃i ihu x̄ Q ẽ bñdcs ĩ scla. am̃.

Fr Ja
cob9 de massa petiuit qualr̃ se hrẽt ĩ raptu.

Frater Jacobus de massa scõs hõ.
⁊ laic9 ualde deuot9 q fuit cũ
scã clara ⁊ mltis de sotiis sci
fracisci. cũ hrẽt q'ã rapt9. voles
9siliũ a frẽ Egidio. ĩterrogauĩ
q cõsulẽt sibi. qualr̃ ĩ deo q' se hẽ
ret. Q' R. Nec addas nec minuas.
⁊ fuge mltitudie3 q̃ntũ potes. dix
fr Jacob9. Qd ẽ hoc dre. Expõe m
reuerende p̃r. Qui respõdit. Qñ mẽs ẽ
apta ĩtroduci ad illa gratosissima bña
bõitatis diuine. ñ debet adde ꝑ p̃sũptõe3
ñ minuẽ p neglig̃etiã. ⁊ diligere soli
tudie3. q̃ntũ pt simul'. q q' custodiat
⁊ crescat. ad laude3 ⁊ c.

De mirabili reuelatione facta in cordibus sancti fratris egidii et sancti ludouici regis fran[c]iae:

Cum sanctus ludouicus Rex
francie deuisset per santuaria pe
regrinari in septennio. audissetque famam
uiduam fratris Egidii mirabilem sanctitate. posu
it in corde suo ipsum omnimode uisitare. Cum in ipsa
sua peregrinatione diuertit perusium. ubi audierat
fratrem egidium commorari. Et ueniens ad portam
fratrum sicut peregrinus pauperculus et ignotus. paucis
comitibus sotiatus. requisiuit instanter fratrem e
gidium. non portario de sua conditione reuelans.
portarius uero iuit ad fratrem Egidium. dicens quod
quidam peregrinus ipsum requirebat ad portam. Statim
uero frater Egidius uidit in spiritu quod ille erat
Rex francie. Et quasi ebrius de cella egrediens.
cursu uelocissimo ad portam accedens ruerunt
ambo in amplexus mirabiles et obscula deuotis
sima genuflexi. ac si amicitiam antiquissima se
cum ad inuicem cognouissent. Et hiis signis caritatiui a
moris ostensis. nullum uerbum alterius ad alterum
proferendo. sed cum silentio abinuicem discesserunt.
Cum uero Rex recederet. unus de sotiis eius perquisiuit
a fratribus quis ille esset. qui cum fratre Egidio fuisset
in tam caritatiuos amplexus. Responsum est quod erat ludoui
cus rex francie qui in peregrinatione pergendo uoluit
uidere fratrem Egidium. Et hiis dictis ipse et sotiis
Regis uelocissime recesserunt. Fratres autem dolen

tes

tes quod frater Egidius nullum locutus uerbum dixerat dicto re
gi. dicebant multiplici conquerendo. O frater egidi et quare
tanto regi. qui uenit de francia uidere te. et audi
re a te aliquod uerbum bonum. nichil ei dicere uoluisti.
Respondit frater Egidius. karissimi fratres non miremini
si nec ipse mihi. nec ego illi aliquid ualuimus dicere quia
statim quod amplexati nos fuimus. lux diuine sa
pientie. reuelauit mihi cor suum et sibi cor meum. Et
inspectio illo eterno constituti. quidquid ille cogi
tauerat mihi dicere. uel ego sibi uoluerim. absque strepitu
labiorum uel lingue cum plana consolatione
audiuimus. melius quam si labiis loqueremur. Et si
uoluissemus ea que intus sentiebamus. uocali sono
ministerio explicare propter defectum lingue humane que
non potest nisi cum enigmate figurarum diuina ex
plicare secreta. potius ad desolationem uertisset
quam ad consolationem fuisset ipsa locutio. Et propterea
sciatis quod ipse Rex recessit mirabiliter conso
latus. ad laudem et gloriam domini nostri ihesu christi amen:-

Quomodo sanctus antonius in una lingua predicando fuit intellectus ab hominibus diuersarum linguarum:-

Admirabilis spiritus sancti. sanctus antonius
de padua. unus de electis beati francisci di
scipulis. quem sanctus .F. suum episcopum appella
bat. Cum predicaret in consilio coram papa et cardina
libus. ubi erant greci et latini. francigine. et the
otonici. sclaui et anglici. et multi aliis diuersarum

liguaꝝ · ⁊ idyomatū uarioꝝ · spū sc̄o aff
lat⁹ · ligua aplica iflamat⁹ eructuis
mellifluū ūbū dei · oēs illos tā diuisaꝝ
liguaꝝ hoīes i dc̄o ꝯcilio ꝯgregatos · lu
culētissime ⁊ clare ip̄z audiētes ⁊ disti
ncte itelligētes · reddidit, tūta admirato
ne ⁊ deuotōe suspēsos · ut, uidēt̄ reno
uatū illd' āticū aploꝝ mirabilē · admirā
tiū ⁊ dicētiū · Nōne iste ispan⁹ ē · Et q̄
quō nos oēs audim⁹ p eū ligua nr̄az
i qua nati sum⁹ · Greci ⁊ latini · Frācige
ne ⁊ theotonici · Sclaui ⁊ āglici · lōbardi
⁊ bābari · p̄p̄ ī stupēs admirā ꝯfūda descrip
turis diuinis a sc̄o antonio ꝓlata · dix̄ lē
iste archa testamēti est, ⁊ diuinaꝝ āmariū
scripturaꝝ · Tales milites hūit, dux nr̄
sc̄s · F · q nō solū x̄ ꝯgē sꝫ ī x̄ uictriuz
possꝫ cū uenerabili suo collegio pīguedie
sc̄i sp̄s saginarē ⁊ q̄ hostiles isidias ar
mis munire celestib⁹ · ad laudē dei n̄r̄ x̄ ā

Qualr sc̄s anton⁹ p̄dicauit piscibus ·:·

Ostendere uolēs dñs ihs x̄ᵖ
būdeꝫ ēpta eēt fidelissimi
Serui ei⁹ antonij scītas · ⁊ q̄
deuote audiēda eēt, ei⁹ p̄di
catō ac, sana doctrina p irra
tonabilia aīalia · s · pisces

redārguit, ifidelīū ⁊ isipiētiū · hereticoꝝ ꝑ
stultitiaz · sic p asinā redārguit, isipiētiā
balaā · Nā cū idē b̄ts antoni⁹ eēt, ari
mini ūhēticoꝝ magna copia morabat̄,
uolēs illos ad lucē uē fidei ⁊ uiaz re
ducē ūitatis · p dies mltos ipīs de scrip
turis chatolicis p̄dicabat, · Jlli uō frī
p obstinatōēz lapidei · ipi⁹ sc̄as eloquis ·
nō solū nō acquiescē · sꝫ isup p̄bē ꝯtēpse
rut, auditū · Sc̄s uō antoni⁹ dño ispi
rāte accessit, q̄dādie ad os fluuis iux̄
mare · Et, stās iripa q̄ mari appropi
quabat, ⁊ fluuī · icep̄ in p̄dcōīs pisces
expte dñi aduocare · dicēs audite ū
bū dñi pisces maris ⁊ fluuīs · ex q
ifideles hētici audire ꝯtēpnūt, Et ecce
stati accessit, ad scm antoniū tāta
māgꝛ ⁊ p̄uoꝝ pisciū mltitudo · q
nūq̄ ī simil' ī ill' ptib' fuit, uisa · Et
oēs tenebāt, capita aliq̄ptulū ex aq̄ · Vi
disses ibi pisces magnos pacifice ad
hēre minorib⁹ · minores sb alas maioꝝ
pacifice ꝑmanē · Vidisses ibi diūsas
spēcies · quaslibet, ad sibi similes currē ·
⁊ q̄ʳ quedā campū pictū coloꝝ uarie
tate mirabili decoratū ad sc̄i facie

ordinati. bidisses ī tūmas pisciū gran
diū q̄ī castroꝝ acies ordinatas loca
ad p̄dicatōēz audiēdā p̄rip̄e. bidisses
ī pisces mediocres. loca mediora ca
p̄e ꝛ q̄ī doctas adn̄o. absꝫ aliq̄ t̄bulen
cia ī suis locis ꝯsistē. bidisses ī pisciū p̄a
uuloꝝ mltitudīēz copiosaz atqꝫ ꝑplosaz
usi qꝛaꝫ taq̄ꝑ p̄egrīnos ad idulgētiaz ꝑpe
rare ꝛ ad s̄em p̄rēz taq̄ꝑ sbtutōē ꝑpin
qores accedē. Jta q̄ ī hac p̄dicatōe ce
litꝰ ordinata. p̄o pisces minores. ꝑo
mediocres. ꝛ t̄tio ū erat aq̄ ꝑfūdior
pisces maxī s̄co antonio assistebant.
hys ḡ talr̄ ordīatis īcep̄ s̄cs antoniꝰ
sollepnit̄ p̄dicarē. dicēs. frēs mei pis
ces mltū tēmini ꝑuro modulo refer
re grās c̄atorī. q̄ ī urm̄ hītaclm̄ dedit
elemētū tā notabile. Jta ut aq̄s dlces
ꝛ salsas ꝑut expedit hēatis. Refugia
ī sup̄ uob̄ mltiplitia ꝯtulit. ū tuitetis
ī comoda tēpestatis. Exibuit ī sup̄ uob̄
elemētū dıafanū ꝛ lipidū. ꝛ uias q̄bus
īcēdatis ꝛ escas quas sumatis ut ui
uē possitis. Escas ꝙ uob̄ necessarias p̄
parat c̄ator bn̄ignꝰ ī ipfūdis abissis.
vos ī c̄atōē mūdi cū b̄ndictiōē. mlti

.ꝛ

ꝛ .plicatois ꝛ

plicatois p̄ceptū huistis adn̄o. vos
ī diluuio ceteris aīalibꝫ ꝑeūtibꝫ. absꝫ le
siōē reſuati fuistis. vos alis ornati
ꝛ u̅tute colorati undiqꝫ ꝑut libet dis
c̄ritis. vos datū fuit exēplo dn̄i Jo
nā reſuare ꝓphaz ꝛ pꝰ t̄ciū diēz illuz
ītra absꝫ lesiōē repōnē. vos cēsū pro
dn̄o ihu x̄ cūtaq̄ꝑ paup̄ nō hr̄et unde
soluet. statēz obtulisti. vos ī cibū regis
et̄ni dn̄i nr̄i ihu x̄. b̄ndc̄a an̄ refecti
ōēz eiꝰ ꝛ pꝰ refectōēz singulariter e
lecti fuistis. ꝓ q̄ oīa mltū tenemi lau
dare ꝛ b̄ndr̄e dn̄z q̄tot tāta sīngłaīa p̄
ceteris aīalibꝫ recepistis. Adhec ūba ꝛ
similia ortamēta aliq̄ pisces uoces emi
tebāt. sigis qbꝫ ꝑtant laudātes altis
simū. ad hāc reuēntiaz pisciū exilaratꝰ
ī spū b̄tūs antoniꝰ. ꝛ uoce altissima cla
mās dicebat. B̄ndc̄s deus et̄nꝰ q̄ mag
honorāt dm̄ pisces aq̄tici q̄ hoīes h̄etici.
Et melꝰ audiūt belue irrationabiles q̄
hoīes īfideles. Quāto aūt b̄tūs antoniꝰ
p̄dicabat. tāto pisciū mltitudo c̄scebat.
ꝛ nlli de locis q̄ cep̄āt recedebāt. ad q̄
miraclm̄ ꝯcurēs ꝑplo ciuitatis. ꝛ ꝯcurē
tes ꝛ h̄etici sup̄ dc̄a. Et uidētes tā ī so
litū ꝛ miradū negociū. q̄ bruta. s. scō

Antonio predicabat auditum. conpuncti corde omnes
ad pedes sancti antonij. rogantes ut predicatores
illi facerent consederent. Tunc sanctus Antonius
aperiens os suum. tam mirabiliter de fide chatollica
predicauit. quod omnes hereticos ibi existentes conuertit.
et fideles roborati in fide cum gaudio et bene
dictione remisit. pisces et licentiati a sancto
cum letantes et gaudentes cum mirandis
lusibus et circuitibus applausibus in uarias pro
uincias abierunt. Post hoc per multos dies sanctus
Antonius ariminum predicando magnum fruc
tum fecit in conuersione hereticorum et deuotione cle
ri: ad laudem domini nostri ihesu christi amen. Qualiter
sanctus frater corradus conuertit quendam iuuenem et li
berauit cum a purgatorio :-

irabilis zelator euangelice regule
beati patris nostri francisci. sanctus frater Corra
dus de offida fuit tam religiose ui
te et tam amici apud dominum. quod tam in uita ipsius quam in
in morte. dominus ihesus christus multipliciter honorauit.
Nam cum adhuc uiueret et ut forensis ad locum
offide uenisset. fratres rogauerunt eum quod amore
caritatis quendam fratrem iuuenculum predicaret quia
inordinate et pueriliter se agebat quod tam senes
quam iuuenes de illa familia plurimum conturba
bat. Et de horis canonicis et aliis regula

ribus disciplis aut parum aut nichil cura
bat. Unde frater Corradus conpatiens illi iuuenculo
et in predictis fratribus per illum multipliciter tribulantes
ad preces illorum humiliter inclinans et uocans illum
seorsum in uisceribus caritatis. dixit sibi uerba
tam efficatia et diuina. quod statim factus est mansue
tus ille ipse iuuenculus. et mutatus est in uirum al
terum. ita quod factus est de puero senex ita obe
diens et benignus ita solicitus et deuotus ita pa
cificus et obsequiosus et ad omnia uirtuosa opera
studiosus. quod sicut per ipsum tota familia turba
batur ita postea omnes per plenam conuersionem ipsius
in uirtutibus fecerat exultabant et dilectione
ad eum quasi ad angelum ferebantur. Post hanc uero conuersi
onem paucis diebus elapsis. infirmatus est et
migrauit a seculo. de quo fratres plurimum doluerunt. Post
mortem uero illius. cum frater Corradus qui conuerterat
illum staret in oratione de nocte ante altare dei
quietus. Et ecce uenit anima dicti fratris. fratrem
Corradum tamquam patrem deuote salutans. Qui
ait. Quis nam es tu. Dixit. Ego sum anima iuue
nis nuper defuncti. Cui ille. O fili karissime
et quid est de te. Respondit. pater karissime. gratia
dei et doctrine uestre. bene mecum est. quia non sum dap
natus. tamen pro aliquas meas culpas per modicum

tps q̄ phū nō plene pūgatas. magis sbsti
neo pūgatorias penas. qʒ rogo te pr. q sic
tua pietate in dū uiuerē succurristi ita
nūc in imēsis anxietatibꝫ dignēis succurrere.
ut dicas pro me aliq̄ paternoster. q̄r oro tua
ē ualde acceptabil' corā deo. fr̄ uō Coradꝰ
libēt' assentiēs dix. semel pr nr̄ cū req̄
eternā. Quo dō dix aīa illa. O pr carissi
me. q̄ in p̄ fuit rogo q̄ iʒ itēʒ dicas.
Et cū dixisset itēʒ. illa replicans ait pr
scē sic oras tota alleuior. & rogo q̄ ora
re nō cesses. fr̄ uō Coradꝰ sentiēs q̄ aīa
illa suis orōibꝫ iuuabat' dix sibi. C. pr nr.
qbꝫ cōpletis aīa illa. dix. pr carissīe ex p
te dnī nr̄i ihu x̄. gras ago t. ut ipē tibi
de hac caritate mercedē eternā tribuat. q̄r
p' orōeʒ tuā ego sū a penis oībꝫ liberata.
& pgo nūc ad regna celestia. Et hijs
dēis p'cē addīʒ. fr̄ uō Coradꝰ ut letifi
caret frēs totū recitauit. postdieʒ q̄ in
nocte p̄cesserat. de q̄ ipē & alij fuer' plimū
cōsolati ad laude & glīa dnī n̄ ihū x̄. amen.

De fratre Johanne de aluerna.

redēs fr̄ iohēs de aluna. cū cōsola
tōes trāsitorias huiꝰ mūdi penitꝰ
abnegasset. i solo deo erat sollicitꝰ
cōsolari. vn̄ qn̄ ueniebat sollepni

tates p̄cipue dnī nr̄i ihu x̄ bndī. Nouas
cōsolatōes & mirādas reuelatōes diuīa
sibi grā īfūdebat. vn̄ accidit q̄ appropi
quāte natiuitate dnī saluatoris. cum
ipē cōsolatōeʒ de x̄ bndī humanitate certi
tudinale expectaret. spūs scūs q̄ nouit & ut
uult ipē dona p loco & tpe dispēsare. nō
attēdēs ad ppositū hoīs uolētis l' currētis
sʒ ad sapiaʒ dnī miserantis. ipī frī Johī nō
cōsolatōeʒ q̄ expectabat de x̄ natiuita
te siū humanitate. sʒ de x̄ caritate. tā feruē
tissimū amoreʒ exibuit q̄ uidebat sibi
q̄ aīa raperet' de corpore. nā centies plꝰ q̄ si
eēt ī fornace cor eiꝰ ardebat. & aīa. p' q̄
ardorē anxiebat' & anelabat. & uehemēt'
afflictꝰ. alte clamabat. q̄r nimio feruōe
amoris & excessiuo ipetu spūs scī clamo
re se nō poterat cōtinere. hora uō illa
in q̄ tātū sentiebat ardorē amoīs. spes sa
lutis sue cū fortit' roborabat q̄ nō cre
debat si tūc mortuus fuisset p pūgato
riū p'transire. Et iste amor tantꝰ licet in
p̄ llate durauit p medīū anū. ardor
uō plꝰ uno āno durauit. ita q̄ p aliq̄
horā uidebat' sibi spūm exalare. post
istud uō tps. visitatōes & cōsolatōes i

numcas fuit. sic ego ipe plures oda
ta fide psessi ⁊ plures alii frequent p
pedere. nam ex nimietate feruoris ⁊
amoris uisitatores ostare non potuit.
fuit autem raptus plures me uidente. In
quadam insup nocte fuit eleuatus in dm
tam admiratione lucie quod uidit omnia creata in
creatore tam celestia quam terrestria. Et
omnia suis gradibus ordinate distincta. quos
s. sunt beatorum spirituum infra dm ⁊ paradisus ter
restris ⁊ beata xpi humanitas. Et habitatores
inferorum similiter designauit. Et uidebat ⁊
sentiebat quod omnia representabat creatorem.
postea leuatus cum dns super omnem creaturam. Itaque
fuit absorta ⁊ assumpta anima eius in abis
so diuinitatis ⁊ claritatis ⁊ sepulta in pella
go eternitatis ⁊ infinitatis diuine. in tantum quod
nil creatum uel formatum. nil finitum. nil cogi
tabile quod cor humanum possit cogitare uel lig
ua narrare sentiebat. Et erat absor
ta ipsa anima in illo pellago ⁊ abisso diuini
tatis sine fora claritatis. Ita quod erat
absorta in abisso diuinitatis ipsa anima ⁊ di
latata sicut gutta uini in altitudine maris.
quod sicut nichil inuenit nisi tantum mare. sic anima
nichil uidebat nisi dm. in omnibus ⁊ super omnia ⁊
intra omnia ⁊ extra omnia Et ibi sensit t

tres personas in uno deo ⁊ unius dm in tribus personis.
Et sensit caritatem illam eternam que fecit dei
filium incarnari. per obedientiam patris qui incarnatus
est. Et per istam uiam incarnationis ⁊ passionis fi
lii dei. ipsam meditando ⁊ ululando ⁊ lac
mando ad diuina indicibilia perductam peruenit. Et
dixit nullam aliam uiam esse quam possit anima
ad dm intrare nisi per xpm qui est uia ueritas ⁊
uita. fuerunt ⁊ sibi ostensa in eadem uisione
quecumque facta fuerunt per xpm. a casu primi
hominis. usque ad ingressum xpi in uitam eternam quo ecrip
hois. ⁊ princeps omnium electorum qui ab initio mundi
fuerunt ⁊ sunt ⁊ erunt usque ad finem. sic annu
tiatum est per sanctos prophetas. ad laudem ⁊ gloriam
dni nostri ihu xpi. Amen:- Qualiter frater Johannes de
Aluerna uidit xpm gloriosum in hostia:-
idem fratri Johanni accidit quoddam mi
rabile ⁊ celebri memoria dignum
sic retulerunt illi qui fuerunt presentes.
Cum enim staret frater Johannes predictus in loco
moliani de firma custodia ⁊ prouincia mar
chie. post diem post octauam sancti laurentii s. infra
octauam assumptionis beate uirginis surrexit ante ma
tutinale horam. ⁊ cum magna deuotione gratie
que erat peruenturus ad dno dixit mactutinum cum
fratribus. dicens uero mactutinis preces in ortum

qr tā imēse dilecdis 2 suauitatis habūdā
tiā sentiebat q̄ p magnitudie grē q̄
gustu mētali hēbat. illo ubo dicēo. s. hoc
ē cor meū. Jnq̄ illo illumīat asp̄u sc̄o.
aptis mētalib; oclis uidebat x̄ bndcz cū
bēā uirgie maria 2 mltitudie āglo4 2
sc̄o4. 2 itelligebat illd aplicū dcm. quo
si uis cor sum9 i x̄ singli at alt alti me
bra. Et id ut possitis ↄp̄hēdere cū oīb;
sc̄is q sit logitudo latitudo sublimitas 2 p
fūdū. scie 2 sup̄emīnetē oī sc̄ie caritatē x̄
q̄ totū ē i isto altissīo sacmēto q̄ ↄficiat
cū dr. hoc ē cor meū. Et, tāta autora sic
affectus ag̈ itiut ecc̄. ifeuore sp9 ap̄ia
dō putās nullo sentiri. cū tn̄ qdā fr̄ sta
ret ichoro q hoc audiebat. Et cū sic an
xiarēt p magnitudie grē se ↄtinē no possz
maxim̄ clamorē emisit. Cūq̄ ad altare i
accessisz ad celebrādā missā q̄ cātare de
bebat āpliata ē sibi grā 2 cū amō ille pces
2 dat9 ē sibi qdā sensus de deo ieffabilis
q suis labis nllo m̄ potat explicāe. Et
times ne deficēt tn̄ sensu ille 2 feuor mira
bilis q̄ oportēt cū diffitē missaz nescie
bat q̄ pte eligēt. utr. s. pcedēt ul expec
taret. Tn̄ qr nūq̄ simile sensat 2 dns
tm̄ tēptauit q̄ obhoc nō dimisat missā

ut cuiq̄ ↄfidebat posse pcedē. Nichilominus
tn̄ timebat ne euēiret q̄ euēit. qr tales
ifusiōes dīne nō st̄ in hoīs potestate. Cū
g̈ pcessissz usq̄ ad p̄phatōez bt̄e v. Creuit
illumīatō illa 2 gl'osa suauitas q̄ ueni
ens ad pridie. vix tātaz suauitatē 2 dlēc
diez potat sustinē. pueto aūt ad hoc ē cor
meū. igemiās. hoc ē. hoc ē multū frequēt.
ulteri9 pcedē nō ualebat. nā sentiebat
p̄sentiaz dīnā mltitudiez anglo4 2 sc̄o4.
Jtaq̄ q̄ deficiebat p magnitudie eo4 q̄
sentiebat i aīa. vn̄ Guardianus loci illi9
suēres āsianti stabat iux̄ eū 2 fr̄ i cereo
accēso post eū spectātib; 2 timētib; cetis fratrib;
cū aliis hoīb; 2 mlieib; mltis cū qb; erat
aliq maiores de puītia. Que oēs timētes 2
expectātes mlie4 more plāgebat. Ipe uō
Johēs q alienatus btissīa 2 suauissīa letitia
stabat nō pcedēs i ↄplēda ↄfectōne sc̄is
sima. qr sentiebat dnz ihz x̄. q nō itra
bat hostiā ul' potius hostia nō trāsubstātia
bat i ipz donec ad illa ē ad iugēt cor meū.
Et nō ualēs ferre tātā maiestatē btī
capitis .i. xp̄i ↄnso sibi padiso corporis
x̄ mistici clamau dicēs. cor meū. Et statī
euanuit forma panis. Et apparuit sibi dō
p x̄ dei filius bndcs icārnatus 2 clarificatus.

Et ondit ei hu̅ilitate̅ q̅ fec̅ cu̅ icarnari ⁊
fue̅ ipi̅ ueire cotidie i̅ manu sac̅dotis.
Et tal' hu̅ilitas tenebat fre̅ Joh̅e̅ in
ta̅ta d'scēdie ⁊ a̅miratio̅e ⁊ ieffabili suu̅
uitate. q̅ no̅ potat ↄplē ūba ↄfectois.
Est ei ta̅ a̅miranda hu̅ilitas ⁊ dignat̅o
saluatoris n̅ri d̅i ēca nos. ut ipe fr̅ Joh̅s
dix̅ q̅ corde no̅ p̅t sustineri n̅ ūb explica
ri. p̅p̅ hoc no̅ poteram p̅cedē. Et p̅p̅ hoc ī
ri. p̅p̅ hoc no̅ potera p̅cedē. Et p̅p̅ hoc ī
deo. hoc ē cor m̅ mox marabilr̅ ↄcuss̅
post se cecidit retro. s̅ quadrio̅ q̅ stabat
iuxta cu̅ neruēt, terra̅ sustētat' ē ⁊ ↄuiu̅
rētib' aliis ta̅ frib' q̅ aliis hoi̅b' ⁊ mu
lierib' q̅ i ecc̅a morabāt̅ ta̅q̅ mo̅tui
i sacristia dep̅otat'. Erat ei cor ei' frigefc̅
sic cor hois mo̅tui ⁊ digiti maui' erat
ↄtracti ta̅ fortit̅ q̅ uix ualebāt distēdi
ul moueri. Et sic iacuit q̅i exanimis
a mane usq̅ ad t̅tiam mag̅' erat ei iestate.
Q̅a ūo ego q̅ ad h̅ fui p̅ns desiderabam
ualde scire q̅ēta cu̅ operata fuerat clem
cia saluatoris q̅i statī q̅ fuit ad se re
ūs' accessi ad eu̅. rogās p̅ caritate dei ut
p̅dcā m̅ dr̅e digret̅. ipē ūo q̅ de me
p̅lurimu̅ ↄfidebat totu̅ h̅ p̅ g̅ dei m̅ p̅

ordic̅, enar̅rau̅. Et iste̅ dix̅ q̅ ↄfitēdo. ⁊
a̅n cor suu̅ ēāt liq̅ fc̅m admod' cere ī
ualde distēpate ⁊ caro sua uidebatur
sibi q̅ eēt sine ossib' tali' q̅ n̅ mebra nec
man' poterāt q̅i leuāre ad faciēdu̅ c̅u
s̅c hostiā. ad d̅is q̅ an̅q̅ fieret sacerdos fuit
sibi ostēsu̅ q̅ debebat sic deficē i missa.
s̅ q̅ m̅ltas missas legerat ⁊ no̅ eue
nerat q̅ sibi fuerat a̅n p̅dcm̅ putabat
se i hoc ēē deceptu̅. s̅ fere .l. dieb' a̅n
assu̅ptio̅e b̅te ūgīs ī q̅ h̅ fuit, itē' fu
sibi ostēsu̅ q̅ h̅ debebat sibi ↄtigē circa
p̅dcm̅ festu̅. assu̅ptois. s̅ erat oblitus
ist' p̅missiois. deo gr̅as : am̅ :-

Qualit̅ q̅da̅ magn' tyra̅p̅n' uide̅s unu̅ de sociis b̅ti frācisci. eleuatu̅ iacere usq̅ ad culm̅ palatii sui. ↄūs' fuit, ⁊ fc̄s frater minor ad predicationem eiusdem fr̅is :-

Hoc fuit signu̅ euidētissim' q̅ ordo
b̅ti frācisci fuit fu̅dat' a deo quia
statī q̅ m̅ltiplicari cep̅. q̅i usque
ad fines t̄re p̅uenit. un̅ s̄cs . f. studēs
se xp̅o i o̅ib' ↄformarē mittebat fr̅es
suos binos ad p̅dicādu̅. p̅ uniūsas p̅ui
cias. ⁊ ta̅ mira p̅ eos d̅ns faciebat
q̅ q̅i i o̅ē t̄ra exiuit son' eo̅r ⁊ i fines

·orbis t're· ūba coꝝ· Vn̄ accidit ſemel q̄
duo de ill' nouell' bt̄i p'ris diſciplis ad
īſtas p'tes p'gētes peruener' ad q̄dā
caſtrū peſſis hoīb; plenū· ī q̄ ꝯ erat q̄dā
magn̄ tyrānus mlt̄ū crudel' ⁊ ip̄e· q̄ ꝯ
cap' ⁊ dux oīu; illoꝝ peſſimoꝝ ⁊ p̄donū
erat; tn̄ gn̄e nobilis ſ; moīb; peſſimus
⁊ igl'r· ad q̄ caſtrū cū dc̄i duo fr̄es affli
cti fame ⁊ frigore ⁊ labore· q̄ agni in
t' lupos de ſero ſi p'bat' p'ueniſſent· roga
uer' p' itnūtiū illū tyrannū dn̄; caſtri
q̄ ipos reciperet ī hoſpitio illa nocte
amore dn̄i ih'u x̄· Quos ille adeo inſpi
ratus gratāter ſuſcep̄· ⁊ mlt̄ā ꝯpaſſio
nē; ill' ⁊ curialitate; exibuit· Itā fec̄
ill' ſi ignē magnū ⁊ pari menſa; mor̄e no
bilium· diſcūbentib; nō fr̄ib; ⁊ aliis cūtis·
unus illoꝝ fr̄m q̄ erat ſacerdos hn̄s gra;
de deo loq ſinglare· uides q̄ nll's illoꝝ
diſcūbētiū de deo aliq̄d uel ſalute aīe tra
ctaret aut loq'ret· ſ; ſolū de p̄datoīb;
⁊ occiſioīb; ⁊ de aliis mal' mlt'is que hinc
in' p'petrauāt· ⁊ gaudebāt ī reb; peſſis ⁊
de īpietatib; q̄s uſq; ꝯmiſerant· Vn̄ re
fectōe finita ꝯuiuali· cupiēs ille fr̄ hoſ
pitē ſuū ⁊ ceteros celeſti cibo refic'e· dix
dn̄o illi· Dn̄e magn̄ curialitatē ⁊ carita

tē;

tē; nob' exibuiſtis· ⁊ iō mlt̄ū eēm' ingra
ti· ſi nō uob' aliq' bn̄a ſ'm dn̄m rependere ſtude
rem'· Ꝑra rogam' q̄ faciatis totā fa
miliā; ꝯgregari ut beneficiis corporalibus
a uob' receptis ſpūalia rependam'· quoꝝ r
rogamib; aſſentiens ꝯes dn̄s· fec̄ oēs ꝯ
ꝯgregari corā fr̄ib;· ⁊ fr̄ ille ī cep̄ de gl'ia
p'adiſi loq· quō ī ē letitia ſep'itna· ibi ſo
cietas angloꝝ· ſecuritas btōꝝ· ibi gl'ia
īfinita· ibi copia celeſtiū theſauroꝝ· ī
uita p'petua· lux ienarrablis· pax īp'tba
bil'· ſanitas ī corruptiblis· ī dei p̄ſentia·
⁊ oē bonū ⁊ nllū malū· Et hō ꝑ p'cm ⁊
miſeriā ſuā; p̄dit tot ⁊ tanta bona· ⁊ acq
rit infernū ubi dolor ē ⁊ t'ſtitia ſempiter
na· ſocietas demonū· ſp'ctiū ⁊ draconū·
ubi miſ'ia īfinita ⁊ uita ſine uita· tene
bre palpables ⁊ lucifer' p̄ntia· ubi t'batio
⁊ ira· ſep'itnus ignis ⁊ glacies· uermes ⁊
rabies· fames ⁊ ſitis· Ubi mors ſine mor
te· gemit' ⁊ lacime· ſtridor dētiū ⁊ ꝯtinuus tor
mētoꝝ· ibi oē malū ⁊ carētia oīs boni· Et
ut ꝯp̄hēdi· oēs uos ad tāta mala curritis
feſtināt'· Itā ṅl boni opis ꝑ ſmōis ī uobis
app'et· Vn̄ ꝯſulo ⁊ admoneo uos hmi q̄
p'ualib; reb; mūdi ⁊ uoluptatib; carnis q̄
oīa tranſeunt uelud umbra nolitis p'dere

illa sūma ⁊ ītenū durātia celestia bona. n̄
sic/ currē festinetis ad tā mag̃/ ⁊ acerba
tormēta. Et/ hijs dc̄is ī uirtute sp̄s scī afrē
p̄dcō. dc̄ꝰ castri tactꝰ itrīsecꝰ ⁊ cord̄e con
punctꝰ. ꝓcidit/ ad pedes fr̄is. ⁊ ip̄e cū alijs
oīb; cep̄ amarissime flere. rogās ⁊ petens
afrē ut/ ip̄z ī uiaz salutis dirigēt. ⁊ ꝯfes
sioē cū multis lacrimis ⁊ itima ꝯpunctoē eid̄e
frī fc̄a. dix̄ ei fr̄ ꝙ oportēt/ cū iredēptoē
suoꝝ pccōꝝ peregnari p̱ seuātia. attereri ꝑ
ieiunia. ī oroīb; uigilare ⁊ isistē largissis
helis ⁊ alijs opib; pietatis. dn̄s uō ille. Dx.
p̄r hnc. ego nūq̄ istā ꝑuītiā exiui. pr
nr̄ n̄ alias oroēs nescio dr̄e. ⁊ io aliam
m̄i pniaz iniungatis. Ille u᷒ scs fr̄ ait/ Cari
sime ē uolo fidez iubē ꝑte. ⁊ ex caritate
dei. ꝓ pc̄tis tuis itercedere ad dn̄m ihm xp̄m
ut/ aīa tua nō pereat/. ⁊ nc̄/ ad pn̄s nolo
ꝙ aliaz pnīaz facias n̄ ꝙ hoc/ sero tuis
ꝓprijs manib; portes m̄ de paleis ubi ego
⁊ soci⁹ ꝗescam⁹. Ql cū gaudio paleas po
tau. ⁊ lectū diligēt/ pauit/. ī una camina ubi
lum ardebat/. Et/ uidēs p̄fatꝰ dn̄s ꝙ fr̄
ille tā scāz/ ⁊ uirtuosa u͛ba ꝓtulerat/.
ꝯcep̄ ꝙ eēt/ hō scs. ⁊ posuit/ ī cord̄e suo
explorare diligēt/ qd̄ facēt/ illa nocte.
Et/ uidit/ ꝙ dc̄s fr̄ de sero se posuit/ ī lecto.

sȝ

sȝ cū putarēt/ oēs ꝓfunde dormire. surrexit/
itēpeste noctis silētio. ⁊ ꝓfūde submissioē fc̄a
expādēs man⁹ ad dn̄m ⁊ orās ꝓ illo/ in
dulgētiā ꝓ ip̄i⁹ pc̄tis postulabat/. Et/
ecce ī ip̄a oroē. eleuatꝰ ē fr̄ ī aere usq̄
ad culmē palatij. ⁊ ibi ī aere fēc/ tā ma
gn⁹ lamētū ⁊ fletū. ꝓ pc̄tis dc̄i dn̄i in
dulgētiā postulādo ꝙ uix unq̄ fuit/
uisus hō ꝗ caros suos ꝯsāguineos seu
amicos defunctos tā cordialit͛ fleret/ sicut
iste fr̄ ꝓ pc̄tis illi⁹. ⁊ fuit/ illa nocte ter
eleuatꝰ ī aere sep̄ cū pio lamēto ⁊ lac͛
mis ꝯpassiuis. Et/ ille dn̄s latēs/ obs͛
uās oīa p̄dc̄a/ uidebat/ ⁊ audiebat/
caritatiuū lamētū ⁊ ꝯpassiuos lacrimaꝝ
singult⁹. Vn̄ statī de mane. ad pedes ꝓcidit/
dc̄i fr̄is. ⁊ cū lacrimis ꝯpunctois rogabat/
ut/ ip̄z ī uiā salutis dirigeret/. paratū fir
mit/ ad oīa q̄ uellēt/ frē scō ꝗ ꝯsulēte.
uēdidit/ cūcta q̄ hūit/ ⁊ restituenda resti
tuit/. ⁊ cet͛a paupib; scd̄z scīm eī⁹ cūcta
distribuit/. ⁊ semetip̄z deo offerēs ordinē
frm̄ minoꝝ itrauit. et/ cū laudabili per
seuātia ꝓpositū suas ī scā uita finiuit/.
Ceteri ī ātiq̄ꝝ iniqtatū illi⁹ satellites
⁊ sodales. ꝯpuncti eod̄e uitā ī melius r
mutauerūt. Sic/ fructificauit scā illoꝝ

frm simplicitas nō de auctores ul' de aristo
tile. p̄dicans s; de penis iferni ⁊ glia pa
disi cū breuitate s̄mōis sic, regula scī dic-
deo gr̃as: am:- **De fr̄e petro de mōticlo**
quō sibi appuit, ⁊ fuit locutus sanct⁹
michael arcangelus :-

rat. petrus de mōticlō uere scūs
cū q̄dragesimā scī michael' q̄dam
uice it' alias deuotissime ieiuna-
ssz. ⁊ ultīa die ieiunij. se i ecclia
admeditādū qclusisset. fuit, a q̄dā fratre
studiose ad ipm obs'uat⁹ dicebat, scs ar
chāgel⁹. Fr̄e petre tu p me fidelr labo'as
ti ⁊ te mltiplicit' afflixisti ecce ē ueni
adte qsolād'. vn̄ petas q̄ cūqz uolueris
gr̃az ⁊ ego tibi illa a dn̄o ipetrabo. Vnde
bat, fr̄ petr⁹. Gs̄ssie p̄nceps milicie ce
lestis ⁊ fidelissie zelator hōris dei ⁊ prec
tor pissie aiaz. hāc, gr̄az ate peto ut, re
missiōez m ipetres oīuz peccōz. Rndit,
scīssim⁹ michael dicēs. pete aliā gram'
q' hāc, t' fatilie acqrā. Fr̄ āt, petr⁹ aliā'
nō petebat. archāgel⁹ āt, qclusit. Et,
ego p fidē ⁊ deuotōez quā hēs i me hāc
tibi gr̃az quā postulas. ⁊ mltas alias
p curabo. finito u° colloq° q p magnū
spatiū noctis durauit archāgelus

re

recessit. ⁊ fr̄ petr⁹ remāsit, ualde qsolat⁹.
Quō bta birgo ei appuit, scō frī corado

lio ei tpore dū fr̄ petrus p̄dcūs
⁊ scs fr̄ corad⁹ de offida morarēt,
i loco forani. scs fr̄ corād⁹ accessit,
i silua admeditād⁹ dn̄a. fr̄ āt, petr⁹ clā
culo prex̄ post illū ut uideret, qd illi ac
cideret. Fr̄ u° corad⁹ icep bt̄az v̄giez
deuotissimis p̄cib⁹ ⁊ lacrimis exorare ut,
sibi hāc, gr̃az asuo bn̄dco filio ipetrāret,
ut, de illa dl̄cedie q̄ scs symeon idie pu
rificatiōis p̄sensit. cū x' bn̄deūz saluato
rez gestāret i ulnis, aliq̄ntulū sentīe ua
leret. Q abilla misicordissima dn̄a exa
udiri p meruit. Et ecce regina gl'e. cū
illo suo bn̄dco filio ⁊ cū tāta lūis clari
tate q nō solū tenebras effugabat, s; i
cūta lum̄ia supabat. ⁊ appiquās ad scm frez
coradū, puez illū spetiosū pre filijs hoīnu
posuit, i ulnis ei⁹. Quē deuotissīe accipiēs.
⁊ labia labijs i p̄mēs. ⁊ pectori pect⁹ astri
gēs. tot⁹ liq̄fiebat, i obsculis ⁊ aplexib⁹ ca
ritatis. fr̄ u° petr⁹ h oīa clare cernebat,
⁊ isup qsolatōez mirablez sentiebat, q la
tēt, manebat i silua. Bt̄a u° v̄gīe cū suo
bn̄dco filio recedēte. fr̄ petr⁹ festināter
repedauit ad locū. fr̄ u° corād⁹ cū redisset

totus festiuus et gaudens. dicebat ei frater petrus. O celebre cose. multa consolatores hodie huiusti. dicebat frater conradus. Quid est quod dicis frater petre: quod scis tu quod ego huiusmodi.
Respondebat frater petrus. bene scio celebre cose bene scio qualiter te virgo beatissima cum suo benedicto filio uisitauit. Quod audiens sanctus frater conradus qui sic, ne huius optabat secretum. rogauit fratrem petrum ut hec nemini diceret. Erat autem tantus amor inter hos duos quod qui cor unum uidebatur et anima una:- Qualiter christus apparuit sancto fratri Johanni de aluerna et quomodo fuit raptus ipsum amplexando :- :- :- :-

[F]uam gloriosus sit in conspectu dei beatissimus pater noster franciscus apparet in electis filiis quos in ordine suo spiritus sanctus aggregauit, inter quos singulariter effulsit sanctus frater johannes de aluerna. Hic namque cum in iuuenili etate existeret per sapientiam cor senile. penitentiam quam custodiuit corporis et mentis munditiam. totis uisceribus apprehendere cupiebat. et uolens mundum cum suis amatoribus derelinquere et florem sue angelice puricitie brachiis crucifixi offerre. inspiratus adeo ordinem sancti francisci in quo audierat dictis christi stigmata renouari deuotus intrauit. adhuc puer. cum

at

autem uni fratri sancto perspiritualium disciplina fuisset commissus. quam adeo fervens uerba diuina audiebat. cor eius uti cera liquescens. tanta suauitate gratie interiorem hominem replebat quod exterior homo discurrere coactus alias per celas alias per ortum alias per siluam cursu undique circuibat quemadmodum flamma interior impellebat. Successu uero temporis hic angelicus uir in diuersis statibus ordinatis sursum actionibus gratia diuina subuectus. quandoque namque ad splendores cherubicos quandoque adiungeret seraphicum quandoque ad angelica gaudia hic mirabiliter uir diuina gratia rapiebat. et quod plus est quandoque ad diuina oscula et excessiuos amoris amplexus non solum interius gustibus sed in signis exterioribus tamquam amicum intimum assumebat. Unde accidit quadam tempore quod bene spatium trium annorum. amoris christi igitur successus recipiebat consolationes mirabiles. et frequenter in tali ardore rapiebatur ad deum. sed quod deus speciale curam de suis filiis gerit, ne eos consolando prosperis ne excedendo aduersis. ipsi fratri iohanni subtractus est ille radius et status igitur. et remansit totus quasi sine amore et sine luce et in merore maximo. propter quod cum anima ipsius dilectum non sentiret presentiam. anxiebatur et dicebatur per siluam merens et anxius querebat dilectum quem se

moram dispensative absentabat. Sed nullo modo
nullo(que) loco xpisti ihu dilectissimos amplexus et suavis
sima ymo beatissima oscula sicut consueverat in
venire valebat. Et hanc tribulationem per dies
plurimos sustinuit, eiulans suspirans et lacri
mans. Cum autem ambularet die quadam per silvam in
qua ipsemet cellam fecerat ad pergendum, et sic
afflictus et desolatus incederet, ~~adh~~ adhesit uni
fago facie lacrimosa in celum erecta. Et ecce
ille qui sanat contritos corde et alligat contritiones
eorum dominus ihesus xpistus apparuit in eadem cella si
tu dicens. Quem cum frater iohannes recognovisset sta
tim se proiecit ad pedes eius et gemitibus inenarra
bilibus exorabat et humiliter supplicabat ut sibi
succurrere dignaretur. Quia sine te inquiens salvator
dilectissime in tribulationibus sum et in dolore. Sine te agne mi
tissime maneo in ~~confusionibus et rubore. Sine te~~
~~fili dei altissime~~ angustiis et terrore. Sine te fili
dei altissime maneo in confusionibus et rubore. Sine
te sum bonis omnibus expoliatus. Sine te sum tenebris
obcecatus quia tu es ihesus lux vera mentium.
Sine te sum perditus et dampnatus quia tu es vita
animarum et vita vitarum. Sine te sum sterilis et ari
dus quia tu es largitor donorum et graciarum. Sine te
sum mirabiliter consolatus quia tu es ihesus vera re
demptio amor et desiderium. paradisus reficiens et
unum letificans choros angelorum et cordi sco

cum ipso. Et deosculans frater iohannes sacratissimum pectus
xpisti sensit tantum odorem divinum quod si omnia mundi
aromata congregarentur in unum, respectu illius
odoris divini fetor putridus putaretur. Et in
super de ipso pectore salvatoris egrediebantur
radii super dei illuminantes mentem ipsius undique.
Et in istis amplexu odore et atque luminibus
in ipso beato pectore ihu xpisti frater iohannes fuit raptus
et consolatus totaliter et mirabiliter illustratus.
Ita extunc quod de sacro dominici pectoris fonte pota
verat. dono sapientie et gratia verbi dei repletus verba
miranda et supra naturalia frequenter eructabat.
Et quod de ventre eius fluebant flumina aque vive
quas potaverat de abysso pectoris domini nostri
ihu xpisti. eo mentes audientium immutabat et
fructus mirabiles faciebat. Ille autem odor et
splendor quem ibi presenserat per plures menses
in ipsius anima perduravit. et quod plus est idem cella
silicet ubi dominica pedes prestiterat et per amplum
spacium circumquaque eundem odorem et splendorem per
multa tempora sentiebat. Recedens autem ad se
frater iohannes post raptum predictum. xpistus benedicens dis
paruit. et ipse permodum semper consolatus et illu
minatus remansit. **Quomodo frater iohannes cele
brando pro defunctis vidit animas de
purgatorio liberari.**

Cũ fr̃ iohes celebr̃et missã i ɔmemo
ratiõe oĩuz d̃functoꝝ · obtulit cũ tanto aff
fcũ caritatis et ɔ tãta ɔpaxiõe pietatis
illud altissĩ sacr̃m̃tũ · cuius efficatiã de
sidr̃at sup oĩa suffragia aĩe d̃functoꝝ · q̃
totus liq̃fiebat i dulcedĩe pietatis i mel li
fluo dulcore fratrio · Cũ ḡ corp͛ sanctis
simũ leuauit i altũ offerẽs i do pri
suplicat͛ rogãs ut amor̃ illi9 q̃ i cruce
pepẽdit aĩas illas abysso datas et redep
tas d̃ carcere misericordit͛ liberaz · Vi
dit q̃ i finitas aĩas d̃ purgatorio egredi
sic m̃ltitudo scintillaꝝ egreditur d̃ igni
ta fornace · Eruderit illas ad celeste pra
euolar̃ ob meritã q̃ probis i ara crucis
hostiã se obtulit d̃o pri · h̃ ẽ illa sacra
tissiã hostia · q̃ cotidie i altari offert͛

riũ oĩuz · illũĩa me ḡ magr̃ gratiosissime
⁊ pastor piissĩe · q̃r sũ tua ouicla q̃ i
ius idiḡ · Et q̃r desid̃iũ q̃d differtur ad
amorẽ accẽdit amorẽ · xp̃s bndẽs adhuc i
terius recessit · iẽcẽdẽs per semitã sup̃ deam
nichil ꝓfitẽs sibi loq̄ns · Fr̃ u° Johs uidẽs q̃
ꝗ bn̄dẽs recedebat ⁊ cũ nõ exaudiebat ·
ꝑgẽs itũ cũ scã iportunitate · iter̃ cucũrrit
ad xp̃m ⁊ ad pedes eius humilit͛ se ꝓsternẽs lacri
mis deuotissimus exorabat dicẽs · O Jhu
dulcissime mis͛e mi q̃m tribulor · exaudi me
i m͛ltitudĩe mĩe · t · i ueritate salutis tue ·
⁊ redde m leticiã salutaris tui · q̃r plena ẽ t ·
mĩa tua · Tu scis domine q̃ uehemẽt͛ tribulor
Rogo ḡ q̃ aĩe mee obtenebrate fuẽras
uelociẽt · Et iterũ saluator recessit · nichil
eiloq̄ns ⁊ i nullo ipi ɔsolãs uadẽs ꝓ scita
ãndem faciẽs sic mat͛ fac̃ cũ puerulo ut
desiderium ei9 ãplius iflamaret · q̃ cũ filio
lactẽte se subtraxit · ⁊ ille lactẽtes flẽdo
ɔsiderit ⁊ p9 fletũ mat͛ illũ ãplexãs ⁊
osculãs recepit · i maiori dilecc̃iõe ɔ sit ·
Vn̄ fr̃ Johs · tertio ḡ ihm bn̄dcẽ i se cuenẽs ·
lacrimãdo uehemẽt͛ ꝑgebat · sic lactẽs post
matrẽ · ⁊ paruulus post patrẽ ⁊ humil discipl͛
post magrm̃ misericordẽs · Et cũ puenisset ad
eũ · xp̃s bndẽs faciẽ suã gr̃iosaz ad ipm
ɔuertit · ⁊ expãdit uenerabiles man9 suas

admodū sacerdotis cuīsc uetit adq̄ꝫ. Tunc fr̄
Iohes uidit radios lucis mirabiles de sac
tissimo pectore x̄ bn̄dā egredientes nō solū
totā siluā illuminātes exti9. sꝫ ī corꝑ eī
⁊ aīaꝫ īteri9 replētes diuinis splēdoribꝫ.
Vnde statī fr̄ Iohes cecid9 a spū scō piecit
se ad pedes eī. x̄ uō bn̄des pedes illos
sacratissimos sibi clemēt exibuit. sr̄ quos tot
lacrimas spārsit qꝫ qī altera magdalena
uidebat. rogās qꝫ ad pctā sua nō respi
ceret. sꝫ p sanctissimā suā passiōeꝫ ⁊ ascē
siōeꝫ sāguīs glosi. āīaꝫ aīaꝫ ipsī resusci
tare ī diui amoris g̃a digret. cū hoc in
qres sit tuū mādatū sinꝫ tuo adiuto
rio nlls ualꝫ pficēe. adiuua g̃o me amā
tissime ihu x̄e ut totis uiribꝫ amē te. Dū
āt fr̄ Iohes se istāt oraret. ad pedes eī
dulcissimi ihu iacēs tātaꝫ ibi recep graꝫ
qꝫ tot9 extitit renouat9. pacificat9 ⁊
ꝯsolat9. Et sentiēs tāte g̃e donū. cep ī
mēsas grās deo agē ⁊ pedes eī huīlr
osculari. erigēdo se ut saluatorē cum
graꝫ actoē respicēet. x̄ bn̄des manus
suas sacratissimas eidē exibuit ⁊ expādit
ad osculādū. In ipa uō aptoē manuū
fr̄ Iohes se erigēs. accessit ad pedes ⁊ ā
plexat9 ē ihm. ⁊ ihs bn̄des āplexat9

p uiuus ⁊ mortuus q ē bn̄dcs ī secula se
culoꝝ. dr̄. ⁊ ihc lux ⁊ uita Am̄

Quō frā Iohēs uidit bm̄ frā. cū mltis scīs
fr̄ibꝫ et q̄lr scūs fr̄ Iacobs d falarone loquitur
ē s post mortē.

Inq̄llo tp̄o nel q̄le frate Iacolo d falarō
hō d sca uita era ī fermo nel loco d mol
glano d la custodia d fermo nel puīnca d
la marcha dancona. frate Iohe d lauerna or
aua p q̄sto frate Iacolo el q̄le era graue
mte ī fermo cō oratiōe mtale e con
cordiale d desiderio p ch cōmo patre
lo amaua. Vn orando cusi atentamēte
fo facto ī extasi. E uidi ī aere uno ex
cito d angli e de mlti sci cum gran
dissima clarita stare sopa la sua cella
la q̄le era ne la selua. E q̄lla clarita era
cusi grāde ch illuminaua tuto el aere
cirtu d la cōtrada. Nel quale exercitu

uidi qlla i firmo p la qle oraua molto
spetioso resplendente d uestimenti bia
che / Vidi ancora el nro pat sco f.
co le sac stigmate adornato // e d mira
bile gloria resplandente. Vidi li ere co
gnone / frate lucido sco ho / frate ma
theo antiquo da monte rubiano e piu altri
frati cognouj li qli i qsta prite uita n
li haueua cognoscuti. li qli d simile
gla resplenduano. E riguardando tuti
diligentemte. li fo reuelato ch laia de
qlla i firmo era salua e ch d qlla
infirmita deuea passar e andar alli
gnori / ma n i continete deuea uolare
al cielo / ma p le pene dl purgatorio
deuea passar. E uedendo frate
giouane ch laia dl dco frate sede

ueua glorificar psto tanto fo alegro
ch co molta dolcezza d spu ~~partedose d l~~
~~co splendore al medesimo~~ no essendo
prite el pdco frate Jacobo li parlaua como
fosse stato prite e diceua. frate Jacomo
fiuo dilecto fidelissimo. frate Jacomo patre
mio dulcissimo. frate Jacomo compagno
d li angli. frate Jacomo compagno d li sa
cti essendo [illegible] certificato d la morte
corporale d sso e de la saluatione d laia
se partì d llo d massa doue haue qsta
uisione e andando a uisitar frate Jacobo
el qle era i firmo a mol[illegible]ano. doue esso
la troue i tale mo grauato d i firmita
ch apena poteua parlar. Alora frate
giouane li annuntio e disse ch deuea
morir d qlla i firmita. ma sicura
mte e lietamente deuea andar a qlla eterna uita

per laquale cosa frate iacomo tutto diuoto alegro
cosi nela facia como dentro e receuette
frate giouanne con grande letitia e con belissimo
riso e uiso per cosi belle e bone nouelle
che li portaua. E po che frate giouanne li dim
andaua molto questo frate Ia. per quello che de po
la morte li aparesse. Al quale dimanda
respuse frate Iaco. se el piacera al salu
ator fardello volentieri. E dicendo queste cose
aprosimando lora dela morte. frate Iaco.
comenzo a dire. In pace. in epso dormiro e
reposarome. E con lieta faccia dette
queste parole passo di questo mondo. Ma
frate gio. ritorno alloco di massa ex
pectando la promessa di frate Iaco. nel
di nelquale li haueua impromesso de
uenire. E aspectando e stando in questo

modo. li aparse xpo con grande claritade e splendore
e con grande compagnia dangeli e di sancti. E raccoman
dandose di frate Iacomo lo ricomando a xpo. El
sequente di orando frate gio. ne la selua de agg.
massa li aparue frate Iaco. tutto glorio
so con molti angeli. Al quale disse frate gio.
o patre perche non me parlasti nel di promesso. E
lui respuse perche li me besognaua purgare
nel purgatorio. E in quella medesima hora
che aparse xpo a frate gio. aparse ancho a
frate Iacomo laico sancto homo loquale seruiua
ala messa. E nelora dela leuatione del corpo
de xpo uide la sancta hostia esser conuertita in uno
ochio uiuo belissimo. E el sopradicto
frate Iacomo morto disse questo laico che
ogie con questo ochio me neuado alo re
gname del paradiso. E non ne alcuno

ch possa andare seno p qllo ochio
Et qn tu frate gio· me racomandasti a xpo
tu fosti exaudito e i qlla medesima ho
ra cdi ch io parlai a frate iacomo larco
i qlla hora fu liberato E dcō q̄sto se
parti e ando alli signori. E frate gio· ri
mase molto qsolato · fo sepulto fra
te iacomo da falerō nela ecglia d
sco lorezo nel loco d molglano doue
lui stete e fa d molti miracli a lau
d e gla d yhu xpo bndco am

El mō de uiuere ch teneua sco f. cō li soi cpagni

Como diceua frate stephano elqle
steti cu sco f. e cu alcuni altri frati
i semi d famiglia i uno certo loco
p piu mesi elqle frate stefano fece

lauorā el celaio/ ne e apareciaua la mēsa
p comādamēto d sco f. Anchi diceua ch el mō
d uiuere loro era qsto/ ch tuti steuano in
silentio e i oratiōe p fino ch el dcō frate
stefano li chiamaua cō lo sono d la regula
a magnare. Era usanza d sco f. alora de
la terza usire d cella e andaua p la cicā
e sely nō ce batonaua fuo/ andaua e
colglieua d le erbe cō le sue mane e chia
maua frate stephāo i silentio e daua
va frate e cocie qste herbe uno prochi
no e saperāno bone ali frati. Anchi diceua
ch piu uolte essendo frate dicto ouo e cascio
e frate stefano p li frati lui li reciaua e da
ua ali frati e sco f. alegramēte li magnaua
cō essi e laudaua la prudētia del suo
cosinero. Ancora una uolta sco franc.

cō lorusō uno poco turbato disse a frē
Stephano turbai frē troppo da mãgiare
fri ch dō mañã cu nō facte niēte. Ma frē
Stephano pieno d'timor adimpi lavolū
tà d' scō F. Vn nel seguēte di risguā dando
scō F. la mēsa ornata d' pezzi d'pane cū grā
d' letitia magno cōsilio. E alcuna volta di
ceua a frē Stephano p ch nō ce ha frō da mã
giar, el q̄le respōdēdo disse p ch me dicev
se ch io nō facesse niēte. Alora scō F. disse
frate [illegible] e semp̄ bona. E nō
se d' semp̄ far q̄llo ch dice el p̄lato. Questo
afermo frate tomasso d' papa minist° d' la
provintia d' toscana lo q̄le have dal p̄dco frē
Stephano ad laud' d' yhu xpo am͂

carte 106 · quinterni 10 · c · 6 ·